

GROSUPELJSKI

V SPOMIN NA OSAMOSVAJANJE REPUBLIKE SLOVENIJE

Prapori obeh veteranskih združenj in častna straža Slovenske vojske ob obeležju, odkritem v spomin na dneve osamosvajanja Slovenije.

V soboto, 23. oktobra 2004, so v spomin na osamosvojitve Republike Slovenije in desete obletnice delovanja Občine Ivančna Gorica odkrili spomenik na osrednjem trgu pred Marketom v Ivančni Gorici. Slovesnosti so se poleg ivanškega župana Jerneja Lampreta, častne straže Slovenske vojske in generalmajorja Ladislava Lipiča, udeležili tudi drugi vidni predstavniki Zveze veteranov vojne za Slovenijo - Območnega združenja Grosuplje in Policijskega veteranskega združenja »Sever« Ljubljana z okolico ter sosednjih veteranskih združenj in drugih občanov iz občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Slavnostni govornik na prireditvi pa je bil nekdanji obrambni minister v odločilnem času za Slovenijo in sedanjí predsednik vlade, Janez Janša. V znak zahvale za sodelovanje je predsednik Združenja veteranov vojne za Slovenijo - Območnega združenja Grosuplje Gregor Bregar podelil dve miniaturni piramidi predstavniku policijskega združenja in Občini Ivančna Gorica.

Ob uvodnih besedah napovedovalke Jane Božič in koračnici, ki jo je zaigrala Policijska godba, so na prireditveni prostor pred spomenik v povorki prišli zastavonoše in njihovi spremljevalci. Po zaigrani slovenski himni je v imenu obeh veteranskih organizacij spregovoril predsednik grosupeljskega združenja, g. Gregor Bregar, ki je pozdravil vse navzoče goste in ostale obiskovalce ter dodal, da so se z rama ob rami v borbi proti jugoslovanski armadi stakale med soborci tudi prijateljske vezi, ki jih tudi posamezni poizkusi delitev

Nadaljevanje na strani 8

SLIKA LEVO: Predsednik OZVVS Gregor Bregar je ob pozdravu spregovoril še o neurejenem zakonskem statusu vojnih veteranov za Slovenijo.

ZAPISI SVETLOBE SLIKARKE LJUDMILE ŠUKLJE

Že več kot 30 let živi v Grosupljem moja sogovornica, gospa Ludmila Šuklje. Poleti je imela odmevno razstavo v Društvu likovnikov Ljubljana, zato je prav, da se predstavi tudi v Grosupeljskih odmevih, da bomo vedeli, kdo vse živi in ustvarja v našem kraju. Pa ravno likovnih umetnikov ni veliko med nami.

Rojena je bila v Ribnici 1949. leta. Oče je bil v vojaški službi, zato so se veliko selili (iz Makedonije na Ptuj, v Celje, Ljubljano). Obiskovala je Srednjo oblikovno šolo in kasneje ob delu tudi Višjo upravno šolo. Pri 19. se je poročila, najprej živela pri starših v Ljubljani, nato pa je mlada družinica kupila stanovanje v Grosupljem. Rodili so se jima štirje otroci, dve hčeri in dva sinova. Službovala je v Intertradu kot računalniška operaterka.

S slikarstvom se intenzivneje ukvarja po letu 1991. Družbene spremembe so privedle do propada podjetja, primerne službe ni dobila, pa je ostala doma, sama si je plačevala pokojninsko zavarovanje, se ob prvem pogoj upokojila in začela slikati, kar si je že ves čas želela, pa ob službi in družini ni utegnila.

Nadaljevanje na strani 14

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN
 OPREMA ZA KOLESARJENJE
 IN PROSTI ČAS
 TBS
 HH
 SCOTT USA
 BH BIKES
 SKI servis
 Sprinter
 CYCLES ŠKERIJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Feri avto d.o.o.
 Ljubljanska 17
 1290 Grosuplje
 tel. 01/787-34-22
 GSM 040/22-44-07
4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.
PRODAJA:
 * REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
 * DODATNA OPREMA,
 * MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVARNJA VOZILA,
 * AUTOPLASCI

TVOJA NAJBЛИŽJA!
študentski servis
 • Posredovanje prostih del in izdaja napotnic
 • Brezplačna številka za naročanje napotnic
 • SMS obveščanje o prostih delih in nakazilih
 • Internetni kotichek
 • Info točka Zavoda za mladinski turizem
 • Ugodno fotokopiranje
 • Nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino
POSLOVALNICA GROSUPLJE
 Kolodvorska cesta 3
 1290 Grosuplje
 Uradne ure: vsak delovnik od 7.30 do 17.00
 tel: 01 786 51 70, GSM: 031 68 88 33, fax: 01 786 10 19
 email: grosuplje@studentski-servis.si
 naročanje napotnic: 080 26 28
študentski servis

Slikar Tone Drab razstavlja pod Boštanjem

Rone Drab: Radensko polje

O odprtju razstave si preberite na strani 14

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje / letnik XXXIX / številka 11 / november 2004

VELIKA GASILSKA VAJA
 POD BOŠTANJEM

stran 8 in 9

DRUŠTVO UPOKOJENCEV GROSUPLJE
 JE PRAZNIČNO OBELEŽILO
 50. LETNICO DELOVANJA

stran 9

DA BO (SKAVTSKO) DREVO
 RODILO DOBER SAD

stran 10

FRANC KANDUČ
 - OSEMDESETLETNIK
 - SKORAJ 50 LET JAMSKI VODIČ

stran 17

V
 tej
 številki
 si
 lahko
 preberete

9 771580 091009

Nekoč bodo mojstri

Nekoč
bodo
mojstri

Navdušenje za peko imajo nekateri v družini. Branimir Kovačević iz Grosupljega ga je podedoval od strica, ki ga je kot izučen pek uvedel v pekarske skrivnosti, dokončno pa je poklic vzljubil, ko je kot štipendist zahajal na prakso v Pekarno Grosuplje. Delo s kruhom in testom ga je tako navdušilo, da se sedaj šola še za živilskega tehnika.

rokometaš s pekarsko žlico

Branimir je veliko pekel že v šoli. Z nasmehom se spominja, da so pri pouku včasih napekli toliko izdelkov, da so jih lahko razdelili še drugim dijakom. Največ izkušenj pa je seveda pridobil na praksi v Pekarni Grosuplje.

"Najbolj me je navdušilo, da so mi mojstri peki izkazali zaupanje in sem lahko delo opravljal samostojno," pove in doda: "Delo s testom mi je resnično všeč, tako da ga ne bi zamenjal z nobenim drugim."

V prostem času se najraje ukvarja s športom. S prijatelji igra košarko in nogomet, nekoč pa je treniral tudi roket, zato še vedno z veseljem odigra kakšno tekmo z nekdanjimi soigralci iz rokometnega kluba. Branimir pa razmišlja tudi o prihodnosti: "Rad bi nadaljeval šolanje in postal živilski tehnik in tako še bolje spoznal delo s testom".

Pekarna
Grosuplje

KAJ (SE) DOGAJA?

Morda je to preveč splošno (in med mladino precej "aktualno") vprašanje pa vendarle dobra iztočnica za nekaj misli, ki bi vam jih, spoštovani bralci, rad namenil.

Kot odgovorni urednik se velikokrat sprašujem, kaj še sodi v okvir lokalnega javnega medija in kaj ne. Pri tem mi veliko pomagajo sodelavci v uredništvu, nekateri posamezni informatorji na občinskih in drugih javnih časopisih od redakcije, lektoriranja do izpisa filmov sodeluje zelo malo za to pripravljenih in usposobljenih ljudi, se je treba teh rokov držati, saj zamujanje s prispevki povzroči veliko časovnih težav uredniku, lektorici, oblikovalcu in tehničnemu uredniku oziroma izvajalcu računalniške postavitve časopisa, kot tudi korektorju in ne nazadnje osvetljevalcu filmov, ki mo-

ramo že tako in tako skoraj ves svoj prosti čas vložiti v delo pri časopisu. Vendar pa moramo zaradi nadomeščanja zamujenega časa nato delati še v nočnih urah, kar je na dolgi rok nedvomno škodljivo za zdravje pravkar omenjenih.

Na koncu vse zamude »pokasirajo«¹ še tiskarji, ki so na posebno prizadevanje direktorja tiskarne in njegovih sodelavcev doslej še vedno ulovili časovne roke tudi na račun dela izven svojega delovnega časa.

Moram pa dodat, da je tudi letošnje leto v nekaterih »uredniških«² pogledih dokaj specifično. Poleg raznih prilog, ki so časopis »razširile«³ kar za nekaj strani, smo imeli kar dvojce pomembnih volitev. Zato je bilo tudi nekaj več prispevkov iz strankarskih logov, kar se mi zdi povsem normalno. Bolj zaskrbljujoče pa so nekatere informacije določenih občanov, ki včasih zaradi (dejal bom) svoje razigranosti pošiljajo razne informacije s precej enostransko prikazanim dogajanjem. Po eni strani gre za »povesti o dobrih ljudeh«, po drugi pa »težačenje«⁴ s problemi, ki naj bi jih menda celo na uredništvu reševali.

Prvih (če se res nekaj dobrega dogaja v našem okolju) sem zelo vesel, da je tako. Vendar pa si pisci prispevkov lahko nadenejo vsaj toliko kritične dioptrije na svoj pogled, da vendarle zadeve ne izgledajo drugače, kot v resnici so ali pa izpadejo s pretirano idealizacijo morda celo smešne. To še posebej velja za vse profesionalne pisce in informatorje v javnih ustanovah. Če le-ti ne bodo iz kakršnih koli razlogov posredovali primernih ali pravih informacij, se je treba zavedati, da so oči javnosti vedno odprte in da se v današnji »informacijski«⁵ družbi slej ali prej razkrijejo vse napake, tako namerne, še bolj pa namerne. Temu primerno se zato odzivamo (in se bomo izdizvali)⁶ tudi v uredništvu Grosupeljskih odmevov.

Med prispevki pa je v zadnjih mesecih bilo tudi nekaj odmevov na članke, ki jih, žal, ni mogoče uvrstiti v časopis, saj ne ustrezajo kriterijem, ki jih zahteva veljaven Zakon o javnih medijih. Če sestavljavci »odmevov«⁷ in pojasnil menite, da ste upravičeni do objave odmeva oziroma odgovora, se oglasite po telefonu. Lahko se bomo dogovorili, kaj v vašem odgovoru ne ustreza veljavni zakonodaji in bi ga bilo treba popraviti, dopolniti ali pojasniti kakšno od vaših nejasno ali neustrezno zapisanih izjav. Pri tem je tre-

ba upoštevati tudi čas za odziv, ki je prav tako določen v zakonu.

O problemih v našem okolju pa verjamem, da jih je veliko. In problemi so zato, da se rešujejo. Vendar pa menim, če bi želeli vse zapisati, bi najbrž morali Grosupeljski odmevi izhajati kot dnevnik. Prav tu pa se je treba vprašati, ali naj bo to namen časopisa. Pri tem naj še posebej izpostavim, da se poleg trženja časopisa, ki ga ustvarjamo v uredništvu, Odmevi financirajo iz občinskega proračuna in so zato pretežno namenjeni javnim zadevam. Zato osebnih zadev, še posebej pa ne sporov, ne bomo objavljali.

Tistim pobudnikom, ki pa se niso podpisali pod svoje prispevke in jih ni bilo mogoče identificirati, pa sporočam, da imamo dovolj velik koš in da nabrano vsebino v njem komunalci odvažajo vsak teden. Vaši prispevki so pristali »nesortirani«⁸ v Špaji dolini.

Pa še nekaj! Skozi pet let, in še nekaj mesecev povrh, se je »nabralo«⁹ kar nekaj oglaševalcev, ki se izmikajo plačilu svojih oglasov. Na srečo jih ni veliko. Vendar pa še vedno poizkušajo (včasih celo pod drugim imenom), da bi prišli do »brezplačnega«¹⁰ oglasa. Iz uredništva jim sporočamo: Ne bo jim uspelo – »komunalci«¹¹ vozijo tudi zanje... »Vstopnica«¹² pa je tudi zanje

zelo preprosta – poravnajte račun! Nismo nobenih zamer.

Še vedno pa velja: Če želite, da poročamo o načrtovanem dogajanju v vašem okolju ali ustanovi, nam pošljite pisno ali elektronsko vabilo, pokličite nekaj dni prej po telefonu, ali nas »pocukajte za ro-kav«. Če imate morda pripravljeno tudi kakšno informacijo za novinarje, vas prosimo, da nam jo posredujete. Če se bo le dalo, bomo uresničili vašo pobudo.

O načrtovanih vaših dogajanjih, na katera pa nas ne povabite oziroma nas ne obvestite, pa (odkrito povedano) se niti ne trudimo preveč, da bi pisali v uredništvu. Da je tako prav, so nam pokazale zdaj že večletne izkušnje razen v okoliščinah, ko gre za posebne primere.

Čeprav (v zadnjem delu) nekoliko pikro - vendarle dovolj resno!

Zdaj, ko prihaja advent, čas pričakovanja in poglobitve, je prav, da se tudi pri Odmevih »srečamo sami s seboj«, razmislimo in ustvarimo načrte za prihajajoče novo obdobje. Če nam bodo srečanja v decembru pri tem nekoliko pomagala, jih bomo radi zabeležili, saj spoštujemo in cenimo prizadevanja vseh, ki se trudite

za prijazno Grosuplje.
odgovorni urednik Jože Miklič

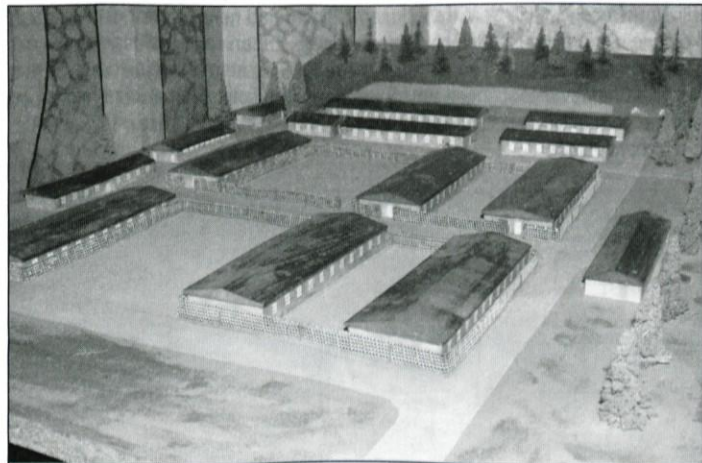
OPOZORILO MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE OB IZTEKU ROKA ZA VLAGANJE ZAHTEV ZA POPRAVO KRIVIC

V skladu z Zakonom o popravah krivic se 31. decembra 2004 izteče rok za vlaganje pisnih zahtev za priznanje statusa bivšega političnega zapornika, za priznanje statusa po vojni pobite osebe oziroma svojca po vojni pobite osebe in temu statusu pripadajočih pravic (povrnitev škode in pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja).

Ministrstvo za pravosodje zato opozarja državljanke in državljane Republike Slovenije, da svoje zahteve iz naslova kategorije nekdanjih političnih zapornikov ali svojcev po vojni pobitih oseb ter uveljavljanja pravic iz Zakona o popravah krivic lahko vložijo samo še do konca leta. Pisne zahteve naj naslovijo na Komisijo Vlade RS za izvajanje Zakona o popravah krivic, Dalmatinova 2, Ljubljana. Komisija bo upoštevala in obravnavala vse vloge, ki bodo na njen naslov prispjele do konca leta oziroma bodo s priporočeno pošiljko poslane najpozneje 31. 12. 2004. Po tem datumu Komisija ne bo več sprejemala vlog oziroma bo samo še dopolnjevala morebitne nepopolne vloge.

Bivši politični zaporniki po Zakonu o popravah krivic so vse osebe, ki so bile v času od 15. 5. 1945 do 2. 7. 1990, na ozemlju sedanje Republike Slovenije neopravičeno in v nasprotju z načeli in pravili pravne države, zaradi razrednih, političnih ali ideoloških razlogov obsojene v sodnem ali upravnokazanskem postopku na kazen odvzema prostosti ali jim je bila prostost odvzeta v teku teh postopkov. Po vojni pobite osebe po tem zakonu pa so vse osebe, ki so bile ob takšnih pogojih obsojene na smrt in je bila smrtna kazen nad njimi izvršena. Za bivše politične zapornike oziroma po vojni pobite osebe štejejo tudi osebe slovenske narodnosti, ki so bile obsojene pred sodiščem drugih republik ali federacije nekdanje Jugoslavije, če so imele te osebe oziroma v primeru po vojni pobitih oseb njihovi svojci, v času uveljavitve tega zakona stalno prebivališče na ozemlju sedanje Republike Slovenije in so državljani Republike Slovenije. Svojci po vojni pobitih oseb po tem zakonu so osebe, ki so po predpisih o invalidskem in pokojninskem zavarovanju upravičene do družinske pokojnine po teh osebah. Na podlagi tega zakona se šteje za bivšega političnega zapornika tudi oseba, ki je bila v upravno kazenskem postopku zaradi prekrška kaznovana na odvzem prostosti ali ji je bil izrečen ukrep določitve prebivališča ali je bila poslana na opravljanje družbeno koristnega dela zaradi prevzganja. Za osebo, pobito po vojni, se šteje tudi oseba, ki je bila usmrčena brez obsodbe sodišča.

Franc STANONIK, podsekretar

Maketa taborišča Teharje pri Celju, kjer so (prehodno) nastanili tisoče tistih, ki so po koncu druge svetovne vojne bežali pred komunističnim in partizanskim nasiljem na Koroško. Od tu so jih nato ponoči (pa tudi podnevi) vozili na bližnja morišča. Maketa je postavljena v cerkvi sv. Ane na bližnjem griču.

ODGOVOR NA ČLANEK: »ZAKAJ JE INŠPEKTORJA MOTILA LE SDS« IZ 10. ŠTEVILKE GROSUPELJSKIH ODMEVOV

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov je bil objavljen članek »Zakaj je inšpektorja motila le SDS«, čigar avtor je bil Dušan Hočevar, predsednik OO SDS Grosuplje. V njem je napisanih kar nekaj neresničnih in netočnih izjav, zaradi česar podajam uradno informacijo.

Kot prvo naj najprej povem, da smo inšpektorji pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora v okviru svojih pooblastil samostojni in opravljamo naloge z namenom varovanja javnega interesa ter interesa pravnih in fizičnih oseb. Pri odločanju v upravnih postopkih ne gre za odločanje zaradi »političnega ozadja«, ampak določil in pravnih norm, ki jih določajo zakon in podzakonski akti ter predpisi.

V konkretnem primeru sta bila nedovoljeno nameščena prostostoječa mega panoja, na katerih je oglaševala politična stranka SDS svojega kandidata in sicer ob avtocestnem priključku A2/0121 - Priključek Grosuplje in ob avtocestnem priključku A2/0120 - Priključek Cikava. Tako je bil kršen Sklep župana o načinu oglaševanja na območju občine Grosuplje za izvedbo volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (št. 605-1/04 z dne 26.07.2004), ki je bil izdan na podlagi Odloka o oglaševanju v občini Grosuplje (Ur. list RS, št. 67/04). V sklepu so določena brezplačna oglasna mesta, med katerimi so tudi začasni oglasni objekti za oglaševanje, ki jih smejo organizatorji volilne kampanije postaviti, vendar pa so pogoji postavitve tovrstnih objektov natančno predpisani v odloku, ki opredeljuje začasne objekte za oglaševanje kot prenosne ulične panoje, samostojne prapore in zastave ter druge premične predmete, posebej pa prepoveduje prostostoječe mega in večje panoje, zato tovrstna oblika oglaševanja ni dovoljena na nobeni lokaciji.

Res je, da so v neposredni bližini enega od nedovoljeno postavljenih panojev postavljeni tudi štirje mega panoji, na katerih je v času predvolilne kampanije oglaševala tudi LDS in ZLSD, vendar pa gre v tem primeru za stalne objekte za oglaševanje oziroma odplačna oglasna mesta, ki so pričvrščena na zidano ograjo. Glede plakata LDS nameščenega na drevo, je bil le-ta odstranjen še pred pričetkom inšpekcijskega postopka in zato samega postopka z izdajo odločbe ni bilo potrebno voditi.

Sicer je bilo v času predvolilne kampanije izdanih več pozivov različnim političnim strankam k ureditvi stanja in pridobitvi ustreznih dovoljenj ter soglasij za oglaševanje predvsem na drogovi javne razsvetljave. Izvajal se je nadzor, vse z namenom, da se zagotovi red in urejeno ter bolj prijazno okolje.

V predvolilnem času je bila podoba občine Grosuplje, kljub nekaterim nepravilnostim in samovolji po urejenosti oglaševanja, za vzgled drugim občinam. Predvsem je bil to odraz novega Odloka o oglaševanju v občini Grosuplje, sprejetega z namenom, da so tudi na tem področju oglaševanja jasno določeni načini in pogoji, pod katerimi je v našem okolju dovoljeno oglaševati.

Borut Šoba u.d.i.a., komunalni inšpektor občine Grosuplje

ELEKTRONSKA ZEMLJIŠKA KNJIGA

Javni uslužbenci upravne enote bodo za potrebe upravnih postopkov, ki se vodijo na upravni enoti, od 2. 11. 2004 dalje sami natisnili zemljiškoknjižni izpis iz e-zemljiške knjige, za katerega stranki ne bo potrebno plačati upravne takse, tak natisnjen dokument pa ima enako pravno veljavo, kot če bi ga stranka prinesla iz zemljiške knjige. Še enkrat poudarjamo, da to velja le za potrebe upravnih postopkov, če stranka potrebuje izpisek za druge namene, ga bo za enkrat še vedno lahko pridobila le na krajšem sodišču.

Ko bo razrešeno vprašanje plačila takse, za kar bo po mnenju Ministrstva za pravosodje potrebna sprememba Zakona o upravnih taksah, bodo stranke lahko vložile zahtevo za izdajo zemljiškoknjižnega izpiska, ki bo izven upravne enote imel enako pravno veljavo kot izpiski, izdani na zemljiški knjigi, tudi na sedežu upravne enote in na obeh krajevnih uradih. Ko bo ta možnost zagotovljena, bomo stranke obvestili v lokalnih časopisih, do takrat pa overjene zemljiškoknjižne izpiske izdaja le okrajno sodišče oziroma znotraj njega zemljiška knjiga.

Nevenka Dolgan, načelnica

ANKETA O ZADOVOLJSTVU STRANK

Občane obveščamo, da bo Upravna enota Grosuplje izvajala anketo o zadovoljstvu strank s storitvami Upravne enote Grosuplje, in sicer od 19. novembra 2004 dalje ob uradnih dnevih, torej ob ponedeljkih, sredo in petkih. Anketa bo potekala do pridobitve ustreznega števila izpolnjenih anketnih listov. Anketa se bo izvajala tudi na Krajevnem uradu Ivančna Gorica. Občane prosimo, da se vabilu odzovejo in izpolnijo anketni list, ki jim ga bodo ponudili anketarji.

Nevenka Dolgan, načelnica

ESTETISTA DARJA MEKUČ DRENIK s.p.

Veselova cesta II/4, 1290 Grosuplje

tel. 031/ 769 487

Vabim Vas na

PEDIKURO.

**Nudim tudi nego rok – manikuro,
izdelavo umetnih nohtov, poslikavo nohtov...**

brezplačno svetovanje.

Pokličite za Vaš termin! - Vljudno vabljeni!

**Glasilo prebivalcev
občine Grosuplje**

Ustanovitelj časopisa:

Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:

Jože Miklič

tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21

GSM 041-98-22-33

e-pošta: lozem@siol.net

Uredniški odbor:

Barbara Pance,
Janez Pintar,
Marija Samec,
mag. Tatjana Jamnik Skubic,
Vera Šparovec,
Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:

1290 Grosuplje, Taborška 2
(hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje:

Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:

Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0

ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava:

AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk:

PARTNER GRAF d.o.o.

1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

**PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE
ODMEVE V MESECU DECEMBRU
JE TREBA ODDATI DO
PETKA, 3. DECEMBRA 2004.**

**ČASOPIS IZHAJA PREDVIDOMA
VSAKO TRETJO SREDO V MESECU
(FEBRUARJA IN AVGUSTA
ČASOPIS NE IZIDE.)**

Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani (in požigovani). Pisma bralcev, pravnih oseb in nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati se žig.

**Če želite posamezno gradivo
vrnjeno, priložite ustrezno kuverto
z vašim naslovom in znakami.**

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Prispevke naj avtorji predajo v kratki obliki. V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko bomo vsa nenaročena besedila, ki bodo daljša od 1800 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali.

Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij. Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printana v velikosti 12 (do max 16) pt ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

**TEHNIČNA NAVODILA ZA
FOTOGRAFIJE IN OSTALO
SLIKOVNO GRADIVO**

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bodo posredovani na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na zeleno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

OBČINSKI SVET IN ODBORI

Seja občinskega sveta 27. oktobra 2004

UMIK NAJBOLJ PRIČAKOVANIH TOČK DNEVNEGA REDA

Svetniki Občine Grosuplje so 23. redno sejo začeli z umikom dveh, verjetno najbolj pričakovanih točk dnevnega reda. Na predlog občinske uprave so v nadaljnjo razpravo preložili Osnutek odloka o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na območju obvozne ceste Grosuplje. Kot je razlog umika obrazložil župan Janez Lesjak, naj bi se pokazala nova izhodišča, ki lahko vplivajo na potek trase. Predsednik odbora za prostor Franc Štibernik je opozoril občinske službe, da je gradivo pomembno glede urejanja prostora in jih pozval, da poskrbijo, da bo Občina uveljavljala predkupno pravico. Jožeta Šircelj pa je zanimalo, ali je ta trasa sploh še izvedljiva. Odgovoril mu je župan: "Veliko stvari se je spremenilo, tako v gospodarski coni jug kot v stanovanjski soseski Sončni dvori. Ko bodo stvari pripravljene do te mere, da se bodo lahko dale na občinski svet, se bo zadeva lahko sprejemala kot relevanten sklep."

Svetniki so se strinjali s preložitvijo osnutkov sprememb in dopolnitev občinskega statuta in Poslovnika občinskega sveta. Predsednik Statutarno pravne komisije dr. Dušan Lavrič je odločitev utemeljil z mnogoštevilnimi pripombami in predlogi na oba izredno pomembna akta, ki jih komisija še ni uspela obdelati v celoti.

UKINITVE, PRIDOBITVE IN MENJAVE ZEMLIŠČ KOT PO TEKOČEM TRAKU

Svetniki Občine Grosuplje so na zadnji seji večinoma sklepali o odtujitvah, pridobitvah in menjavah zemljišč. Sklepali so o:

- **Zamenjavi zemljišč med fizično osebo in Občino Grosuplje v Šmarju-Sapu**, kjer bodo zemljišča fizične osebe prešla v javno pot, zemljišče Občine Grosuplje pa v last fizične osebe in bo še naprej obremenjeno s služnostno pravico pešpoti do studenca. S predlogom menjave se je strinjala tudi KS Šmarje-Sap.

- **Ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na zemljiščih v Račni**. Javno pot, ki se v naravi več ne uporablja, niti ne obstaja, so zamenjali z zemljišči fizične osebe, kamor se je ta pot dejansko premaknila. S predlogom se je predhodno strinjala tudi KS Račna.

- **Pridobitvi statusa grajenega javnega dobra v k.o. Mali Vrh**, kjer je Občina pridobila zemljišče fizične osebe z namenom ureditve javne poti. Župan Janez Lesjak je ob tem pojasnil, zakaj se na svetniških mizah tolikokrat znajdejo podobni primeri ukinitve ali pridobitve javnega dobra: "Ker je v naši občini veliko 'prilastitev' javnega dobra, se te stvari rešujejo postopoma, od primera do primera. Za Občino to predstavlja velik finančni napor. Zadeve je mogoče reševati le, če so za reševanje pripravljene vse strani. V nasprotnem primeru lahko pride do katastrofalnih posledic v medsebojnih odnosih. Zato se tolikokrat soočamo z usklajevanjem dejanskega z zemljiškoknjižnim stanjem." Jože Šircelj je vprašal, ali bi bilo nemara smiselno del teh aktivnosti preložiti na krajevne skupnosti in jih motivirati za reševanje te problematike. Župan je pojasnil, da KS sodelujejo v procesu, vendar nimajo druge vloge kot svetovalno prepričevalne. "Brez soglasja KS ni kompromisa. Lahko pa je KS tudi pobudnik reševanja."

- **O pridobitvi statusa grajenega javnega dobra v naselju Grosuplje**. Občina je pridobila dve zemljišči, dvorišče in zelenico, ki v naravi predstavljata del krajevne ceste s potekom Taborske ceste do GPG. Ta pridobitev bo omogočala širitev ceste od nadvoza do veterinarskega zavoda in je bodoča vpadnica v gospodarsko cono.

S podjetjem Adles (ki deluje v nekdanjih prostorih Gume) se bo občina morala še pogajati za ohranitev bližnjega naravnega habitata.

- **O odtujitvi in pridobitvi nepremičnine v k.o. Stranska vas**. Podjetje Adles, pravni naslednik podjetja Guma, je zaradi širitve obstoječega podjetja podalo vlogo za odkup dela zemljišča. Občina je zato predlagala zamenjavo dela zemljišča, saj na tem območju predvideva gradnjo komunalne infrastrukture, ali nadaljnjo menjavo zemljišča. Franc Štibernik je v imenu odbora za prostor predlagal, naj se področje, ki je zaščiteno območje rezervata Bičje, ohrani kot zelena površina za rekreacijo. Z njegovim predlogom se je strinjala večina razpravljavcev. Jože Intihar, LDS: "Predlagam, da se zadeva vrne v ponovni premislek občinskim službam. Ta del je bil vedno eden lepših vodnih parkov, kljub industriji. Odbor je zadel s predlogom." Mihael Kadunc, N.Si, je povprašal, kako bo na to območje vplivala bodoča obvoznica. Župan: "Zgodbe o obvoznici bi težko znova začeli, ko še čakamo na strokovno rešitev. Ena od variant pa je to območje predvidevala za bodoče pristopne ceste. Načelno pa se je Lesjak strinjal z ohranitvijo zelene površine in predlagal ponovno preučitev sklepa: "Z lastnikom zemljišča se bomo pogovarjali tudi o tej različici zaščite ribnika, da bi ohranili večino vodne in zelene površine oziroma področje za rekreacijo. Ponovno bomo pripravili razgovor in o tem na seji vnovič razpravljali."

- **Ukinitvi javnega dobra in nepremičnin v naselju ob lokalni cesti Ob Grosupeljščici**. Na podlagi vloge mejašev ob lokalni cesti Grosuplje-Jerova vas-Perovo so se svetniki strinjali z odkupom teh zemljišč, ki so jih v naravi že uzurpirali lastniki tamkajšnjih parcel. Nepremičnine se nahajajo na desni strani lokalne ceste in so oddaljene osem metrov od roba pločnika nad brežino ob cesti. Kot so poudarili delavci občinske uprave, bodo zemljišča ponudili v odkup, v nasprotnem primeru pa bodo uporabnikom zaračunavali najemnino. Eno zemljišče pa so uspeli zamenjati za pridobitev zemljišča, ki ga Občina potrebuje za ureditev dela ceste v ZN Dvori IV v Grosupljem. Trasa ob levi strani ceste pa je predvidena za ureditev dvosmerne kolesarske steze, je bilo še pojasnjeno na seji.

- **Pridobitvi nepremičnin v naselju Grosuplje, ki obravnavajo obodno krajevno Gasilsko cesto**, ki predstavlja glavno dovozno cesto za obrtno cono v Rožni dolini. Gasilsko cesto, ki še ni v celoti prevozna, bodo v prvi fazi spojili z mostom in dokončali gradnjo manjkajočega dela cestišča, je povedal župan. "Celotna trasa je stvar nadaljnjih pogajanj. Del zemljišč bo Občina zamenjala, del pa odkupila. Investicija bo krepko preseгла 200 milijonov." Dr. Peter Hostnik, N.Si: "Verjamem, da je to začetek gradnje mostu in projekta povezave Ceste na Krko in Adamičeve ceste, ki je že dolgo obravnavan in zelen. To je nujna potreba Grosupljeja, zato v celoti podpiram prizadevanja občinskih služb. Upam, da bo projekt izveden v čim krajšem času." Božo Predalič, SDS, je bil ravno tako zadovoljen s potekom projekta in poudaril, da se je sam že v preteklosti zavzemal zanj. "Glede na to, da razmišljam o obvoznici, pa me zanima iztek obvoznice in možno povezava z mostom pri Grilu. Mislim, da je smotno razmišljati tudi v tej smeri, da obvoznica steče na most in obide center." Jože Šircelj je podprl napore strokovnih služb in občinske uprave, zanimalo pa ga je, ali je ocena investicije realna in bo zadeva izvedena do leta 2007. Župan je nato odgovoril, da obvoznica ne bo potekala po omenjeni trasi, temveč bo še bolj potisnjena iz središča Grosupljeja. "V prostorskem planu je vzhodni del ceste še v celoti zazidljiv, možna je gospodarska gradnja, zato bo cesta z mostom pri Grilu postala notranja cesta Grosupljeja."

ODLOČNI "DEKRETI" ODBORA ZA PROSTOR

Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo je na 17. seji pod točko Razno razpravljal in sklepal o ureditvi prehoda za pešce v križišču pri Motelu. Člani odbora so sklenili, naj v njihovem imenu pri DRSC in DARS posreduje vodja Urada za komunalno infrastrukturo Jože Miklavčič. Če bodo pristojni organi pobudo zavrnili, pa naj Občina zahteva povrnitev stroškov za prevoz otrok v šolo iz smeri Perovega, je bil odločen predsednik Franc Štibernik.

V nadaljevanju je Občini očital, da je v primeru gradnje Sončnih dvorov dopustila nevaren način gradnje, ki povzroča potencialno nevarnost za bodoče stanovalce. "Zato," je bil jednat, "je prva naloga novega proračuna takojšnji začetek gradnje krožišča in mostu, s katerima se omogoči varen dostop stanovalcev do njihovih domov." Kot je Janez Lesjak že večkrat poudaril, so sredstva dveletnega proračuna rezervirana za družbene dejavnosti. Štibernik je opozoril tudi na nevarno vozišče na cesti Grosuplje-Cikava: "Za robovi asfalta so luknje, ki so nevarne tako za voznike kot za pešce. Komunalni inšpektor bi moral vsak dan nalagati kazni upravljavcu cestišča, ker je cesta tako neurejena." Odbor za prostor je tudi predlagal nadzornemu odboru, naj takoj preveri obračunavanje odlaganja odpadkov.

POHVALA URADU ZA KOMUNALNO INFRASTRUKTURU IN GRAJA ZARADI KNJIŽNICE

Dr. Peter Hostnik je pohvalil delovanje omenjenega urada, ki je pristopil k sanaciji ceste Grosuplje-Spodnja Slivnica in zagotovil, da se hkrati s cestiščem urejata tudi kanalizacija in razsvetljava. Zanimalo pa ga je, ali se bodo proračunska sredstva za kanalizacijo tudi v celoti porabila. Župan Janez Lesjak mu je odvrnil, da se bodo, vendar bodo prenesena v naslednje leto. Hostnika pa je tudi zanimalo, ali je prvonagrajena rešitev knjižnice Grosuplje dokončna odločitev, ki se bo realizirala mimo občinskega sveta, in izrazil pomislek, da bi se lahko ponovilo razočaranje kot v primeru OŠ Brinje. Župan: "Zakonski postopki omogočajo, da zadeva obide občinski svet. Vsi so namreč imeli možnost vlaganja pripomb, ki jih je strokovna komisija tudi upoštevala. Projektant bo tudi upošteval pripombe lokalne skupnosti in strokovnih služb, ko bo pripravil idejno rešitev knjižnice." Dr. Hostnik se je zavzel še za postavitev košev za odpadke med OŠ na Tovarniški in trgovino Tuš.

ALI BO SMRTNA ŽRTEV POVOD ZA REŠEVANJE NEVARNEGA OKLJUKA PRI GARBASU?

Jože Šircelj se je dotaknil minulih poplav: "Cesta pri Garbasu je bila v času deževja zelo poplavljen. Problem pa je znan že več let." Jože Šircelj, Miha Kadunc in Lojze Verbajc pa so izpostavili tudi primer nedavne prometne nesreče s smrtnim izidom na tem delu vozišča.

ŠMARJE-SAP - NIKOLI KONČANA ZGODBA

Dušan Hočevar, SDS, je kot že nekajkrat prej izpostavil dve kritični točki v naselju Šmarje. Namreč, stara Krašovčeva hiša naj bi zlasti pozimi predstavljala veliko nevarnost. "Ko pade sneg, je tam polovična zapora ceste. Promet je zelo zgoščen, mimo vozijo avtobusi in kaj lahko pride do večje nesreče." Črno piko pa je namenil tudi nerešeni sanaciji mostu čez železniško progo pri nekdanji gostilni Prpar. "Nič se ni naredilo. Otroci hodijo mimo, zaščitne ograje pa ni. Kdaj bo zadeva sanirana?" Na Hočevarja pa so se obrnili tudi krajsani Rimske ceste, ki so si zaželeli ogledalo za varnejše vključevanje na glavno cesto.

KDAJ KABELSKA V ŠMARJU?

"Bil sem član odbora v pripravljalnem obdobju in tudi pogodbe s krajsani so že sklenjene, zato me zanima, kdaj bo omrežje kabelske televizije vzpostavljeno tudi v naselju Šmarje-Sap?" je povprašal Stane Žveglja, ZLSD. "Rok za izvedbo je namreč že krepko potekel." Odgovoril mu je župan: "Kabelske televizije ne zaviramo, kot je pisalo v lokalnem časopisu. Nekaj soglasij še manjka, ne vem pa, kje bi bil zadržek. Občina ima sicer nekaj težav s podjetjem Kabel, ki je prevzemnik PAP Telematike. Kabel hoče prvotno pogodbo spreminjati sebi v prid."

Barbara Pance

Sončni dvori - nevarna gradnja?

KAOTIČNE PROMETNE RAZMERE Z NASELITVIJO SONČNIH DVOROV

Več razpravljavcev se je obregnilo ob križišče in železniški prehod na cesti proti Brezju. Božo Predalič je dejal, da je svetniška skupina SDS že ob sprejemanju ZN opozorila, da je treba najprej urediti ceste. "Takrat smo bili označeni, da zaviramo razvoj občine in bili proti investitorjem. Če bi se nas upoštevalo, bi bil danes problem manjši." Razplet prometnega režima na cesti do Sončnih dvorov je projiciral kar župan: "Most čez progo bo stal 180 milijonov. Sistem financiranja države sloni na financiranju iz dohodnin. Prihodek zato raste s prebivalstvom. Petindvajset odstotkov investicij v most bo šlo iz komunalnega prispevka, 75 odstotkov sredstev pa bo moralo biti pridobljenih iz gospodarske cone jug. Edina obveznost, ki jo ima Občina Grosuplje do Sončnih dvorov, je izgradnja zadrževalnika Bičje v naslednjem letu. Če investitor prehitava roke, Občina s tem ni obremenjena. Naš rok je vezan na prihodnje leto!"

CESTE - RAKASTA RANA OBČINE GROSUPLJE

Križišče pri bencinski črpalki OMW oziroma podjetju Logo je treba čim prej urediti s krožiščem in ustreznimi prehodi za pešce s pločniki.

Več svetnikov je v svojem izjavanju izostrilo neustrezne prometne razmere na posameznih odsekih cestišč.

Jože Šircelj se je pozanimal o vlogi za vstop na cesto s slepe ulice za Pekarino Grosuplje.

Lojze Verbajc se je zavzel za postavitev prometnih znakov skozi Račno, ki bi voznike opozarjali na šolsko pot.

Božo Predalič se je vnovič lotil neoznačenega križišča pri podjetju Logo (nanj je opozoril tudi Franc Štibernik in predlagal zahtevo po plačilu odškodnine za prevoz otrok): "Čudi me, da tam ne dovolijo zebre, Ljubljanska cesta in cesta Ob Grosupeljščici, ki sta nadaljevanje tega cestišča, pa imata talne oznake za prehod."

Župan je odgovoril obema: "Projekt križišča je v reviziji, čakamo sredstva iz proračuna in države. S pobudo po zahtevi odškodnine pa se bomo samo osmislili. Vprašanje je, ali je tem trenutku smiselno delati nekaj, za kar ni projekta, ko pa je v pripravi projekt za celostno ureditev." Župan se je tudi strinjal, da je stanje na cestah v občini katastrofalno. Predalič je zatem še dejal, da ga je razveselila ureditev avtobusnega postajališča pri stari šoli, prosil je le za rešitev ključne pomanjkljivosti: "Luči še danes ni."

Barbara Pance

Avtobusno postajališče pred šolo je poasfaltirano že skoraj dva meseca, javna razsvetljava in prometni znaki pa še niso postavljeni.

Uradni odgovori z 22. seje

JOŽE ŠIRCELJ JE IZPOSTAVIL PROBLEMATIKO STARIH IGRAL PRI BLOKIH ZA MERCATORJEM NA ADAMIČEVI CESTI. Odgovor Ura-da za komunalno infrastrukturo: »Igrala so v lasti stanovalcev bližnjih blokov, ki so jih dolžni vzdrževati sami oziroma preko upravnikov blokov. Igrala so si-cer locirana na zemljiščih v lasti Občine Grosuplje in podjetja GPG in so bila postavljena v sklopu postavitve blokov.«

ŠIRCELJ JE TUDI POBARAL, KAKŠNA JE MOŽNOST OPROSTITVE PLAČILA KOMUNALNE TAKSE NA KOLODVORSKI CESTI V PRED-NOVOLETNEM ČASU. Odgovor: »Občina bo na podlagi vloge organizator-je prednovoletne prireditve oprostila plačila komunalne takse in plačila naj-ernine, v kolikor se bo novoletna prireditev odvijala na zemljišču, ki je v la-sti Občine Grosuplje.«

VPRAŠANJE JE UPERIL TUDI NA KRIŽIŠČE ZA ODCEP V BREZJE. Odgovor: »Za rekonstrukcijo križišča sta izdelani dve idejni varianti. Do kon-ca leta bo izbrana najbolj optimalna rešitev in naročena izdelava Projektne tehnične dokumentacije za pridobivanje gradbenega dovoljenja za izvedbo.«

POVPRAŠAL JE ŠE, ALI OBSTAJA KAKŠEN DOKUMENT STRATE-GIJE ZA ZAGOTOVITEV SOCIALNIH OZIROMA NEPROFITNIH STA-NOVANJ. Odgovorili so mu: »Na stanovanjskem področju se izvajajo nalo-gne skladno s strateškimi in operativnimi cilji občine v srednjeročnem obdo-bju od leta 2004-07.«

MATJAŽU TRONTLJU PA SO PRISKRBELI PISNO POROČILO O OPRAVLJENEM DELU SVETA ZA PREVENTIVO, ZA PRVO POLLETJE TEGA LETA. S poročilom je bil zelo zadovoljen. »Svet je realiziral ogromno stvari, aktivnosti pa so vodene tekoče in operativno. Zato jim izrekam jav-no pohvalo!«

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ima vsako leto dve redni seji, na katerih obravnava problematiko s področja urejanja cest in prome-ta. Šteje devet članov, in sicer: predstavnika UE Grosuplje, vzdrževalca lokal-nih cest in javnih poti v občini, predstavnika PP Grosuplje, predstavnike Ob-čine Grosuplje, šol, vrtcev in Zveze šoferjev in avtomehanikov. V prvem pol-letju je svet za preventivo izvedel preventivne in propagandne akcije, pri pro-metni vzgoji je sodeloval z osnovnimi šolami in vrtci, pri prometnih uredit-vah je sodeloval s KS, skupaj s policijo je zbiral podatke o prometnih nesre-čah, letos je svet kupil nov opozorilni radar, ki je večkrat predmet vandaliz-ma, za 300 učencev, ki so v letu 2003 opravljali kolesarske izpite, je svet kupil vzratna ogledala, nabavil je poligone za opravljanje kolesarskih izpitov, poskrbel za varovanje šolarjev ob začetku šolskega leta, šolam so razdelili kresničke, izvedli medobčinsko tekmovanje Kaj veš o prometu? in vrsto dru-gih aktivnosti.

NA VEČ SEJAH JE BILO IZPOSTAVLJENO TUDI VPRAŠANJE, KAJ SE DOGAJA S KOŠČAKOVIM HRIBOM IN MONOKULTURO SMREK. Svetnikom sta odgovorila pooblaščenec lastnikov gozda Anton Miklavčič in revirni gozdar Boštjan Šneberger: Koščakov hrib je z gozdom poraščen grič na robu naselja Grosuplje s skupno gozdno površino okoli 50 ha. S svojim položajem je ta gozdni kompleks dragocen krajinski in okoljevarstveni ele-ment mesta Grosuplje s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami (rekreacijska, higiensko-zdravstvena, hidrološka, klimatska, varovanje kul-turne dediščine in drugih vrednot okolja) in bi moral biti zaradi tega že zdav-naj primerno zaščiten pred novimi pozidavami in poseganjem v gozd. Po na-ših ugotovitvah na podlagi števila letnic na panjih je bil sestoj na Koščako-vem hribu osnovan s sadnjo smreke okrog leta 1930, izsekani pa so bili skoraj vsi listavci. Sčasoma se je pokazalo, kako ranljivi so čisti smrekovi se-stoji v nižinskih legah, kjer smreka ni odporna proti škodljivim vplivom biot-ske in abiotске narave. Že po letu 1980 so se začele pojavljati vrzeli zaradi napada podlubnikov. Pri sečnji se je pokazalo, da je več kot polovica dreves v koreniniku gnilih oz. napadenih z rdečo trohno, ki je značilna za umet-no nastale smrekove sestoje v nižinskih legah. Posekanih je bilo že približ-no tisoč kubičnih metrov lesa, naravno pomlajevanje pa je onemogočeno za-radi primanjkljaja naravnih listavcev. Lastniki so do sedaj posadili in nego-vali preko 600 sadič listavcev (gorski javor, divja češnja, lipa, bukev, veliki jesen), sadnjo pa bo treba vzdrževati tudi v prihodnje in dokončno posekati ostanke gozda. Lastnici gozda sta sicer pripravljali financirati obnovu v naj-bolj nujnem in minimalnem obsegu, večjega vlaganja pa zaradi poudarjenih socialnih funkcij gozda od njiju ni mogoče pričakovati. Priporočamo, da Obči-na z lastnicama sklene pogodbo o financiranju nadstandardnih del, za kate-ra so zainteresirani občani, Zavod za gozdove pa lahko pripravi načrt uredit-ve. Smrekov sestoj za zdravstvenim domom na Koščakovem hribu bo torej v nekaj letih samo še zgodovina. Namesto njega bo potrebno osnovati mešan gozd listavcev, ki bo prilagojen naravnim pogojem.

TRIM STEZO NAZAJ NA KOŠČAKOV HRIB?

Aleš Medved je predlagal ponovno obuditev rekreativne steze, ki je nekoč že potekala po Koščakovem hribu. »Naj se poskuša pridobiti finance in ure-diti sprehajalno pot. Vedno več je novih prebivalcev, ki nimajo urejenih spre-hajališč in prostora za rekreacijo.« Kot je pojasnil Lesjak, se je lastništvo na Koščakovem hribu spremenilo in bi bilo za ureditev rekreativne steze po-trebno pridobiti soglasje lastnikov.

MEDVED PA SE JE POHVALNO IZREKEL O NAMERI JKP GRO-SUPLJE, KI JE PO OBČINI POSTAVIL EKOLOŠKE OTOKE. BIL PA JE TUDI KRITIČEN: »Doma se trudim ločevati odpadke in sem večkrat tudi sam peljal smeti na deponijo, tam pa me je varnostnik poslal na skupni od-pad. Doma ločujemo, tam pa gredo vse smeti v isto luknjo. Pričakujem tudi, da se bo zmanjšalo plačilo stroškov za smeti zaradi ločenega zbiranja.«

Barbara Pance

ALI JE NATEČAJ ZA KNJIŽNICO LEGITIMEN?

V današnjem sestavku želimo svetniki SDS predstaviti naše poglede in mne-nje glede prizidka h grosupeljski knjižnici. Temo je v zadnji številki grosupelj-skih odmevov precej čustveno načel že župan Janez Lesjak, ki se v svojem pi-sanju »Zahvala volivcem in še kaj...« hudoje nad tem, da je po končanem nate-čaju ter javni predstavitvi projektov in nagradencev v medijih bilo objavljeno tudi to, da je komisija, ki jo je sam sestavil, dodelila drugo nagrado v višini 650.000 sit njegovi hčerki. Kljub temu da to lahko opazi vsak, ki malo pozorneje pogleda imena in naslove nagradencev, je župan mnenja, da gre za politično zaroto svet-nikov SDS. Seveda je temu primerno tudi njegovo pisanje.

V grosupeljski občini je več perečih problemov, ki jih je nujno prioriteto re-ševati (zdravstveni dom, cestna infrastruktura, azbestne vodovodne cevi, pod-ružnične šole, otroško varstvo...). Med pereče probleme zagotovo sodi tudi re-ševanje prostorske stiske naše knjižnice. Ker za reševanje vseh navedenih te-žav hkrati ni denarja, je potrebno vzpostaviti prioritete dela in nič neobičajnega ni, da imamo različno mnenje o tem, kateri projekti naj bi imeli prednost. Naši svetniški skupini, na primer, se zdi reševanje problematike zdravstvenega doma najpomembnejše, nasprotno pa je župan prepričan, da naj bi imela knjižnica prednost. Ker je to svoje mnenje podkrepil tudi z obljubo, da nam bo v prime-ru, če k projektu pristopimo še letos, znaten del sredstev prispevalo tudi pristoj-no ministrstvo, mu je večina svetnikov sledila (ob sprejemanju zadnjega reba-lansa proračuna pa je župan priznal, da denarja z ministrstva ne bo). Tudi gle-de načina reševanja knjižnične problematike so mnenja deljena. Svetniki Slo-venske demokratske stranke smo županu predlagali alternativne rešitve, ki bi bile po našem mnenju ustrežnejše, predvsem pa bi bile za občino bistveno ce-nejše. Glede na dejstvo, da se bo upravna enota selila, bo ostala prazna občin-ska stavba na Kolodvorski cesti. Tu je v okviru »upravnega trikotnika« predvida-na novogradnja. Mnenja smo, da bi se z bodočim investitorjem lahko dogovorili, da nam namesto kupnine za stavbo, v sklopu novega objekta izgradi sodobno knjižnico (podobno se je ravnalo tudi ob izgradnji nove občinske stavbe).

Kljub vsemu je župan v mesecu maju razpisal »Javni arhitekturni projektni natečaj za prenovu in prizidek knjižnice Grosuplje s spremljajočimi dejavnost-mi«. Imenoval je natečajno komisijo, katere predsednik je bil Saša Galonja, čla-ni: pa so bili Matjaž Špolar, Roža Kek, Mojca Lovšin, Ivan Ahlin, Mirjam Pavšek in Peter Verlič, skrbnik in poročevalec pa je bila Suzana Bužin. V razpisu so bi-le navedene tudi nagrade, ki naj bi jih dobili udeleženci natečaja, in sicer: pr-va nagrada 1.200.000 sit, druga v višini 900.000 sit, tretja v višini 600.000 sit, vsem ostalim, ki bodo izpolnili razpisne pogoje, pa bodo povrnjeni »materi-alni stroški« v višini 200.000 sit. Glede na poročilo komisije za izbor natečajne rešitve, je prispelo 13 predlogov, ki so izpolnjevali razpisne pogoje. Po poročilu komisije so člani gradiva pregledovali individualno (predvidevamo, da doma), 20., 22. in 27. 7., razpravljali o posameznih problematikah projektov (iz poroč-la ni razvidno, ali z avtorji ali med seboj), nato pa so se 29. 7. sestali, da opravi-jo izbor nagrajenih rešitev. Komisija se je odločila in podelila prvo nagrado v vi-šini 1.000.000 sit, dve drugi nagradi v višini 650.000 sit in posebno nagrado v višini 400.000 sit (nagrade plus »materialni stroški« torej 4.100.000 sit). Pro-jekti so bili razstavljeni in predstavljeni zainteresirani javnosti v Druženem do-mu Grosuplje. Obiskovalci so imeli na predstavitvi tudi možnost zapisati svoje vtise in pripombe.

Na videz vse lepo in prav, vendar pa se je ob tem potrebno zavedati, da je občina »veliko javno podjetje«, župan pa javni uslužbenec. Pri upravljanju z jav-nimi zadevami pa veljajo nekateri predpisi in varovalke, po katerih se morajo ravnati tudi organi lokalne samouprave. Zakon o javnih naročilih (kamor spada

jo javni natečaj), Zakon o graditvi objektov, Zakon o preprečevanju korupcije in še mnogi drugi s področja javne uprave niso napisani zato, da odkrivajo kršitve (s tem se ukvarjajo organi pregona in tožilstva), temveč zato, da omogočajo izbi-ro najugodnejše rešitve in hkrati izključujejo možnosti zlorab.

V danem primeru ugotavljamo, da niso bila spoštovana določila Zakona o graditvi objektov (ZGO). Ta v tretjem odstavku 43. člena jasno piše: »Javni nate-čaj organizira investitor v sodelovanju s pristojno poklicno zbornico v skladu s pravilnikom o natečajih /.../.«. V četrtem odstavku istega člena pa piše: »Izbi-ro najustreznejše variante oziroma strokovno najprimernejše rešitve projektne do-kumentacije opravi posebna strokovna ocenjevalna komisija. Strokovno ocenje-valno komisijo sestavljajo posamezniki, ki jih za člane imenuje pristojna poklic-na zbornica, ter posamezniki, ki jih za člane imenuje investitor /.../.«. Pomeni to-rej, da bi morala pri »našem« natečaju sodelovati tudi Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), ki bi morala v komisijo imenovati svoje predstavnike.

Potrebno se je tudi zavedati, da za javne funkcionarje (kar župan nedvomno je), pa tudi za njihove družinske člane veljajo nekatere omejitve, ne glede na to, kako sposobni in dobronamerni so. Zakon o preprečevanju korupcije (ZPKor) v svojem 2. členu jasno opredeljuje, da so funkcionarji družinski člani tudi nji-hovi otroci, v tretjem odstavku pa piše: »Korupcija« po tem zakonu je vsaka kr-šitev/.../, kot tudi ravnanje oseb /.../, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, /.../.«. Dik-cija torej govori o tem, da ni nujno, da do kršitve sploh pride, temveč da zado-šča že njena možnost. Kako strog je ta zakon do javnih funkcionarjev in do nji-hovih družinskih članov, je razvidno tudi iz 24. člena, ki tako funkcionarju kot tudi njegovim družinskim članom prepoveduje sprejemanje vseh daril katerih vrednosti je večja od 15.000 sit. Zakon o preprečevanju korupcije v 28. členu našteva tudi nekatere prepovedi poslovanja naročnika (v tem primeru občine) in pravi: »Naročniki, ki poslujejo po predpisih o javnih naročilih, ne smejo poslo-vati s poslovnimi subjekti, v katerih je funkcionar oziroma njegov družinski član posredno ali neposredno imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih prav-ic/.../.«. Lahko pa pogledamo tudi bistveno banalnejši primer. Verjetno ste že vsi kdaj prebrali kak razpis nagradnih iger, ki jih organizirajo razna podjetja. Ce-lo podjetja, ki niso javni subjekti, v svojih razpisih pogojih jasno napišejo, da uslužbenci in njihovi družinski člani v nagradni igri ne smejo sodelovati.

Priznamo, da se nam je zdelo malce nenavadno, da bi župan ob izvedbi jav-nega natečaja »spregledal« kar dva pomembna zakona. Mislili smo, da vidimo zgolj strahove, zato smo na spletnih straneh poiskali nekaj javnih anonimnih natečajev, ki so jih razpisale druge občine (za osnovno šolo na Bonifiki v Kopru, lutkovnega gledališča Maribor..., za ureditev prostora Ljubljance in Gruberjeve-ga prekopa, Studenske brvi čez reko Dravo...itd.) in glej ga zlomka, vse te nate-čaje so občine razpisale v sodelovanju z Zavodom za arhitekturo in prostor Slo-venije (ZAPS) ter v sodelovanju z območnim društvom arhitektov. Ravno tako je bilo pri popolnoma vseh teh natečajih jasno zapisano praktično enako določi-lo: »Na natečaju ne morejo sodelovati fizične osebe, ki so bile neposredno ude-ležene pri izdelavi razpisne dokumentacije /.../.«. Prav tako na natečaju ne more-jo sodelovati zakonci in ožji sorodniki predhodno navedenih sodelujočih in dru-ge pravne ter fizične osebe, pri katerih so podane okoliščine, ki lahko vzbujajo dvom o njihovi nepristranskosti /.../.«.

Želimo poudariti, da ne trdimo, da je v konkretnem primeru prišlo do zlorabe položaja in do korupcije, opozarjamo pa, da omenjen natečaj po našem trdnem prepričanju ni bil izveden v skladu z veljavno zakonodajo.

Svetniki SDS v občinskem svetu občine Grosuplje

Število članov sveta Knjižnice Grosuplje je sedem, ne trije

V Grosupeljskih odmevih št. 10/2004 je bil objavljen prispevek o soglas-ju občinskega sveta k imenovanju direktorice Knjižnice Grosuplje. Ker pa so v delu prispevka, ki se nanaša na število članov sveta Knjižnice Grosuplje po pomoti imenovani le trije člani sveta (število članov ter postopek imeno-vanja določa Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Grosuplje, UI.RS, št.13/04), je zaradi točnosti podatkov potrebno sledeče dopolnilo:

Svet Knjižnice Grosuplje je v sestavi: Marija Mišmaš Pintar, Vinko Pet-rič, Ivan Grandovec, Marinka Koščak, Nuša Volkar, Ksenija Medved in Lojz-ka Čilenšek je ugotovil, da Roža Kek izpolnjuje pogoje razpisa in je soglasno predlagal za direktorico knjižnice. Na tajnem glasovanju, ki ga je izvedla tri-članska komisija: Vinko Petrič, Ksenija Medved in Lojzka Čilenšek, so dose-danjo ravnateljico podprli tudi vsi strokovni delavci.

Svet Knjižnice Grosuplje je 2. 11. 2004 imenoval Rožo Kek za direktori-co za mandatno obdobje petih let, ko je prejel vsa pozitivna soglasja občin (Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje) in mnenje strokovnih delavcev.

Predsednica sveta Lojzka Čilenšek

- NA CESTI JE ŠE VELIKO DELA

Asfalt na cesti od St. Jurija do začetka Male vasi je sicer položen, a manj-ka še pločnik, nekaj odvodnjavanja, javna razsvetljava in prilagoditev asfalt-nih površin in uvozov/izvozov na dvorišča in bližnje kmetijske površine. Na koncu bo treba tudi urediti brežine z zatravitvijo, postaviti oziroma označiti horizontalno in vertikalno signalizacijo. Na sredi vasi v dvojnem ovinku, kjer so podrli nekdanjo gostilno, pa še ni položen niti asfalt na cestišču. - Torej - na cesti bo treba vložiti še kar precej dela in sredstev.

- VODOVOD POPRAVLJAJO

Na vodovodu Mlačevo-Zagradec, odcep za Lobček, Plešivice in Luče so začeli s temeljitim preurejanjem vodovodnega razcepa. Če so zaradi vsakotredenskih po-škodb k obnovi "pripomogli" klici občanov in dva moja zapisa v Odmevih, potem jim še toliko raje rečemo HVALA, ker ste začutili, da je bila zadeva zares NUJNA.

Jože Miklič

ODGOVOR JE PREJEL TUDI DR. MIROSLAV KRANJC, KI JE OPO-ZORIL NA MOREBITNE MAHINACIJE V DELOVANJU GLASBENE ŠOLE GROSUPLJE IN NEODOBREN NAJEM KREDITA S STRANI USTANOVITELJIC. Soglasje za pridobitev kredita sta dali le Občini Gro-suplje in Ivančna Gorica (osebno župan), Občina Dobrepolje pa ne. Ravna-telj Franc Korbar je zatrdil, da nobena od ustanoviteljic ne bo imela stro-škov pri poravnavi dolga, ampak ga bo uspelo pokriti sami glasbeni usta-novi. Kranjc je na direktorjev dopis odvrnil, da proti glasbeni plati šole ni-ma pripomb, preseneča ga le organizacija njenega poslovanja. »Nadzor-ni odbor Občine Grosuplje naj pregleda delovanje GŠ in druge vidike po-slovanja.«

Barbara Pance

Dr. Miro Kranjc zahteva revizijo poslovanja Glasbene šole Grosuplje.

KAJ BO Z GASILSTVOM V OBČINI GROSUPLJE?

Pojasnilo k poročilu Rebalans proračuna je sprejet z oktobrske seje občinskega sveta, ki je bilo objavljeno v Grosupeljskih odmevih št. 10/2004.

Vsa prostovoljna gasilska društva v občini Grosuplje se iz leta v leto soočajo z vse višjimi stroški pri nabavi tehnične in nujne osebne zaščitne opreme. Teh visokih stroškov prostovoljna gasilska društva že zdavnaj ne morejo pokrivati iz prostovoljnih prispevkov krajanov in iz dobička, ki ga ustvarijo na svoji tradicionalni gasilski veselici. Dejstvo je, da Občina Grosuplje za požarno varnost namenja vsako leto manj denarja – v letošnjem letu je bila tako zagotovljena le dobra tretjina sredstev, ki jih za te namene priporoča Uprava za zaščito in reševanje.

Tudi o tem sem kot občinski svetnik razpravljaj, ko sem utemeljeval svoje amandmaje k Rebalansu II proračuna Občine Grosuplje za leto 2004. Govoril sem o vseh 18 prostovoljnih gasilskih društvih v občini Grosuplje, ki si delijo enako usodo, o Gasilski zvezi Grosuplje in o požarni varnosti na področju naše občine, za katero je odgovorna Občina Grosuplje. Niti enkrat v razpravi pa se nisem zavzel za posamezno gasilsko društvo, kaj šele za škočjansko, ki je le eno izmed členov v verigi društev, ki jih povezuje in združuje GZ Grosuplje. Moje trditve potrjuje tudi magnetogram seje in ni mi jasno, kako je poročevalka za Grosupeljske odmeve lahko zapisala, da sem se zavzel za gasilce v Škočjanu in na ta račun nameraval oklestiti proračun KS Škočjan.

Sredstva za GZ Grosuplje sem skušal zagotoviti s postavk, ki v letošnjem letu zagotovo ne bodo realizirane, saj trenutno predstavljajo nerealne občinske investicije na območju naše KS. Denar torej je, le volje, da bi ga namenili v dobrobit vseh občanov, je velikokrat premalo.

Če bi bil moj amandma sprejet, bi s temi sredstvi (8 milijonov SIT) že v letošnjem letu vsa prostovoljna gasilska društva na območju občine Grosuplje lahko nabavila vsaj delček najnujnejše zaščitne opreme, ki jo gasilci potrebujejo na intervencijah in nam jo nenazadnje predpisuje zakon. Res je sicer, - kot se je izrazil župan g. Lesjak - da nihče ne bo šel »na ričet«, če prostovoljna gasilska društva ne bodo spoštovala črke zakona, zna pa se ta »ričet«
zgoditi vodji intervencije, ki se bo v trenutku moral odločiti, ali v reševanje sočloveka in njegove imovine poslati pomanjkljivo opremljenega gasilca ali pa nesrečo le opazovati - brez ukrepanja.

Priznati pa moram, da sem se na omenjeni oktobrski seji za eno izmed PGD res zavzel – to je naše najmočnejše prostovoljno gasilsko društvo - PGD Grosuplje. Ko smo občinski svetniki razpravljali o prestavitvi ceste pri Pekarni Grosuplje, sem opozoril, da so bili v dogovarjanjih o prestavitvi grosupeljski gasilci popolnoma prezrti. PGD Grosuplje, ki je solastnik zemljišča, bi z zmanjšanjem površine, namenjene za vaje in tekmovanja, izgubil prostor, na katerem se lahko zbere več kot 800 gasilk in gasilcev. To pa bi pomenilo udarec za vsa prostovoljna gasilska društva, ki delujejo v okviru GZ Grosuplje.

Gasilski pozdrav – NA POMOČ! - *Martin Tomažin, občinski svetnik SDS*

Pobuda občinskega svetnika Martina Tomažina ob rebalansu občinskega proračuna v zvezi z gasilstvom

- Zapis dela zvočnega posnetka njegove pobude

...Potem pa bi še nekaj! O tem sem že imel debato - o gasilcih. Zdaj bi se navezal na to.

Mi smo se že večkrat pogovarjali na gasilski zvezi, kjer sem tudi član upravnega odbora gasilske zveze, da je teh sredstev premalo za dejavnosti gasilskih društev. Predvsem se je to pojavilo v letošnjem letu. Izšel je zakon, po katerem morajo gasilska društva v obdobju 1999 do 2009 zagotoviti precej nove opreme. Tu imam okvirni plan nabave gasilske opreme za to obdobje za eno gasilsko društvo. Iz tega sledi, da skoraj vsako gasilsko društvo potrebuje 1,5 mio sit do leta 2009.

Iz tegale proračuna pa vidim, da se je ta postavka zmanjšala skoraj za 5 mio sit – vse postavke za javni red in varnost. Mislim, da to ni prav. Po mojih informacijah so se delegacije iz gasilske zveze že pogovarjale z županom o povečanju te postavke. Nam pa zakon dejansko nalaga, da to opremo nabavimo. Naj samo za ilustracijo povem, da ena delovna obleka, ki je odporna proti ognju, stane 250 tisoč sit.

Po klasifikaciji spadajo v občini Grosuplje mala gasilska društva v kategorijo I., Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje spada v kategorijo IV., PGD Šmarje-Sap in Polica pa v kategorijo II. Za ilustracijo: PGD v kategoriji I. potrebuje vsako po 15 oblek. In tega zakona se bomo morali držati. In če te opreme ne bomo nabavili, gasilsko društvo avtomatsko ugasne, ker ne bo moglo funkcionirati.

Potem so tu še izolirni dihalni aparati in vse zadeve, ki spadajo zraven. Mislim, da so to veliki stroški. Gasilska društva sama jih ne morejo pokrivati, iz gasilskih veselici še najmanj, čeprav se zdaj še vedno večinoma financirajo iz tega. Nekaj pa tudi iz občinskih dotacij.

Predlagam, da se sredstva za redno dejavnost gasilskih društev dvignejo na postavki 014. 03 02 za 3 mio sit. Potem 014. 03 04 investicijsko vzdrževanje gasilskih domov in opreme za 500 tisoč sit in pa 014. 03 nakup opreme tudi za 2 mio 500 tisoč sit.

Kje bi vse to vzeli? Ta rebalans sem precej preštudiral in sem se odločil, da vza-memo tam, kjer najbolj poznam zadeve, ker vem, da postavke ne bodo realizirane. Zato predlagam, da se vzame tam (kar je že kolega Intihar imenoval) – na-kup in gradnja stanovanj v osnovni šoli Škočjan, da se ta postavka zmanjša za 6,1 mio sit - to je postavka 03 061 08 01. Postavka ne bo realizirana, ker še ni rešeno lastništvo. To poznam zato, ker sem član sveta krajevnega skupnosti. Potem bi se zmanjšala tudi postavka postavitev hidrantov v krajevni skupnosti Škočjan za 300 tisoč sit. Ker teh 300 tisoč že nekaj let opažam v proračunskih postavkah, pa niso bile realizirane, menim, da tudi letos ne bodo. To je postavka 03 063 07 03. Po-tem se zmanjša postavka nova javna razsvetljava v KS Škočjan za 500 tisoč. Tudi to ne bo realizirano, ker so te »cifre«
v proračunu prav tako že nekaj let, pa se niso realizirale. Postavka 03 064 02 05.

Najbolj zanimiva pa se mi zdi postavka Sofinanciranje izgradnje mrtiških vežic. To je tudi v Škočjanu, a je že dve leti, od kar je že odprta, postavka 03 049 07 01 in bi se tudi ta lahko zmanjšala za 1,1 mio sit.

To je vse skupaj 8 mio sit.

To so moji predlogi, ki jih bom oddal tudi pisno. Hvala lepa.

Po zvočnem posnetku zapisal Jože Miklič

PO VEČ KOT 30 LETIH ZAHTEVALI VRAČILO ZEMLJIŠČA - TRETJIČ

Odmev na članek Vinka Petriča, objavljen v Grosupeljskih odmevih št. 8-9/2004

Tudi jaz prelistam Grosupeljske odmeve in preberem članke, ki me pritegnejo in iz katerih zvem, kaj se dogaja v lokalni skupnosti. Tako sem zasledil tudi članka z navedenim naslovom in sem ju z zanimanjem prebral. Verjetno sem tisti, ki ga omenja direktor občinske uprave, s katerim se je Občina spustila v tožbo in ker g. Vinko Petrič po moji oceni v drugem članku skuša nekorektno zagovarjati nepravilne postopke in napake Geodetske uprave Grosuplje na račun po njemu »neukih«
lastnikov zemljišč, bi rad tudi jaz z druge strani predstavil nekatere stvari in če bo do pomagale k boljši razjasnitvi in rešitvi zadev, bom imel vsaj delno zadovoljstvo.

Na prošnjo in po pooblastilu tašče in tasta sem od leta 1973 dalje urejal vračilo njunih zemljišč, ki so jima bila odvzeta ob arondaciji leta 1962. Leta 1985 mi je to končno uspelo za večino zemljišč, za dve parceli pa se je zadeva zapletla, tudi po moji oceni, g. Petrič, žal, zaradi napake Geodetske uprave Grosuplje, kar je razvidno iz historičnih dokumentov, ki jih še vedno imam v svojem arhivu, saj sem zadnje zadevo (po mojem, žal) z nepotrebno dolgotrajno tožbo uspel rešiti šele lani. V mojem primeru bi se torej naslov članka lahko glasil tudi »30 let zahtevali vračilo zemljišča«.

Ko sem torej ob vračilu leta 1985 ugotavljal stanje navedene lastnine po podatkih katastra in zemljiške knjige, sem za navedeni parceli med drugim ugotovil, da sta bili vpisani v zemljiški knjigi istočasno v obeh k.o., to je v bivši k.o. Stranska vas na pravega lastnika in novi k.o. Grosuplje naselje, v katero sta prešli z novima parcelnima številkami in brez pravnega temelja na novega lastnika, od katerih je eden bila Občina Grosuplje. Navedena napaka je bila v zemljiški knjigi kljub pravičnim sklepom sodišča na osnovi parcelacije po moji oceni tedaj na osnovi razgovora s pristojno referentko narejena prav na zahtevo Geodetske uprave Grosuplje. Ko sem na osnovi dokumentov novima lastnikoma predlagal, da se navedene napake popravijo, so mi zapisniško obljubili, da bodo zadeve preverili in če imam prav, jih bodo tudi popravili. Nato je Geodetska uprava Grosuplje namesto popravkov naredila novo napako, ker je verjetno dogovorno z novima lastnikoma enostavno naročila izbris lastnine brez pravnega temelja v vložku mojega tasta kot pravega lastnika. Tedaj sem od Geodetske uprave Grosuplje tudi prejel približno takšno tolmačenje in napotilo, ki jih kot nejasnosti v svojem članku navaja in razlaga g. Petrič. Iz navedenega sedaj sodim, da je bil v ozadju pri navedenih nepravilnostih torej prav g. Petrič, ki prav gotovo ve, pa verjetno ne pove v celoti prave resnice, zakaj so bile napake narejene, ampak skuša napake Geodetske uprave Grosuplje prefinjeno in naivno hkrati prevaliti na »neuke«
lastnike, kar pa je bilo rečeno skrajno nekorektno od takšnega geodetskega strokovnjaka, kakršen je g. Petrič. Mene je Geodetska uprava Grosuplje skušala odpraviti tudi z napisanimi neresnicami, ki sem jih nato ugotovil ob preverjanju dokumentov.

Ker do leta 1992, torej v sedmih letih, sporazumno in dogovorno nikakor in na noben način nisem mogel uveljaviti pravice in so se mi predstavniki novih lastnikov celo posmehovali, sem bil prisiljen zato najeti priznani in dobro odvetniško družbo Čeferin d.o.o., ki je s tožbami pravice sodno uveljavila, zadnje žal dokončno šele lani. Torej je prava resnica, da smo 30 let zahtevali vračilo zemljišča, ne pa da smo po 30 letih zahtevali vračilo zemljišča. Naj omenim, da v dolgotrajnih postopkih stroški niso bili majhni in še vedno mislim, da so bili nepotrebni.

Nisem navajal zanimivih detajlov in podrobnosti, ker bi bil članek predolg. Lahko pa jih skupaj z arhivskimi dokumenti tudi argumentirano prikažem, če koga zanimajo.

Janez Nučič, Tovarniška 4, Grosuplje

GROSUPLJE, KDO BO TEBE LJUBIL?

Grosuplje je po denacionalizacijskih postopkih doživelo razmah nove stanovanjske gradnje, pridobilo nove prebivalce in s tem se je samo še povečalo dejstvo, da postaja Grosuplje veliko spalno naselje.

Večina ljudi se vozi na delo v Ljubljano, kjer pa izgubijo veliko časa in imajo probleme s parkiranjem v mestnem središču, kjer je tudi večina državnih upravnih organov.

Zakaj ne bi bilo obratno, da del upravnih organov iz Ljubljane preselimo in razselimo po celi Sloveniji. S tem pridobimo dvojce: decentraliziramo upravne organe in spremenimo zaposlitveno strukturo. Rešeni bi bili vsi problemi, ki so vezani na delovno mesto v Ljubljani.

Zato je zelo dobrodošel predlog Slovenske ljudske stranke o decentralizaciji nekaterih državnih organov po Sloveniji.

Tudi Grosuplje bi lahko bilo soudeleženo, saj bi lahko en del Davčne uprave Slovenije (cca. 200 delovnih mest), ki je sedaj nameščena v Davčnem uradu Ljubljana, preselili v Grosuplje.

Imamo prostorski plan in prostor, ki ga imenujemo Upravni trikotnik. Vprašanje je kako ga vsebinsko zapolniti. Predlog Slovenske ljudske stranke, da se del Davčne uprave Republike Slovenije preseli v Grosuplje, je ravno pravi predlog, da se v Upravni trikotnik umesti Davčno upravo RS s svojimi visoko usposobljenimi strokovnimi kadri, Infrastruktura za prevoz do Grosuplje je idealna. Prostor Upravnega trikotnika je sedaj še vsebinsko nedorečen in vsi tisti, ki ljubimo Grosuplje, bi morali s tiho diplomacijo, z lobiranjem in seveda z argumenti in ustrezno študijo doseči, da se ta ideja v bodočnosti tudi realizira.

Grosuplje s tem ne bi izgubilo samo pridihla spalnega naselja, ampak bi postalo predvsem center državne uprave z vsemi prednostmi.

Od take preselitve bi imeli koristiti vsi: gostinci, podjetniki, stanovanjska naselja in vsa infrastruktura. Pridobili bi cca. 200 delovnih mest in s tem tudi prihod strank, ki imajo opravka na Davčni upravi RS.

Bomo dovolj modri, da se odzovemo na ta izziv. Vsi, ki ljubimo Grosuplje, združimo se.

Anton Žitnik

AKCIJA BODI preVIDEN,

s katero želimo opozarjati učence v šolah, njihove starše in stare starše na uporabo kresničk in drugih odsevnih materialov, ki zagotavljajo večjo varnost pešcev.

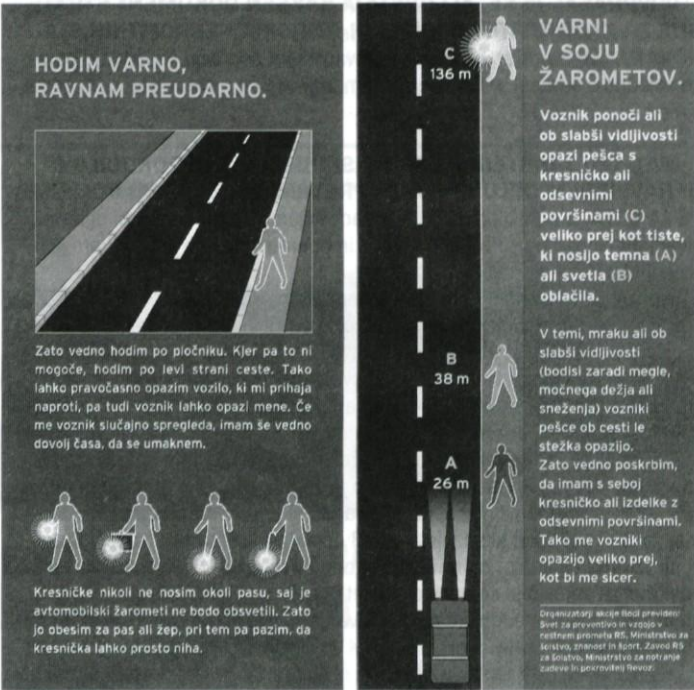
Akcija je namenjena predvsem učencem tretjih razredov osemletne in četrtrih razredov devetletne OŠ ter posredno njihovim starim staršem oz. starejšim od 65 let, ki so med pešci najbolj ogroženi.

V akciji so v preteklih letih šole z veseljem sodelovale. Tudi letos smo jim posredovali vsa gradiva (pisma, razglednice, plakate in zgibanke BODI preVIDEN) za izvedbo akcije, ki bo potekala v mesecih oktobru, novembru in decembru letošnjega leta.

K sodelovanju vabimo tudi ostala sredstva javnega obveščanja in policijsko postajo, da skupaj opozarjamo na ukrepe, ki jih morajo upoštevati pešci, vozniki motornih vozil in upravljalci cest.

S spoštovanjem vseh udeležencev v prometu bomo znali poleg svojega življenja in življenja svojih najdražjih ceniti tudi življenja ostalih udeležencev v prometu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Grosuplje

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

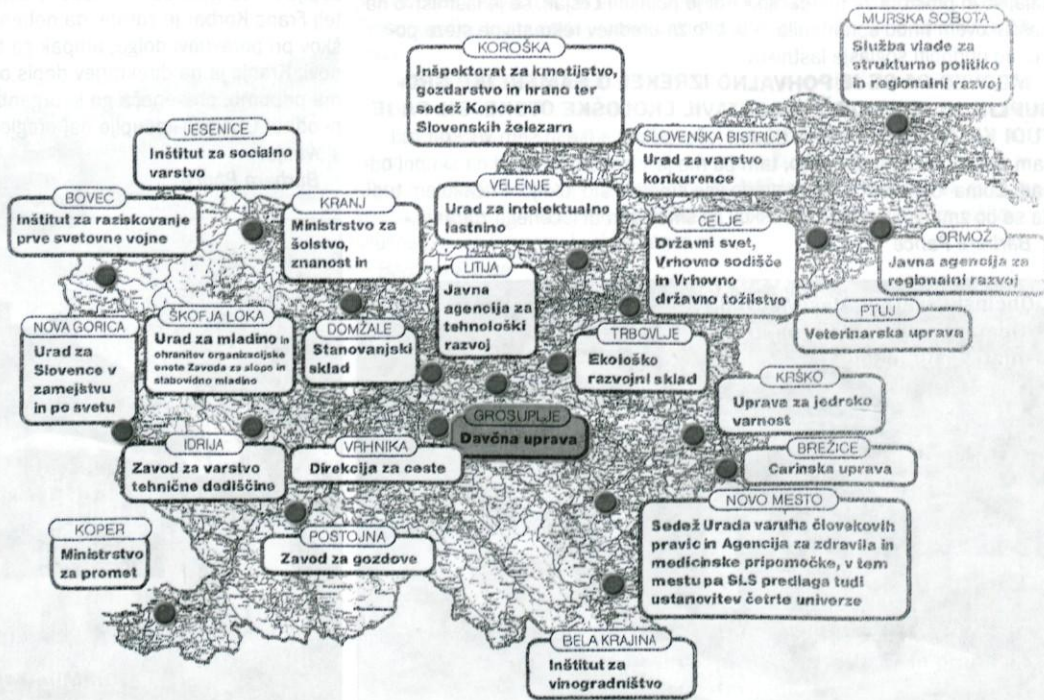
ODBOR ZA OPOZORILNE TABLE

Je lastnoročno postavil opozorilne table na igriščih. Table povedujejo vodenje psov na igriščih. Odslej potepuški psi redno berejo table in dosledno upoštevajo območje svojega gibanja in ... (cenzure).

NE KLIČITE HUDIČA!

Ko so VELIKOUPELJSKI AGROKULTIVATORJI izvedeli, da nameravajo postaviti novo DACARSKO UPRAVO V BERMUNDSKI ZADRUŽNI TRIKOTNIK, so dejali: »Zadružnega doma niso nikoli dokončali. Upamo, da tudi davčne uprave ne bodo – razen, če bodo domicilni okoličani izvzeti iz dacarskega registra.«

JŹežek Zagraški

3. srečanje predstavnikov občin in sodelavcev Ljubljanske urbane regije

VREDNOTENJE UČINKOV STRUKTURNIH SKLADOV

V petek, 12. novembra 2004, je na Gospodarski zbornici Slovenije potekalo 3. redno srečanje predstavnikov občin in sodelavcev Ljubljanske urbane regije. Osrednji predavatelj je bil dr. Rolf Bergs, neodvisni svetovalec na področju vrednotenja programov, povezanih s strukturnimi skladi Nemčije. V svoji predstavitvi je poudaril predvsem pomen večstopenjskega vrednotenja programov, kjer se je treba zavedati, da je financiranje samo sredstvo in ne cilj. Vrednotenje pripomore k povezovanju vizije in realnih ciljev. V drugem delu srečanja je potekala predstavitev in razprava o projektih Ljubljanske urbane regije, ki jih izvaja oziroma koordinira Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR).

Dr. Rolf Bergs je na začetku opozoril, da je vrednotenje učinkov strukturnih skladov izjemno kompleksna tema, v katero je vpletena vrsta strokovnjakov. Potrebno je razumeti razmerje med programom in projektom: skladnost in kakovost projekta sta soodvisni od skladnosti in kakovosti programa, v okviru katerega nastaja projekt. Namen regionalnih ali področnih (sektorskih) razvojnih programov je povezovanje in pospeševanje medregijskih aktivnosti, ki pripomorejo k rasti nacionalnega gospodarstva in gradnji socialnega sistema. V okviru Evropske unije obstajajo različni skladi, do katerih lahko dostopajo tako organizacije kot tudi posamezniki. Pri prijavi je treba upoštevati tako evropsko kot državno regulativo in predpise. Dr. Rolf Bergs je izpostavil predvsem predpise Evropske komisije (imenoval jih je nadnacionalne), evropsko konkurenčno pravo, državne zakone in regijske predpise.

Pri vrednotenju učinkov strukturnih skladov so pomembne štiri stopnje: **predhodno, vmesno, dodatno (vmesno) in naknadno vrednotenje**. Dr. Rolf Bergs je poudaril, da morajo pri vrednotenju sodelovati neodvisni strokovnjaki, da s kritično distanco vseskozi spremljajo in preverjajo nastajanje projektne dokumentacije. Neodvisni strokovnjaki lažje in bolj objektivno ocenjujejo ustreznost projekta glede na program. Pri tem bi se naj osredotočili predvsem na razmerje med problemom, posnetkom stanja in strateškimi cilji ter opozorili, ali so predlagani ukrepi res optimalni.

Mreža za ocenjevanje projekta za pridobitev sredstev zajema vrsto vprašanj oziroma kriterijev, ki se nanašajo na podvajanje projektov (čemu se želimo izogniti), ustreznost zahtevanega sofinanciranja, utemeljenost prijave, prav tako pa se pojavljajo vprašanja, ali so prosilci za sredstva hkrati tudi del ciljne skupine in ali so prosilci za sredstva vredni zaupanja. Dr. Rolf Bergs je na koncu poudaril še, da je pridobitev sredstev le prva faza celotnega projekta – izjemno pomembna je faza implementacije, ko poteka spremljanje napredovanja projekta, nadzorovanje porabe finančnih sredstev in poročanje o morebitnih nepravilnostih.

Projekti v Ljubljanski urbani regiji

V drugem delu srečanja so udeleženci prisluhnili predstavitvi nekaterih projektov RRA LUR oziroma njenih sodelavcev. O projektu **Sožitje med mestom in podeželjem** sta govorila Maruška Markovič in Josip Pintar iz podjetja Kenguru d.o.o., projekt izgradnje **Tehnološkega parka Ljubljana-Brdo** je predstavil Iztok Lesjak. Mateja Vadvnjal, direktorica Centra za razvoj malega gospodarstva Ljubljana, je poudarila **pomen razvoja podjetništva** na vseh ravneh za uresničevanje Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Udeležencem srečanja, predstavnikom občin, je razložila osnovni pomen Centra za razvoj malega gospodarstva. Njegovo delo temelji na treh stebrih: svetovanju, povezovanju (med podjetji, brezposelnimi in začetniki ter kmetijami) in financiranju. Center si prizadeva za razvoj učinkovite podjetniške kulture, za kar organizira različne aktivnosti. Mateja Vadvnjal je izpostavila področja, za katera lahko svojo priložnost za sodelovanje najdejo tudi občine LUR. To so: koncesija za opravljanje vavčerskega sistema svetovanja, informacije za podjetnike, podjetniško usposabljanje, podjetniški krožki, financiranje (predvsem sklad držnega kapitala, ki pomeni razvoj različnih oblik podjetniškega kapitala) in skupni nastop pri pridobivanju sredstev Evropske unije.

Tomaž Konrad (RRA LUR) in Andrej Jus (podjetje Infos d.o.o.) pa sta predstavila novi projekt **Somestje znanja in novih poklicev**. Partnerji oziroma sodelujoči pri tem projektu želijo v družbi vzpostaviti novo paradigmo – da je **znanje vrednota**, ki jo je potrebno čuvati, gojiti in predvsem krepiti. Zato je potrebno najprej zbrati in združiti znanje, informacije in izkušnje, ki jih relevantni akterji na tem področju že imajo, ter temu s konstruktivnim sodelovanjem dodati še nove dimenzije. Razvojno partnerstvo so poimenovali »A.M.I.« – to pomeni aktivno, mobilno, informativno in izobraževalno in je prva izvedbena oblika krovne projekta Somestje znanja in novih poklicev. Namen razvojnega partnerstva »A.M.I.« je razviti celovit program usposabljanja in izobraževanja, ki bo temeljil na novih, inovativnih in s sodobnimi tehnologijami podprtih pristopih za ugotavljanje možnosti zaposlovanja in usposabljanja ciljnih skupin. Projekt je usmerjen v zagotavljanje novih poti in načinov motivacije težje zaposljivih ciljnih skupin.

Za udeležence srečanja je RRA LUR pripravil tudi podroben seznam projektov, ki jih trenutno izvaja agencija, prav tako pa tudi tistih, ki so v pripravi. Seznam so dopolnili s finančnimi podatki.

Trenutno aktivni projekti so:

- Redna srečanja predstavnikov občin in programskega odbora,
- Mreža tehnoloških parkov, poslovnih con in inkubatorjev regije,
- Grozd kovinsko-predelovalne industrije,
- Mesto znanja in novih poklicev,
- Mreža kolesarskih poti regije in
- Mreža pešpoti.

V pripravi pa je kar 17 projektov, za katere se trenutno izvajajo različne študije o izvedljivosti ali pa potekajo dogovori o sodelovanju.

Lorena Korošec, RRA LUR

AKTUALNO ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA

Povzetki iz Uradnega lista RS št. 116 z dne 26. 10. 2004

V tem prispevku želim vsa kmetijska gospodarstva v naši občini zelo na kratko opozoriti na izpolnjevanje najnujnejših izhodišč za t.i. EU standarde, ki jih bo/jih je potrebno izpolnjevati na vsaki kmetiji. Vsaka kmetija ima dolžnost izpolnjevati standarde na področju: Nitratne direktive, standarda na področju varstva rastlin in standarda na področju varstva pri delu (kmetijski zavarovanci).

NITRATNA DIREKTIVA

Pri izvajanju standarda Nitratna direktiva morajo upravičenci upoštevati:

- da je količina uporabljenega dušika iz organskih gnojil (gnoj, gnojnica, gnojevka) do 170 kg/ha/leto,
- da na kmetiji zagotavljajo skladiščne prostore za dobo 6 mesecev,
- da so gnojlišča ter jame za gnojevo in gnojnico vodotesne (da ne predstavljajo vira onesnaženja okolja),
- da gnojijo na osnovi analiz zemlje in gnojilnih načrtov v skladu s predpisom, ki ureja izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju (prepoved gnojenja znotraj termina od jesenskega spravila pridelkov do 15. 2. naslednjega leta – različno za lahka in težja tla, VVO območja, zemljišča brez zelene odeje...),
- da obremenitev kmetijskih površin ne sme presegati 2,5 GVŽ/ha (pri perutnini, prašičih in mešani reji pa ne sme presegati 2 GVŽ/ha),
- da za količine organskih gnojil, ki presegajo dovoljeno uporabo morajo biti zagotovljene pogodbe za prodajo ali za ghojenje na drugih površinah.

Plačilo za izvajanje EU standarda KMG z živalorejsko proizvodnjo: 50.310 sit/GVŽ,
KMG z rastlinsko proizvodnjo: 8.584 sit/ha.

Zahtevek se vložijo do 31. 12. 2004 na obrazcu K »Zahtevek za plačila za ukrep – podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih za leto 2004«.

Priloge:

- Obrazec K-1 »Popisni list za EU standard Nitratna direktiva«.

Plačilo za standardne investicijske stroške (investicije).
154.985 sit/GVŽ (največ do 1,9 GVŽ/ha).

Zahtevek se vložijo do 31. 12. 2004 na obrazcu K »Zahtevek za plačila za ukrep – podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih za leto 2004«.

Priloge:

K-1 »Popisni list za EU standard Nitratna direktiva«.

K-2 »Potrdilo o prejemu sredstev iz občinskega proračuna« (izpolni pristojna občinska uprava),

Obvestilo o zaključku investicije na obrazcu K – 3 (naknadno, ob zaključku investicije).

IZVAJANJE STANDARDA ZDRAVSTVENO VARSTVO KMETIJSKIH RASTLIN

- je treba pridobiti potrdilo o pridobitvi znanja iz fitomedicine za izvajalce ukrepov (tečaj, izpit),

- uporabljati se sme le certificirane naprave (škropilnice), ki brezhibno delujejo in imajo opravljen redni pregled (na 2 leti) in pridobljeno nalepko o rednem pregledu,

- urejen prostor za skladiščenje FFS, - je treba izvajati ustrezne higienske ukrepe med in po uporabi FFS,

Pravilnično zgodnico o strašenju otrok mi je povedal gospod Brane Žitnik, ki je sploh bogat vir podatkov iz lokalne zgodovine.

Ko smo bili še majhni otroci, (jaz, ki sem rojen 1934 leta, se zavedam dogodkov tam okrog leta 1939, 1940) je bil še običaj, da smo morali otroci pred spanjem moliti. Seveda pa je bil to za otroke nepriljubljen opravil. In seveda, da so nas spodbudili, so nas strašili z zgodbami.

Na južni strani Grosupljega je grad Praproče in v neposredni bližini

- zagotoviti ustrezno uničenje embalaže in ostanke FFS.
Plačilo: 43.396 sit/KMG

Zahtevek se vložijo do 31. 12. 2004 na obrazcu K »Zahtevek za plačila za ukrep – podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih za leto 2004«.

Priloge:

- kopijo potrdila o pridobitvi znanja o varstvu rastlin z vpisano številko KMG-MID,
- kopijo poročila o pregledu naprave za nanašanje FFS.

IZVAJANJE STANDARDA VARSTVO IN ZDRAVJE PRI DELU

Obvezno za vse, ki so kmečki zavarovanci:

- pridobiti IZJAVO o varnosti z oceno tveganja za delo na kmetiji,
- zagotoviti, da so delavci usposobljeni za varno in zdravo delo,
- zagotoviti preglede in meritve delovnega okolja,
- zagotoviti kontrolo, testiranje in meritve delovne opreme in pripomočkov,
- zagotoviti zdravniške preglede.

Plačilo: 231.046 sit za prvega delavca in 65.332 sit za vsakega naslednjega delavca na KMG.

Zahtevek se vložijo do 31. 12. 2004 na obrazcu K »Zahtevek za plačila za ukrep – podpora izvajanju EU standardov na kmetijskih gospodarstvih za leto 2004«.

to 2004«.

Priloge:

- kopijo izjave o varnosti s podatki o strokovnem delavcu in organu s številko dovoljenja za delo ali kopijo izjave o varnosti s fotokopijo potrdila o opravljenem strokovnem izpitu iz varnosti s številko spričevala,
- kopijo dokazila o usposobljenosti za varno in zdravo delo za vsakega delavca,
- kopijo potrdila službe medicine dela o zdravstveni sposobnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti za vsakega delavca,
- kopijo potrdila Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o vključitvi v obvezno zdravstveno zavarovanje za vsakega delavca,
- obrazec K-4, če se uveljavlja za več družinskih članov.

Za vse vloge pogoj: oddaja zbirne vloge za leto 2004!

Obrazci bodo na voljo v pisarnah KSS. Pomoč pri izpolnjevanju bomo nudili po predhodnem dogovoru /NAROČITE SE na tel.: 7872 594, predvidoma do 15. 12. 2004.

Vsi zgoraj navedeni podatki so le povzetki iz Uredbe, predvsem je pomembno, da poskrbite za oddajo VSAJ ENEGA VZORCA ZEMLJE za analizo in izračun gnojenja. Zahtevkov za »gnojlišča in gnojne jame« namreč brez tega podatka ne bo mogoče oddajati!

Kmetijska svetovalna služba
Enota Grosuplje

Zgodbe iz Grosupljega in okolice – 10

KAKO SO VČASIH STRAŠILI OTROKE

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

MAGIČNO ŠTEVILO

V parlamentu baje pravijo, da poznajo magično število. To naj bi bilo 57.

Dovolj, da so si nekateri sami izbrali položaj LEVO SPODAJ. Zdaj pa menda že razmišljajo, da bi začeli praznovati DAN REPUBLIKE.

STRAŠILO S KAMNE GORICE

Nekoč, pravijo, so strašili v Kamni gorici Jungrezij & Co, potem je prišla SVOBODA in je skupaj z njo skoraj 50 let strašila J(A)NA.

MASTNE KLOBASE V VARŽATIH?

Po telefonu se nam je oglasila tovarišica iz JALOVE GORE, ki je zamudila na tovariško srečanje in nas na debelo nahnulila, da ni dobila GOLAZA, ker ga menda niso skuhal. So ji pa zato nabasali MASTNE KLOBASE. Baje so nekateri samo zato držali roke do komolca v VARŽATIH.

OPIJ ZA PARTIJO

Partija je vedno poudarjala, da je vera opij za ljudstvo. Zdaj pa se tudi tisti z deponirano knjižico močno bojijo, da ne bi PARTIJO obsijali URANOVI žarki.

NA POLICI NE BO POL - NILNICE

Iz (okenske) POLICE so nam poslali po e-pošti sporočilo: »Dokler ne bodo zgradili telefonske centrale, toliko časa ne bomo dovolili z gradnjo POL - NILNICE VODE - ne tople, ne mrzle. Če bodo karkoli naredili, bodo naredili vse – ali pa nič.«

(BREZ - ŽIČNA) KABELSKA

Ko so v SANKTMARIJANSKI mestni zajednici na sjednici slišali, da se na POLICI pogovarjajo o ADSLju in internetni televiziji, so pospešeno začeli nabavljati odpisane telefonske aparate z oznako ETA in črno bele televizorje RR NIŠ, letnik 1951. Ta kombinacija je odlična – samoupravljanje in kisle kumarice! Kar pa se telefoniranja in televizorjev tiče: Še najbolje se sliši in vidi, če stopite na KUCELJ in zavpijete na FAROŠKI HRIB, lahko pa tudi na MAGDALENSKO GORO!

proti severu je hrib, ki se imenuje Kamna gorica. In v tej Kamni gorici je bila neka naravna vdolbina, jama, ki je imela ime Šimnova luknja. Vsaj mi smo jo tako imenovali. Tu so imeli grajski naravni hladilnik. Te odprtini, ki je bila pet, šest metrov globoka, mogoče, tudi nekaj več, v živo skalo, so napravili vrata in naredili vse tako, da so poleti lahko vanjo grajski, Praproški, odlagali lahko pokvarljivo hrano.

Vsaka luknja v zemlji pa je nevarna. In nas, otroke, so seveda strašili, če nismo bili pridni, da v Šimnovi

luknji živijo Jungbura, Filčaver in Jungrezij, ki imajo kolo, voziček (kulo, smo ji rekli po domače) in vsak večer pridejo pod okno poslušati, kako znajo otroci moliti in koliko so pridni. Če ne, jih oni vzamejo, jih naložijo na kulo in jih odpeljejo v Šimnovo luknjo in tam iz njih kuhajo šmir. To je bilo zelo grozljivo.

Da boste vedeli, kaj je šmir. Šmir je kolomaz. Tedaj ni bilo avtomobilov in šmir so rabili za mazanje koles vozov.

Marija Samec

NA SMEH MU GRE...

Ko je v zadnjih EHO CAJTNGIH eden izmed skoraj propadlih kmetov videl skoraj dve strani javnih razpisov iz AGROKULTIVATORSKEGA področja, se mu je začelo tako smejati, da se zaradi smejanja še vedno ne more spraviti k pisarnju prijave. Menda se mu smeh ne bo ustavil niti do roka, ko bi bilo treba oddati vlogo za subvencijo.

KAMUNALNI PRISPEVEK NA POPLAVLJANJE

Pri nedavnih poplavljenih cestah so se na VELIKOPELJSKI KAMUNALI odločili, da bodo povečali cene ELEMENTARNIM KAMUNALNIM STORITVAM za 34 % za pomivanje cest.

DAVEK NA NAMAKANJE

Zdaj pa že nekateri dacarji razmišljajo, da bi uvedli tudi DAVEK NA NAMAKANJE kmetijskih površin.

NAMOČILI JIH BODO...

Tisti pa, ki so si iz nevednosti zgradili svoje gradove na poplavljenih območjih, že razmišljajo, da bi v kratkem NAMOČILI še koga drugega v te poplave.

REPA V UŠESI

Že pred krompirjevimi počitnicami so učenci BRINJEVE šole ugotovili, da se v kipu GLAVA ne nabira znanje, na srečo niti krompir, temveč umazanija, v kateri bo slej ali prej zrasla REPA. Menda je takšne repe kar nekaj tudi v komunskih, upravljalških in inšpekcijah službah, ki bolj malo slišijo za probleme TAM SPODAJ.

GOBEC VELIKOPELJSKIM SENJORKAM IN SENJORM:

Zdaj po volitvah vam pravim: Ni res, da sem kdajkoli pravil, da smo dobili vse penzije. Zdaj trdim, da jih nismo dobili...

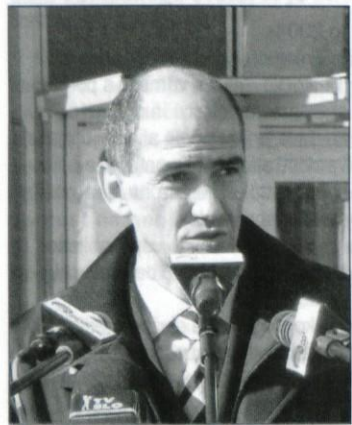
...IN VELIKOPELJSKIM LASTOVKAM

»...in ko sem tele LASTOVKE gledal, sem samo še čakal, kdaj bodo zletele...«

Jozek Zagraški

V SPOMIN NA OSAMOSVAJANJE REPUBLIKE SLOVENIJE

Nadaljevanje
s prve strani

Slavnostni govornik Janez Janša, obrambni minister v času osamosvojitve Slovenije.

na ene in druge ne morejo pretrgati. Pred dvema letoma so podoben spomenik postavili v Grosupljem pred gasilskim centrom, za naslednje leto pa ga načrtujejo postaviti v Dobrepolu. Postavitve obeležja ni samo sebi namenjena. Postavljeno je tudi v spomin na tiste, ki so dali življenje, kot mladi vojak Franci iz Trebnje Gorice pri Krki v občini Ivančna Gorica. Opozoril pa je tudi na dokaj absurdno neurejenost statusa veteranov predvsem zato, ker se dvanajstletni nekdanji vladavini ni zdelo pomembno urejati teh zadev. »Ne zahtevamo privilegijev. Le za notranje osebo nadozvoženje in človekovo dostojanstvo gre«, je dejal in zaključil s stalnico – Soborci v vojni, prijatelji v miru!

dek slovenskim ljudem. Pokazalo se je, če ljudje čim bližje porabljajo javna sredstva, tem bolje se denar oplemeniti, boljši in hitrejši je napredek. Vse je tudi dejstva, da sta vabili poslali obe organizaciji skupaj, saj bi bil ločen boj pred 13. leti bistveno daljši. Ker je stalo za vsemi silami enotno poveljevanje in je lahko uresničevala odločitev Slovencev na referendumu in nadaljnje operativne korake, ki jih je sprejemal Državni zbor, je bil upor tako jasen, čist in uspešen. In kljub temu da je pozneje prihajalo do nekaterih napetosti in so nekateri celo obračali rakete proti nekdanjim sobojnikom, je čas pokazal, da so vrednote skupnega sodelovanja bistveno močnejše od kakršnih koli spletk. Strinjal se je tudi s trditvijo ivanškega župana o domovini kot vrednoti. »V letu 1991 smo branili komaj razglašeno slovensko državo, vendar nismo branili papirjev, nismo branili aktov. Branili smo vsebino te države. In vsebina te države je domovina z vsem tistim, kar je ljudem blizu, kar si predstavljajo pod tem pojmom in kar so pripravljeni braniti, če je treba, tudi tako, da posežejo v skrajni sili po orožju, kot je bilo to potrebno v letu '91.« Strinja se tudi s temi opozorili, da je beseda domovina preveč izginila iz javnega besednjaka, da so jo nadomestile nekatere druge, ki imajo drugačen pomen in vsebino in da so veterani ena od redkih organizacij, ki so dosledno vztrajali na tem, da je potrebno vrednote, ki so Slovenijo osamosvojile v letu 91, ki so ustvarile to podlago, tudi nadgrajevati našo prihodnost preko šolskega sistema, preko vseh ostalih instrumentov, ki so v družbi na voljo. V povezovanju z evropskimi narodi pa bo to še bolj pomembno, saj se enakovredno lahko povezuje samo nekdo, ki je dovolj samozavesten, se zaveda korenin in ki ve, kaj je njegova prepoznavnost. Le takšen je lahko odprt do drugačnih in sprejema dobre predloge. Slovenska osamosvojitve se ni začela zato, da bi se Slovenija zapirala, ampak da bi se povezovala z daleč najbolj perspektivno evropsko povezavo, ki je kdajkoli obstajala na evropskih tleh. Če bomo nasploh postavljali v ospredje tiste cilje, ki bodo Slovence povezovali in ne delili in če bomo proslavljali predvsem tudi take dogodke, bo na teh podlagah Slovenija napredovala in bomo znali odgovarjati tudi na izzive 21. stoletja, pa naj bo to v Evropski zvezi ali pa v zvezi NATO.

Napis na spominskem obeležju

Z odkritjem spominskega obeležja v spomin na osamosvojitve Slovenije so v Ivančni Gorici proslavili tudi deseto obletnico delovanja lastne občine.

Župan občine Ivančna Gorica, Jernej Lampret, je v optimističnem tonu nanizal nekaj uspehov na lokalni ravni. Še posebej je izpostavil, da je temeljna podlaga tem uspehom osamosvojitve Slovenije, ki so jo izbojevali veterani in policisti pred 13. leti. Dodal pa je še, da bo treba v bodoče več postoriti na domoljubju. Še posebej bo treba v osnovnih šolah začeti z domovinsko vzgojo. 13 let je že zamujenega! Naj domovina ne pomeni nacionalističnega izražanja, ampak nam mora zares približati pravo rodoljubje.

Janez Janša je v svojem nagovoru dejal, če ne bi bila Slovenija osamosvojena, verjetno ne bi bilo mogoče izvesti lokalne samouprave. Razvoj lokalne samouprave pa je marsikje prinesel bistveno hitrejši napre-

Proslave ob odkritju spominskega obeležja v spomin na osamosvajanje Republike Slovenije so se udeležili visoki predstavniki obeh veteranskih združenj, župana Jernej Lampret in Janez Lesjak ter generalmajor Slovenske vojske Ladislav Lipič.

Pogled na trg v Ivančni Gorici ob slovesnosti.

VELIKA GASILSKA VAJA POD BOŠTANJEM

Boštanj, 29. oktobra 2004 – Gasilci iz 18 prostovoljnih društev, združeni v Gasilski zvezi Grosuplje, so se ob zavijanju silen in predhodnim načrtovanjem vaje zbrali na veliki vaji, kjer so namišljeno gasili in varovali več prostorov na velikih in po namenu različnih objektov v kompleksu Boštanj. V vaji je sodelovalo čez dvesto gasilcev z 28 vozili in skoraj vsa tehnika, ki jo premorejo v zvezi.

Gasilci iz naših društev so usposobljeni za gašenje tudi večjih požarov, manjka jim le še precej osebne gasilske opreme. O tem in o sami vaji ter o aktualnem dogajanju v gasilskih vrstah se pogovarjala s poveljnikom Gasilske zveze Grosuplje, gasilskim častnikom Janezom Brodnikom.

Že desetletja je med slovenskimi gasilci navada, da se v mesecu oktobru pospešeno odvijajo razne gasilske dejavnosti pred začetkom kurilne sezone. Tako se tudi po grosupeljskih prostovoljnih gasilskih društvih v tem času zvrstijo številne različne gasilske vaje, ki jih organizirajo društva sama ali pa skupaj s sosednjimi društvi. Letos so tako organizirali 10 vaj po posameznih področjih in območjih. Že vrsto let organizirajo skupno vajo Ponova vas, Škocjan in Št. Jurij. Šmarje-Sap sodeluje s sosednjim PGD Lipoglav, imeli pa so tudi svojo vajo. Grosuplje je imelo dve prikazni vaji za občane – ena je bila namenjena gašenju požarov v gospodinjstvu, druga pa je bila informativna vaja v samem gasilskem centru. Eno vajo pa bodo izvedli še v kratkem. Loka, Žalna in Luče so imeli svojo vajo. Čušperk, Mala in Velika Ilova Gora ter Račna so poskrbeli za svojo vajo...

Večkrat pa v sami Gasilski zvezi Grosuplje poskrbijo tudi za velike skupne in koordinirane vaje vseh 18 gasilskih društev iz zveze, saj se zavedajo, da kljub vsemu še vedno lahko pride zaradi različnih vzrokov tudi do velikih požarov na stanovanjskih ter kmečkih in gospodarskih zgradbah ali pa drugih nesreč ob poplavih, v prometu ter v zadnjem času tudi vse pogostejše do raznih ekoloških nesreč.

Letos so za zaključek operativnih dogajanj v mesecu požarne varnosti pripravili veliko skupno vajo. Na poveljstvu zveze so se dogovorili, da je za tako vajo zelo primerno prizorišče v kompleksu Boštanj. Ta kompleks je v pogledu gasilstva velik izziv, saj je zaradi različnih dejavnosti v kompleksu lahko tudi potencialno nevaren za izbruh požara. Kompleks je kar precej velik. Znotraj se odvijajo razne dejavnosti: kmetijske, trgovinske, skladiščne, poslovne in stanovanjske, živinoreja, piščančjereja in gostinska dejavnost ter po novem tudi razstavljanje avtomobilov. Drug izziv pa predstavlja samo hidrantno omrežje, ki je na tem območju dokaj šibko za dovajanje vode ob morebitnem večjem požaru in bi zato gasilci nujno morali organizirati dovajanje večjih količin vode na požarišče, ki jo lahko dobimo s približno 400 m oddaljenega ribnika in nekoliko bližjega potoka. Pripeljana voda v gasilskih cisternah namreč zadostuje samo za začetno gašenje za nekaj minut. Tretji izziv pa je predstavljala tudi organizacija take vaje, ki bi zajela vsa društva v gašenje in reševanje.

Na začetku so si pripravili organizacijsko shemo, kako naj bi izgledala vaja. Z obdelavo taktike gašenja namišljenega požara je nastal cel pisni načrt vaje. Društva so organizirali v dva večja sektorja, ki ga je vodilo osrednje poveljstvo. Prva skupina se je posvetila gašenju z dvoriščnega kompleksa, v katerem se nahajajo poslovni prostori, stanovanja, trgovina, in v zadnjem delu tudi hlevi. V spodnjem jugozahodnem delu na območju grajskega vrta z galerijo pa je delovala druga skupina. Prva skupina je bila zadolžena za napad in reševanje. Organizirali pa so tudi dovajanje vode na eni strani iz boštanskega ribnika z »gasilsko verigo« dveh črpalk, ena črpalka pa je bila v rezervi. Druga skupina prav tako v verigo povezanih dveh črpalk je dovajala vodo iz potoka pri mostu za Malo Mlačevo, kjer je bilo treba narediti tudi zaščito cevi zaradi prometa na glavni cesti Mlačevo - Račna. Tretja skupina je bila reševalna. Ta je organizirala napad znotraj objekta, kjer je morala uporabiti zaščitne dihalne aparate, pa tudi zaščitno gašenje. V komandnem mestu pa so imeli tudi prvo medicinsko pomoč ter tudi prvič na terenu polnjenje jeklenk gasilskih dihalnih aparatov. Organizirana je bila tudi rezervna enota, če bi v istem času prišlo tudi do druge nesreče in bi bilo potrebno gasilsko posredovanje. Hkrati so imeli organizirano tudi dodatno varnostno zaščito zaradi gibanja prometa, ki se ob takih situacijah precej poveča, pa tudi preprečevanja nepoklicanim in morebitnim nepridipravom, ki bi kakorkoli ovirali gašenje, morda delali škodo gasilcem ter kradli ali se kako drugače obnašali neprimerno.

Analiza vaje, ki so jo izdelali v ožjem poveljstvu, je pokazala, da bi v okviru zveze tudi pravi požar takih razsežnosti obvladali brez težav. Edina slaba stran praktično pri vseh društvih je, da nimajo poskrbljeno dovolj za zaščito samih gasilcev. Novi zakon, ki je bil sprejet v letu 1999, nalaga, da morajo poskrbeti do leta 2009 za ustrezno usposobitev kompletnih gasilskih operativnih enot. Gasilci bodo morali biti oblečeni v tipizirane zaščitne gasilske obleke s čelado, zaščitnim pasom in sekiricami, škornji in rokavicami. Trenutno imajo v vsej gasilski zvezi 48 takih oblek, po zakonu pa bi jih morali imeti 306. Poleg tega imajo odločno premalo izolirnih dihalnih aparatov, saj so nekateri tudi že starejši od 20 let, pa tudi primer-nih svetilk imajo premalo, gasilskih oblek za visoke temperature, zaščitne rokavice za kemične zadeve ter negorljive reševalne vrvi. Brez gasilskih cevi in avtomobilov ta manjkajoča oprema predstavlja znesek 82 mio sit.

Prav pretekli »martinov« vikend pa so v poveljstvu zveze opravili tudi pregled po gasilskih društvih. Ti pregledi so bili predvsem namenjeni preverjanju primerne urejenosti gasilske opreme po sklopih, vodenje ustrezne dokumentacije ter tudi ustrezno urejenost gasilskih domov. Ocenjevali so po posebnem in enotnem vprašalniku z opisnimi ocenami slabo, zadovoljivo in dobro. Na splošno ugotavljajo, da večina društev primer-no skrbi za opremo in domove.

Poveljnik Janez Brodnik ob vsem povedanem doda, da je v občini za gasilstvo odgovoren župan občine, saj ima gasilska zveza z njim podpisano pogodbo o javni gasilski službi, ki jo izvajajo gasilci. Zato je župan zadolžen zagotoviti sredstva za primerno gasilsko službo, še bolj pa za zakonsko izpolnjevanje normativov. Prostovoljni prispevki občanov, organizacija veselja in članarine prostovoljnih članov ne bodo zmogli slediti zakonsko določenim zahtevam niti potrebam sodobnega gasilstva.

Jože Miklič

FOTOREPORTAŽA Z GASILSKE VAJE POD BOŠTANJEM

Del gasilskega napada z jugozahodne strani, kjer so stanovanjski prostori na eni strani, na drugi pa hlev za piščance in skladiščni prostori.

Vhod gasilcev v notranjost prostorov "k žarišču požara" z izločnimi dihalnimi aparati. Zadnji (levi) gasilec ostane zunaj in skrbi za vrvi, na katero so privezani gasilci, ki gredo v prostor.

Črpanje dodatne vode iz potoka Grosupeljsčica/Breg v gasilski verigi pri mostu za Malo Mlačevo. Za prehod avtomobilov na glavni cesti so za zaščito cevi položili posebno zaščito.

Del gasilskega napada z zahodne strani na objekt, v katerem je nadstrešek grajskega vrta z galerijo, gostinskimi in sanitarnimi ter skladišnimi prostori.

Po končani vaji se gasilci vedno zberejo v zboru, na katerem jim poveljstvo sporoči prve vtise o vaji. Podrobno analizo tako velike vaje pa poveljstvo Gasilske zveze Grosuplje ponavadi napravi nekaj dni pozneje skupaj s poveljniki posameznih gasilskih skupin.

SLIKA NA NASLOVNICI: Del gasilskega napada na dvoriščnem delu kompleksa Boštanj, v katerem so poslovni, stanovanjski, trgovinski in skladišni prostori. Gasilec spredaj je zadolžen za preprečitev približevanja nepoklicanim na območje gašenja.

Foto: Matic Miklič

DRUŠTVO UPOKOJENCEV GROSUPLJE JE PRAZNIČNO OBELEŽILO 50 - LETNICO

»Prijetno je druženje ob obujanju spominov, ob odkrivanju davno pozabljenih resnic. Lepo je preprosto biti tukaj, se zavedati svojih korenin in hkrati gledati v prihodnost.« Približno tako so zaokroževali svoje občutke grosupeljski upoko-jenci in drugi starejši na slavnostni prireditvi in družabnem srečanju ob 50 - letnici, v soboto, 23. oktobra.

V športni dvorani OŠ Brinje se jih je zbralo skoraj 450. Lepo so sprejeli kulturni program, ki so ga podarili: Big band DOM - Dobrepoljski orkester mladih, pevski zbor DU Grosuplje Lastovke, tenorist Miloš Genorio, Moški pevski zbor Vokal Grosuplje in plesni klub »M« Grosuplje. Prireditev je povezovala Tadeja Anžlovar.

V Družbenem domu Grosuplje je društvo pripravilo, po oceni tistih, ki so si jo ogledali, lepo in zanimivo razstavo interesnih in drugih ustvarjalnih dejavnosti upokojencev in drugih starejših iz Grosupljega in okolice.

Praznovanje obletnice, še posebej, če so to častitljivo okroglice, je vedno čas za inventuro in vrednotenje doseženega. Tudi pogled naprej je dovoljen. In tako je bilo tudi tokrat.

V slavnostnem nagovoru predsednice DU Malči Žitnik ni bilo jadikovanja, pesmizma in besed o minevanju. Ni bilo pretirane nostalgije za časom, ki je minil in se nikoli več ne vrne, pusti pa marsikaj. Na to »marsikaj« iz 50 let življenja DU je ob jubileju želela spomniti.

Nekateri poudarki: »Leta 1954 ustanovljena Podružnica DU Slovenije Grosuplje, z 11 članskim upravnim odborom in 53 člani. Leta 1975 se preimenuje v DU Grosuplje z že 443 člani in med takratnimi člani upravnega odbora, še danes čili in tu med nami Marija Šilc in Pepca Rupnik. Organizacija začenja dobivati stanovski značaj z interesnim povezovanjem in hitrim porastom članstva. Društveno življenje postaja vse bolj razgibano. Ustanovljena je Zveza DU Ivančna gorica, Dobropole in Grosuplje, ki se 1996 preoblikuje v koordinacijo DU teh treh občin, z dogovorjenim sodelovanjem in uresničevanjem skupnih interesov.

Leta 1996 prevzame vodenje DU Marta Hrovatin. Društvo se korenito reorganizira, oblikujejo se komisije za različna področja (okoli 20) s konkretnimi programi dela, izpopolni se mreža poverjenikov, vzpostavi sprotne evidencne članstva, DU se odpre navzven.

V sedanjem mandatu se omenjene aktivnosti in dejavnosti nadaljujejo, nekaj smo opustili, nekaj dodali. V dogajanja dnevne politike se kot društvo ne spuščamo. Upoštevati moramo, da se ljudem v tem življenjskem obdobju ne more ničesar ukazovati, prime se le tak in tisti program, ki ljudi zanima in v katerega lahko vključijo svoje življenjske izkušnje. Vse pa mora biti povezano z družabnostjo.

Razmere se spreminjajo, prihajajo novi izzivi in zavedamo se, da česar ne more narediti posameznik, društvo, je treba poizkusiti v sodelovanju z drugimi, in to počnemo v koordinaciji bivše občine Grosuplje, v Mestni - pokrajinski zvezi DU Ljubljana in ZDUS. Rdeča nit v zadnjih mandatih je skrb za socialno zdravstveno področje. Želeli bi, da bi v bodoče socialno varstvenih - materialnih pomoči naši člani ne potrebovali in bi zaslužene pokojnine zadoščale za dostojno preživetje. Želeli bi vzpostavitev ravnotežja v reševanju materialnih in nematerialnih potreb starejših, medčloveških odnosov in njihove družbene vključenosti.

Zavedamo se pomena medgeneracijskega povezovanja in sodelovanja. Na institucionalni ravni nimamo slabih izkušenj, opažamo pa skaljene odnose na individualnem nivoju. Nekateri bi starejše najraje potisnili v kot, namesto da bi od njih želno zajemali svet vrednot in izročil.

In kaj nas uči teh 50 let? Morda najpomembneje, da smo dokazali, da smo sposobni vzpostavljati kulturo druženja, za posameznika pa spoznanje, da je velika sreča in najlepše, kar se ti lahko zgodi, če v zdravju počneš nekaj, kar ti je drago, se svobodno lotevaš ustvarjalnih iskanj in se pri tem ne bojiš, da bi preveč dal ali premalo dobil. Nenazadnje - potrjuje se, da sodelovanje vedno pomeni nova spoznanja, novo kvaliteto bivanja.

So tudi težave. Verjetno so prav naše zasidrane življenjske izkušnje, znanje, kulturnoznanstvene in druge značilnosti vzrok zanje. Sicer pa tudi takšna organizacija, kot je naša, potrebuje določeno dozo notranjih napetosti, drobnih nesoglasij, ki dajejo določeno dinamiko, da se lahko kaj doseže.

Danes ne govorimo o denarju in problemih. Tudi prizadevni graditelji društva vseh generacij niso šli v organizacijo z optiko računic, pač pa so v njej videli niz ustvarjalnih možnosti in kar je najpomembnejše, vzpostavili so temelje druženja upokojencev v našem kraju.

Vsem njim velja velika zahvala, zahvala vsem nekdanjim in sedanjim društvenim delavcem za delo, ki so ga vložili v društvene dosežke. Z dostojno pieteto in hvaležnostjo se spominjamo tudi vseh pokojnih funkcionarjev in članov društva.

Ob 50 - letnici se društvo javno zahvaljuje za razumevanje, sodelovanje in vsestransko pomoč županu in občini Grosuplje, predsedniku in Svetu KS Grosuplje, vodji izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Ivančna gorica, Domu starejših občanov Grosuplje, ravnatelju OŠ L. Adamič Grosuplje, lokalnim medijem in vsem drugim institucijam in posameznikom, ki so bili društvu naklonjeni.

Društvo upokojencev Grosuplje

Predsednica DU Grosuplje Malči Žitnik

SLIKA DESNO: Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije: »... In moram reči: Upokojenke in upokojenci! Vljudo vas prosim, ponosni bodimo, kaj smo storili mi za to slovensko državo, kajti materialno osnovo te slovenske države danes so gradili tisti, ki jih danes ni več med nami, in tisti, ki imajo dolg staž zaposlenosti. Ker smo se odpovedovali plačam. Odpovejmo se plačam, da bo jutri lepše, so nas prepričevali. In ko je ta lepši čas prišel, pravijo, koliko mi oškodujemo državo, koliko država daje upokojencem. Nič država ne daje upokojencem, saj pokojnina ni socialna podpora. Ni jo dala država, ampak je zaslužena in plačana pravica... Čeprav pa sem zdaj zelo vesel, kajti če se bo zgodilo to, kar so napovedovali ti, ki bodo zdaj prevzeli oblast, potem se upokojencem ne bo treba več boriti za pravice... Pridružujem se dr. Bajuku, gospodu Drobničju, gospodu Soku, ko so rekli, da smo izgubili dve in pol pokojnine in da bodo oni vse to zdaj poravnali. Zdej jaz umikam to svojo trditvev in trdim, da smo izgubili dve pokojnini in pol... Zdej pričakujemo, da bodo to naredili. Sedanja (Ropova - o.p.) vlada, ki še dela, je vendarle v šestih letih našega prizadevanja uspela, da nam ni v razvojni strategiji že od leta 2000 treba iti v zmanjševanje pravic, ampak je uresničevala aktivno ekonomsko politiko s pokrivanjem stroškov, ob povečevanju bruto domačega proizvoda itd... «

SLIKA DESNO: Župan Janez Lesjak je poleg lepih želja upokojencem dejal: »Petdeset let je lepa, okrogla obletnica, ki sama po sebi ne pove veliko. Govori pa o tem, da so se v tej organizaciji upokojenci organizirali zato, da bi organizirano preživeli čas ter ga pametno in vsebinsko izkoristili.«

Okoli 450 zbranih upokojencev v športni Dvorani Brinje.

SLIKA NA NASLOVNICI: Med nastopajočimi je zapel tudi Ženski pevski zbor Lastovke, ki ga sestavljajo upokojenke grosupeljskega društva upokojencev.

JESENOVANJE Z NAJMLAJŠIMI V PRAVLJIČNEM BOHINJU

Prišle so prve šolske počitnice in grosupeljski taborniki smo se z našimi najmlajšimi člani že tretjič podali na pravljico akcijo, ki jo imenujemo jesenovanje. Tokrat smo se odpravili odkrivat skrivnosti Bohinja.

Komaj smo se dobro namestili v domu CŠOD tik ob jezeru, že so nas obiskali prvi junaki. Naravnost iz risanke so prileteli Leteči medvedki. Najprej smo se razdelili v skupine, nato pa smo se odpravili v lov za medvedki, ki so se nam skrili. Ko smo jih našli, smo morali napeti vse sile in jim pokazati, koliko znamo. Po večerji smo si izdelali prave škratovske kape. Kajti v pravljicnem svetu nihče ni to, kar se ti zdi. Prva noč je bila kot ponavadi dovolj dolga, da smo se naklepotali in naspali obenem.

Drugo jutro smo se zbudili sredi Smrkceva. Ti so nas popeljali na dolg sprehod ob jezeru in nam po poti naložili kup nalog. Tekmovali smo namreč za naklonjenost Smrkete. Ves čas smo morali paziti, da nas ne ujame Gargamel in njegov muc Azrael. Popoldan nas je obiskal velikan Lakom Lačen. Skupaj z njim smo odšli do Gozdne šole, kjer smo si spekli jajčka. Čeprav do večerje ni bilo več daleč, smo jih zmazali endva-tri. Po večerji so nam Smrkci pripravili pravo zabavo! V casinoju smo lahko kartali, igrali ruleto in tombolo, se preizkusili v twisterju in polaganju rok, tistim najbolj nečakanim pa je prihodnost napovedala vedeževalka. Na koncu smo izvedeli, kdo od nas si je pribral Smrketo. Najboljšim je modra lepota za lahko noč prebrala pravljico. Ta noč ni bila več tako dolga kot prva in naslednje jutro je bilo za marsikatero škrtarico vstajanje vsaj eno uro prezgodaj. Ampak risani junak, ki je bil z nami tisti dan, nam je bil vsem vzgled. Popaj je pojedel malo špinače, in že je imel energije za ves dan. Dopoldan smo se zato preizkusili v športnih igrah. Tako dobro smo se izkazali, da je kosilo kar padlo v nas. A še smo imeli energijo! Dovolj, da smo se podali še v lov na Olivo, Popajevo zaročenko. Oliva je od nas zahtevala mnogo pravega taborniškega znanja, na koncu pa smo ji morali še zapeti taborniško himno. A vsi smo naloge dobro opravili. In kot se za zadnji večer spodobi, smo imeli malo več časa za naše igre. Skupaj smo izdelovali lutke, pisali kartice, osvajali veščine, gledali risanke ali pa se le kartali. Vsekakor je zadnji večer prehitro minil.

Zadnje jutro ni bilo časa za nič drugega kot pospravljanje in pakiranje. Med junaki iz risank smo se imeli lepo, a neke iz daljave se je že slišal glas naših mam, ki so nas klicale domov. Lepo smo se poslovili od Bohinja, obljubili, da spet pridemo, nato pa se zadržali na cesti in upali, da bomo hitro spet doma. Kajti vsi vemo, kako hitro bodo spet tu počitnice in nove dogodivščine neke daleč od doma skupaj s prijatelji.

TABORNIŠKI ROD
LOUIS ADAMIČ

PRAZNOVANJE OBLETNICE DELOVANJA DRUŠTVA UPOKOJENCEV

se je začelo že v četrtek in petek z ročnimi deli. Ogledala sem si jih in res je bilo razstavljenih veliko lepih stvari. Tudi proslava v soboto je potekala v prijetnem vzdušju, v lepem prostoru OŠ Brinje. Upokojenci smo bili dobre volje, sama pa sem bila presenečena nad postreženimi dobrotami, ki so jih napekle upokojenke. K izvedbi proslave so pomagali tudi razni sponzorji.

Županu se zahvaljujem za lep govor, pevci in otroci pa so s svojimi nastopi popestrili kulturni program. Ob igranju ansambla smo se tudi zavrteli. Vsem zaslužnim upokojencem so bila podeljena priznanja za njihovo prizadevno delo v društvu. Zahvalila bi se vodstvu DU Grosuplje, saj je v to praznovanje vložilo veliko dela in odgovornosti. Moja dolžnost častne članice je, da vam izrečem: prisrčna hvala. Vsem upokojencem pa želim veliko zdravja in lepo jesen življenja,

Marija Šilc, Kolodvorska 5, 1290 Grosuplje

SKAVTSKI DUH - Brez njega ni skavtov

Lep skavtski pozdrav! Lepo, da ste se ob prebiranju občinskega časopisa ustavili tudi med vrsticami, ki govorijo o skavtstvu. V naših grosupeljskih skavtskih vrstah kar ni in ni miru. V preteklih mesecih smo doživeli veliko lepih in vznemirljivih trenutkov. Bili smo na poletnih taborih doma in v tujini. Obiskali smo Belo krajino, Dolenjsko in slovaške Tatere. Družili in veselili smo se s skavti širom Slovenije. In kot ste lahko zasledili in se lahko tudi udeležili, smo pripravili Žogažur za vse mlade iz Grosuplje in okolice. Pri tem dogodku so se nam pridružili tudi skavti iz Ljubljane in Litije. Naših mladih iz Grosuplje je bilo malo ali bolje rečeno nič. Zakaj le? Ali smo mladi res preobremenjeni ali pa je plod tega le lahkotno življenje in želja, da nam vse prinesejo na pladnju oz. življenje brez cilja, smisla in življenjske motivacije? Skavti smo prepričani, da to drugo. Trudimo se, da bi to vsaj delno spremenili. Želimo aktivno živeti, iskati prave vrednote, ki se zdi, da v današnjem času res niso več moderne. Te vrednote so predvsem povezane z naravo, vero, prijateljstvom, družino in domovino. Vse to pa združiti in povezati s pomočjo skavtskega duha.

Kajti skavtski duh je razpoloženje, stanje duha: volja do skavtstva in do življenja.

Skavtskega duha ima volčič (8-11 let), ko se v otroški zagnanosti trudi čim bolj odrezati v zanimivi igri. Skavtski duh prežareva izvidnika (11-16 let), ko se ves pripravljen in žareč poda v pustolovščino novega dne. Kot čarobni napoj napolnjuje popotnika (16-21 let), ko se trga iz potrošniškega povprečja in zrelo izgrajuje svojo lastno lestvico vrednot. In nenazadnje je skavtski duh silna moč voditelja, ki mu kot zvezda stalnica kaže pot v dolgih nočeh snovanja. Resnično, skavt se meri po skavtskem duhu. Kajti brez njega je kakor jadnica v brezvetrju.

Skavtski duh napravlja nahrbtnike lažje, jekleni hrbet in noge na strmi poti. Kakor hladna voda gorskega studenca je, ki osveži čelo in vroče ustnice; kakor mehka planinskega pašnika, ki nežno sprejme vase trdno telo; kakor veter, ki pozna tudi skrite koticke, kamor oko ne seže; kakor topel poletni dež, ki izpere znoj in slabo voljo. Skavtski duh je kakor plamen tabornega ognja: svetel in gorak za vse okrog njega. Kajti skavtski duh je nalezljiv.

Skavtski duh je vzdušje, ki živi samo med skavti. Je domaćnost, ki povezuje svetovno bratovščino v ljubečo družino. Je udobna vznesenost, ki skavtom ob srečanjih privre iz srca in ne pojame še ves teden. Je vzradoščenost ob pogledu na gorske daljave. Je edinstvena iznajdljivost in nepriljenost, s katero se skavti lotevajo problemov. Je sreča in srčna želja, narediti v svetu kaj lepega in ga pustiti vsaj za spoznanje boljšega, kot smo ga prejeli.

Skavtski duh ni hrepenenje po srečnih trenutkih, temveč je čarovnik, ki srečne trenutke ustvarja. Čarovnik, ki ima moč priklicati iskro v ugasle oči in spremeniti najbolj pust ponedeljek v najlepši dan!

Naj vse to spremlja tudi vse vas, ki se za skavtstvo niste odločili, naj nekaj te naše mladostne razigranosti poskušamo deliti preko teh nekaj vrstic. Če pa bi radi to razigranost okusili, vabimo tako mlade kot stare, da se nam pridružite. Mladi, le pocukajte svoje skavtske prijatelje in znanke za rokav in oni vas bodo pripeljali v našo sredo. Starejši pa se odzovite povabilu in se pridružite odraslim skavtom, ki bodo zaživel v teh dneh, in bili nam mladim v oporo in ponos. V naše kraje pa prinesli še nekaj dodatnega malce drugačnega skavtskega duha. Z veseljem pozdravljamo pogum nekaterih, ki si boste tudi v odraslih letih upali skavtstvu reči DA. Kajti, ko skavtstvu rečeš DA, ti le to postane način življenja.

Sandi Hribar, Vzdržljivi bober

DA BO (skavtsko) DREVO RODILO DOBER SAD

V soboto in nedeljo, 13. in 14. novembra 2004, se je na Svetu Združenja v Grosupljem zbralo čez 80 skavtskih voditeljic in voditeljev, predstavnikov skavtskih stegov iz vse Slovenije z namenom, da oblikujejo nadaljnje korake slovenske skavtske organizacije.

Poslanstvo – korenine drevesa in vizija – drevesno deblo sta osnova za rast vej in sadov. Da bi drevo dalo dober sad, je potrebno veje občasno obrezati. Pod drobnogled so tokrat prišle 3 veje – struktura Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, vzgojni namen za naslednja tri leta in usposabljanje voditeljev. Voditeljice in voditelji pa so okusili tudi sadove in dodali svoje mnenje, kako bi sadove lahko še izboljšali, in sicer skavtski časopis Skavtič, okoljsko vzgojo, mednarodne tabore in projekt Bum prijateljstva, ki je namenjen žrtvam min iz Bosne. Teh in drugih sadov so se udeleženci veselili v sobotnem večeru s palačinkami in ustvarjalnimi skeči.

Nedelja se je začela s prisotnostjo pri maši, nadaljevala pa v družbenem domu s sprejemanjem proračuna za naslednje leto in nekaterimi sklepi, ki bodo usmerjali nadaljnje vzgojno delo. Svetu Združenja so se pridružili tudi predstavniki Slovenske zamejske skavtske organizacije, saj obe skavtski organizaciji sodelujeta že vrsto let, opravičili pa so se predstavniki Zveze bratovščin odraslih katoliških skavtov in skavtinj ter Zveze tabornikov Slovenije. Iz grosupeljskega stega so bili na zasedanju navzoči 4 voditelji, ostali grosupeljski skavti pa so skrbeli za tehnično podporo.

Združenje šteje čez 4.200 skavtinj in skavtov, ki so razdeljeni v 71 stegov, med katerimi grosupeljski z okoli 100 člani šteje med večje stege.

Alenka Oblak

ŽOGAŽUR

Dogajalo se je na igrišču pri osnovni šoli Brinje, in sicer v soboto, 30. oktobra 2004. Vse skupaj se je odvijalo pod taktirko nas, grosupeljskih skavtov, ki smo se zaradi velike količine energije v naših telesih odločili, da je nekaj pokurimo na igrišču, z žogo v roki, zraven pa povabimo še ostalo energično in zabavo želno mladino.

Organizacija je potekala super, v pripravah smo uživali, še bolj pa, ko smo žogo vrgli na igrišče in se je veliki žur začel. Na štirih različnih koncih so se udeleženci pomerili v odbojki, nogometu in košarki ter tudi v skavtski igri roverček.

Žoga je vse dopoldne švigala po igriščih, za njo športno razpoloženi igralci. Tekme so bile zelo napete, saj so vse ekipe prišle odlično pripravljene in v formi za zmago. Uspelo je, kot na vseh tekmovanjih, žal le nekaterim, ki so si prislužili posebne diplome, vsi ostali pa droben spominček na ta dogodek.

Ves čas je bila na voljo dobra glasba, hrana in pijača, da je bilo vzdušje in počutje vseh res krasno. Da je bil naš cilj dosežen, so nam dokazovali tudi nasmejani in srečni obrazi žogažurerjev.

Torej, nam je uspelo! Bili smo zadovoljni z izvedbo, udeleženci in še posebej z vremenom, ki ga je samo za nas uredil naš Posebni sponzor, kateremu smo poleg še ostalih iskreno hvaležni.

Meta Travnik

ZAČETEK ODRAŠLEGA SKAVTSTVA V GROSUPLJEM

Že nekaj časa se poraja ideja in želja, da bi v Grosupljem ustanovili Bratovščino odraslih katoliških skavtinj in skavtov (BOKSS). Med skavtske vrste vabimo vse skavte, ki so bili dejavni v mladinski organizaciji Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS), starše otrok, ki so vključeni v mladinsko organizacijo in vse ostale odrasle, ki vam je narava in druženje blizu in bi radi spoznali skavtski način življenja. Tu bo priložnost za izmenjavo izkušenj, tehtanja mnenj, povezovanje in iskanje tiste prave sreče. Ker vemo, da ima marsikdo poleg želje po tej izkušnji tudi pomisleke, ker ne pozna gibanja ter ne ve, kaj lahko z vključitvijo dobi in kaj prispeva, bo v prvem koraku organizirano predustanovno srečanje, kjer bomo razrešili vse pomisleke in vprašanja.

KDO SPLOH SO ODRASLI SKAVTI?

Odrasli skavti so ljudje, ki živimo po skavtski obljubi in skavtskih zakonih tudi v svoji odrasli dobi. Večina smo starši otrok, ki so člani mladinskega gibanja (Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov), pridružuje pa se nam tudi vedno več skavtov, ki so končali svojo pot v mladinskem gibanju ter ostali odrasli, ki so jim blizu skavtske vrednote, povezane z naravo, druženjem, Bogom in družino.

Združujemo se v bratovščine, ki delujejo v krajih po celi Sloveniji. Bratovščine se združujejo v zvezo "Odrasli skavti Slovenije - Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov (ZBOKSS)".

ZBOKSS je kot nacionalna organizacija odraslih skavtov v Sloveniji od novembra leta 2001 polnopravna članica mednarodne organizacije odraslih skavtov ISGF (International Scout and Guide Fellowship).

Nekaj informacij o delovanju odraslih skavtov lahko najdete na spletni strani <http://zbokss.skavt.net/>.

Iniciativni odbor za ustanovitev BOKSS Grosuplje

ŽUPANOVA JAMA - TURISTIČNO IN OKOLJSKO DRUŠTVO GROSUPLJE

PRAZNUJE 45 LET DELOVANJA

Vsaka obletnica je čas za oceno preteklega dela in za pogled v prihodnost. In to je storilo tudi društvo Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje in ob 45-letnici svojega delovanja izdalo knjigo o svojem delu.

Društvo je v teh 45 letih vodilo troje predsednikov, kar nekajkrat je menjalo ime, nikoli pa vsebine delovanja, saj nam je smoter vseskozi promocija turizma.

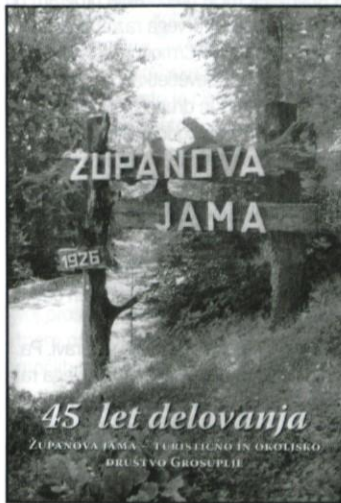
Pri sestavljanju brošure smo se lahko pogovorili še z vsemi, ki so krojili usodo turističnega društva. Podatke je zbrala in intervjuje zapisala Marija Samec. Zanimiv sogovornik in neizčrpen vir podatkov je prvi predsednik društva gospod Janez Lesjak st., dela v društvu se dobro spominja tudi predsednica Julijana Eršetova, prav tako pa je o zaljubljenosti v "te kamne" vedel marsikaj povedati sedanjí predsednik Miro Vreg, ki še vedno skrbi, da se društvo vključuje tudi v življenje kraja, v katerem deluje. S sistematičnim zbiranjem in zapisovanjem dogodkov nam je pri zbiranju podatkov pomagala Marija Kralj, duhovite spomine na svoje 50-letno vodenje po jami pa je obujal France Kanduč. Nove podatke o začetkih društvenih dejavnosti v povezavi z jamo nam je posredoval tudi pranečak župana Josipa Permeta Damjan Viršek, ki je brošuro tudi uredil.

Morda pa bi bilo prav, da začnemo razmišljati o prestavitvi začetka delovanja društva na leto 1927. Župan Josip Perme je tega leta ustanovil Društvo za urejanje podzemeljskih jam v Ponovi vasi. Čutil je namreč, da je jama pomembna za širšo javnost, čeprav je bila tedaj v privatni lasti. Vedno je bilo težko pridobiti dovolj sredstev za opremljanje in vzdrževanje jame in upal je, da bo preko društva lažje dosegal svoje cilje. Zato lahko upravičeno trdimo, da je to društvo pravi predhodnik našega. Torej bomo morali v prihodnosti razmišljati o tem, da je naše društvo staro že 77 let.

To nas obvezuje, da se trudimo ohranjati naše poslanstvo naprej in širiti vedenje o lepotah naših krajev in ljubezen do vsega domačega, kar nas sicer označuje in opredeljuje v družbi enakovrednih evropskih narodov.

Po zapisnikih, ki so nam bili na voljo, smo povzeli dogodke in imena, ki so kakorkoli zaznamovali delo turističnega društva. Trudili smo se zajeti vse, nismo pa prepričani, če nam je uspelo. Če je kdo opazil, da smo kaj pomembnega pozabili ali izpustili kakšno ime, prosimo, da popravke sporoči na društvo. Knjižnice pa lahko še dobite v Knjižnici Grosuplje.

Marija Samec

Maja Kovač, 3. r. OŠ Brinje Grosuplje - POŠ Polica
27. oktober 2004

Danes smo čisto moški h gasilec. Poklicni gasilec nam je predstavil, kako uporabljamo gasilsko opremo: aparat za dihanje v dimu, stare in nove gasilske želede, jakno, gasilske škornje, gasilski pas, svetilko in še ostale pripomočke. Gasilci včasih potrebujejo tudi sekuro. Ogledali smo si tudi gasilski avto. Gasilec nam je povedal, da morajo tudi gasilci biti neto oblačeni, da kar poskrbi gasilska uniforma, ki ima svetlečo obrobo in črte. Lahko smo tudi poskusili "spricati" vodo s gasilsko cevjo in s vodo podirati na ograji postavljeno plastenko s vodo. Na koncu smo se lahko tudi sami oblekli kot gasilec in si svojo uniformo podrobneje ogledali. In čisto čisto na koncu smo dobili vsaki svoj kosarec COCA-COLE. Gasilec nam se zahvalil za predstavitev opreme in za vse skupaj. Videli smo v šoli in našli tudi s poukom.

PRESPALI SMO V VRTCU

Pogumnih 24 MUCK iz vrtca Kekec se je domislilo, da bi bili v vrtcu tudi ponoči. Toda brez mame in očkov, vsaj so že veliki.

Kaj bi pa v vrtcu delali ponoči?

»Ja, igrali bi se, pekli palačinke in spali. Prinesli bi blazine in spalne vreče,« so se glasili otroški odgovori.

Pa ne samo to. Otroci so prinesli ogromne buče, iz katerih smo izoblikovali »duhce« in vanje prižgali sveče.

Z vodstvom vrtca smo se dogovorili, da nam je kuharica zvečer spekla palačinke. Bile so to palačinke, kakršnih še nihče ni jedel.

»Ja, kaj bomo samo spali?« je zanimalo Manco.

»Zakaj pa ne bi iskali kakšen zaklad?«

Otroci so prinesli nočne svetilke, nekaj staršev iz skupine pa je poskrbelo za presečenja.

Z otroki smo imeli »tihi« dogovor, da se bomo igrali MODNO REVUJO. Otroci so pobrskali po maminini in očetovi omari in smuknili očetu klobuk ali mamici torbico, ki je ne nosi več. Celo babičina ogrlica se je našla.

Ob glasbi iz kasetofona so se nam predstavili »znani manekeni in manekenke iz celega sveta«.

Po zanimivi in utrudljivi predstavitvi na modni stezi se je bližal čas nočnega počitka.

Skrbno si je bilo potrebno umiti zobe, počesati in se preobleči v pižamo.

Kje bo kdo spal, je bilo zelo pomembno vprašanje, saj konec koncev je bilo potrebno najti tudi prostor za kužka, dojenčka in pa mesto ob svoji prijateljici oziroma prijatelju.

Pravljica ... nežna glasba iz kasetofona ... nama pa misli odtavajo nekaj let nazaj, k našim prvim korakom, k našim skupnim začetkom v vrtcu.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem staršem, ki so z nami rasli v zaupanju, spremljali naše uspehe in se z nami bogatili.

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

SLOVENSKA OSNOVNA ŠOLA JUTRI

Kakšna je slovenska osnovna šola - devetletka danes, najbolj vedo učenci, učitelji, ravnatelj in starši. S tako osnovno šolo večina ni zadovoljna. V šolskem letu 2003/2004 je bilo napisanih preko 150 člankov o odprtih problemih devetletke, na katere so opozarjali učitelji, starši in strokovna javnost.

Tudi društvo Pobuda za šolo po meri človeka je skozi celo šolsko leto 2003/2004 aktivno spremljalo uvajanje devetletne osnovne šole po vseh slovenskih šolah. Imeli smo kontakte z učitelji, ravnatelji, starši in organizirali smo najrazličnejša strokovna srečanja. Zbrali smo preko 40.000 podpisov. Vsi podpisani zahtevajo določene popravke v programu devetletke. Z našimi ugotovitvami in predlogi za spremembe smo skušali sproti seznanjati slovensko javnost, kolikor nam je pač uspelo glede na medije. Odprte probleme devetletke smo posredovali tudi ministrstvu, žal, brez uspeha. Prepričani smo, da devetletka potrebuje strokovne in organizacijske izboljšave-popravke, kajti drugače se bo zgodilo isto, kot se je z usmerjenim izobraževanjem. Spremembe, ki so bile izpeljane na velik pritisk staršev in društva (namesto treh lahko dva ali trije izbirni predmeti) je prineslo v šole še večjo zmedo. Nov Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev ni prinesel nobenih izboljšav. Denar za dodatne omare po šolah ne bo prispeval h kvaliteti vzgojnoizobraževalnega procesa. Vse to so le navidezne izboljšave, odprti problemi pa ostajajo.

Društvo Pobuda za šolo po meri človeka je zelo veselo in zadovoljno, da je le prišlo na našem političnem prostoru do sprememb. Obetajo se nam bolj ši časi.

S spremembo vlade, s kadrovsko spremembo na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport društvo Pobuda za šolo po meri človeka pričakuje novega ministra, ki bo poznal in upošteval prava pota demokratičnega vodenja in upošteval tudi civilno družbo. Pričakujemo, da bomo dobili ministra, ki bo po duši pravi učitelj, ki se ne bo ukvarjal pretežno s politiko, ampak bo svoje poslanstvo vzel zelo odgovorno in si resnično prizadeval, da naši odraščajoči mladini zagotovimo šolo po meri človeka. Pričakujemo, da bomo pri novem ministru našli pravega sogovornika, ki bo prisluhnil našim ugotovitvam. Pričakujemo, da bo naše pripombe dal v strokovno presojo skupni strokovnjakov različnega idejnega prepričanja, ki bodo s konsenzom in s podporo staršev in učiteljev predlagali potrebne spremembe.

In za katere spremembe meni društvo Pobuda za šolo po meri človeka, da so najbolj potrebne:

Po zdajšnji šolski zakonodaji ima minister velike kompetence. Vrsto pravilnikov on določi in predpiše. Mnogi zdajšnji pravilniki po našem mnenju in mnenju

MISLI OTROK:

LAN: Še bi prespal, ker je bilo lepo. Dobro je bilo. Ples pa palačinke so mi bile najbolj všeč.

JAN PAVLIN: Zato sem rad prišel, ker smo spali, jedli palačinke. Iskali zaklad z baterijami. Najboljši zaklad so bili čokoladni žepki. Bilo je zelo lepo.

AJDA: Bilo je v redu. Prižgali smo svečke. Ko smo se igrali modno revijo.

ŠPELA: Zato, ker smo iskali zaklad, skupaj z otroki. Ker so bile buče in v njih prižgane svečke. Bilo je fino lepo, ker so bili še otroci.

EVA:

Spala sem

na modrem

ležalniku.

Navdušil me je

ples v pižamah,

svetilke in iskanje

zaklada.

URBAN: Najboljše so bile palačinke in skriti zaklad.

MIHA: Imel sem svoj povšter. Bilo je lepo.

KATARINA MANJA: Ples v pižamah. Ven šli v copatih. Iskali smo zaklad - bučke.

KEVIN: Spal bi še v vrtcu, ker mi je všeč. Spimo na modrih ležalnikih.

množnih staršev, učiteljev in ravnateljev niso dovolj premišljeni in zato bomo novemu ministru predlagali spremembe. Društvo Pobuda za šolo po meri človeka je že pripravilo nov Pravilnik o odgovornostih, dolžnostih in pravicah učencev, staršev in učiteljev, ki ima drugačna konceptualna izhodišča. Ponovno je potrebno pregledati tudi vse ostale pravilnike: Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju, Pravilnik o stalnem strokovnem izpopolnjevanju, Pravilnik o pedagoški dokumentaciji...

Prepričani smo, da bo potrebno ponovno pregledati celotno šolsko zakonodajo, dati večjo avtonomijo šoli in učiteljem, upoštevati pravice staršev in odzveti določene kompetence ministru, kot na primer: soglasje k imenovanju ravnateljev, imenovanje najrazličnejših komisij, kot na primer za prešolanje, za odložitve šolanja... - to so kompetence posamezne šole. V 32. členu Zakona o osnovni šoli je celo zapisano, da minister določi obvezni del publikacije. Ali morajo biti res današnje šole tako uniformirane, ne smejo zadihati s polnimi pljuči v svojem lokalnem okolju?

Prepričani smo, da bo nov minister prisluhnil tudi ostalim ugotovitvam in predlogom našega društva, kot so:

- v 1. razredih naj bo vzgojiteljica prisotna v vseh šolah enako število ur,

- ukinitve zunanje diferenciacije - nivojskega pouka v 8. in 9. razredu, nadomesti se s fleksibilno diferenciacijo,

- ukinitve zunanega eksternega preverjanja znanja,

- enourni predmeti naj bi se opisno ocenjevali,

- uvede se ponovno opisno ocenjevanje vedenja,

- učenec naj med izbirnimi predmeti izbere en predmet po lastni presoji, ki pa naj bo dve uri tedensko,

- med izbirne predmete se vključi tudi obiskovanje glasbene šole, nekaterih športnih aktivnosti in župnijskega verojuga, to so dejavnosti zunaj šole, ki potekajo po potrjenih programih in pod strokovnim vodstvom,

- nujno je potrebno izpeljati racionalizacijo na področju učbenikov in delovnih zvezkov in drugih učnih pripomočkov,

- ponovno se je potrebno poglobiti v učne načrte in izločiti vse tiste vsebine, ki predstavljajo prenatrpano kopičenje podatkov,

- bolj bo potrebno upoštevati medpredmetno povezavo in poskrbeti za širjenje aktivnih učnih metod,

- nujno je potrebno pripraviti šolski vzgojni načrt in učiteljem omogočiti več časa za vzgojno delo z učenci in starši,

- potrebno je pripraviti in sprejeti etični kodeks učitelja,

- šolsko zakonodajo (ZOPI) bo potrebno popraviti tako, da bo tudi v Sloveniji možno ustanavljati privatne osnovne šole,

ne šole,

- proučiti je potrebno mnoga odprta vprašanja, ki so nastala z uvedbo integracije otrok s posebnimi potrebami,

- ustanoviti bo potrebno avtonomno strokovno zbornico učiteljev,

- mnogo bolj bo potrebno upoštevati pozitivne izkušnje učiteljev in ravnateljev,

- staršem je potrebno omogočiti vzgojo otrok v skladu s lastnim prepričanjem, zato predlagamo, da se župnijski verouk kot tudi verski pouk ostalih verskih skupnosti, ki to želijo, prizna kot domaštni izbirni predmet za predmet verzve in etike. Menimo, da je to minimum zagotavljanja pravic staršev, ki jim gre s slovensko ustavo (54. in 57. člen),

- pričakujemo zunanjo evalvacijo devetletke, ki jo bodo izvajali tuji strokovnjaki.

Od novega ministra pričakujemo, da bomo v duhu demokracije dosegli skupne dogovore in predloge in spremembe posredovali v postopek. Vsi smo dolžni našim otrokom zagotoviti tako osnovno šolo, v katero bodo prihajali z veseljem in navdušenjem, vzgojnoizobraževalni proces pa bo organiziran tako, da bo pri slehernem razvijal pozitivno samopodobo. Naši otroci si zaslužijo osnovno šolo, v kateri bo vladal pedagoški mir, red, jasna pravila, disciplina, dobri odnosi, velik poudarek na vzgoji in kvalitetnemu pridobivanju znanja. Učitelju pa smo dolžni vrniti ugled in avtoriteto.

Naši učenci, starši in učitelji si tudi zaslužijo ministra, ki bo znal in zmogel prisluhni odprtim problemom in bo pripravljen stopiti na skupno pot. Na tej poti pa bomo imeli vsak svoje odgovornosti, dolžnosti in pravice, imeli pa bomo tudi jase skupni cilj: Šola jutri naj bo po meri človeka.

Društvo Pobuda za šolo po meri človeka ugotavlja, da je pri naših učencih, starših, učiteljih in ravnateljih veliko volje in pripravljenosti za aktivno sodelovanje. Želijo biti aktivni in ustvarjalni, bolj svobodni, zdajšnja šolska zakonodaja jih utesnjuje in preveč predpisuje.

Pričakujemo, da bo novi minister znal in uspel dati učitelju večjo svobodo, večjo avtonomijo in ugled.

Naj končam z besedami blaženega Antona Martina Slomška, ki so še kako aktualne za današnjo šolo:

Žal, da se v naših šolah vse preveč le na razvijanju uma meri, premalo pa na blaženju srca.

Šola, ki se edino s poučevanjem peča, je polovičarska.

Mnogo bolj važno delo je vzgoja, ki se nikoli ne sme ločiti od pouka.

Podpredsednica društva Pobuda za šolo po meri človeka: Angelca Likovič

Vzgojiteljica: Lea Huško Gale

Pom. vzgojiteljice: Marija Krampelj

DRUGO LETO DEVETLETKE V OŠ BRINJE

Devetletka. Izbirni predmeti. Diferenciacija. Nivojski pouk. To in še veliko novosti je s seboj prinesla devetletna osnovna šola. Kako to izvajajo v Osnovni šoli Brinje, na kateri poteka program devetletne osnovne šole drugo šolsko leto? Na vsa zastavljena vprašanja mi je z veseljem odgovorila ga. ravnateljica Irena Kogovšek.

DIFERENCIACIJA POUKA.

Kaj to pomeni? To pomeni razdelitev učencev v skupine z namenom, da bi lažje izvajali čim bolj individualiziran pouk. Učitelj dela z učenci diferencirano glede na njihove zmožnosti, sposobnosti, znanje in interese. V prvem triletju se izvaja t. i. notranja diferenciacija. V drugem triletju in v sedmem razredu devetletne osnovne šole pa potekata tako notranja kot fleksibilna diferenciacija. Pri fleksibilni diferenciaciji se učenci delijo v skupine in delajo v treh ravneh zahtevnosti, vendar največ pri četrtini ur slovenščine, matematike in angleščine. Fleksibilna diferenciacija se lahko izvaja pri enem ali pri vseh treh omenjenih predmetih. V Osnovni šoli Brinje izvajajo fleksibilno diferenciacijo pri vseh treh predmetih. Ure fleksibilne diferenciacije so namenjene utrjevanju in ponavljanju oziroma poglobljanju učne snovi. "Mislim, da je za učence in za učitelje dobro, da se izvaja fleksibilna diferenciacija v sedmem razredu pri vseh treh predmetih, ker s tem pridobijo pomembne izkušnje, da se potem lažje odločijo za pravo raven zahtevnosti pri nivojskem pouku, ki poteka v osmem in devetem razredu devetletke pri že prej omenjenih predmetih," je povedala ga. ravnateljica. Končna odločitev, v katerem nivoju bo otrok, je prepuščena staršem in otroku. Seveda se učencu na podlagi predhodnih ocen pri predmetu predlaga, v katerem nivoju naj bi spremljal pouk. Upošteva se tudi sodelovanje in dosežki na tekmovanjih, pri interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih v šoli in izven nje. Zgodilo se je, da učenec v lanskem šolskem letu ni poslušal mnenja učitelja in je šel v višji nivo. Letos se je pokazalo, da to ni bila pametna odločitev, kajti sedaj učencu manjka osnovno temeljno znanje. Učitelj pozna program in ve, koliko učenec zmore, tako da je pametno poslušati in upoštevati mnenje učitelja. Učno skupino lahko učenec zamenja kadarkoli med šolskim letom po posvetovanju z učitelji in starši, raven zahtevnosti oziroma nivo v 8. in 9. razredu pa v prvem mesecu pouka in ob zaključku ocenjevalnih obdobij. V 9. razredu je pogoj za spremembo ravni zahtevnosti tudi ustrežna ocena.

"Izkušnja iz lanskega leta pri fleksibilni diferenciaciji v sedmem razredu kaže na to, da največ pri taki obliki dela pridobijo učenci iz prvega nivoja. Skupine so res majhne in ti učenci v majhni skupini pridejo do izraza. Upajo si povedati, ne izgubijo se v množici, ne prehitijo jih učenci, ki so hitrejši in sposobnejši. Vidna je zelo pozitivna slika pri učencih prvega nivoja. Velik premik oziroma napredek se kaže tudi pri učencih, ki so v tretjem nivoju. Ti učenci mnogo pridobijo, v tej skupini se dela zelo veliko, znanje učenci nadgrajujejo, delajo na višjem, zahtevnejšem nivoju. Tudi tega ne bi bilo mogoče doseči v skupini, kjer so vsi učenci skupaj, kjer so tudi učenci, ki dosega jo komaj minimalne standarde znanja. Opazili smo, da se nekateri učenci ne želijo potruditi, se dodatno obremenjevati, tako da se zgodi tudi premik iz tretjega v drugi nivo, kjer učenec dela brez težav in večjih naporov," je o fleksibilni diferenciaciji povedala ga. ravnateljica.

NIVOJSKI POUK se odvija v osmem in devetem razredu devetletke. Predstavlja delno zunanjo diferenciacijo. Poteka v homogenih učnih skupinah v eni od ravni zahtevnosti pri vseh urah matematike, slovenščine in angleščine. Tudi cilji oziroma standardi znanja so postavljeni na treh ravneh znotraj istega učnega načrta pri vseh treh predmetih. Sedanji sedmošolci devetletke bodo do konca prvega ocenjevalnega obdobja seznanjeni z značilnostmi in potekom nivojskega pouka v osmem in devetem razredu. Učenec svojo odločitev o izbiri nivoja pisno odda na obrazcu. To naredi najkasneje do podelitve spričeval ob koncu šolskega leta. Enako naredijo tudi sedanji učenci osmega razreda. Starši s podpisom potrjujejo odločitev učenca.

Ne glede na to, katero raven zahtevnosti učenec v 8. in 9. razredu pri posameznem predmetu obiskuje, ima možnost preverjanja in ocenjevanja znanja na vseh treh ravneh.

Največ učencev je v drugem nivoju, tako v okviru fleksibilne diferenciacije v sedmem razredu kot pri nivojskem pouku v osmem razredu. V osmem razredu imajo dve skupini drugega nivoja pri vseh treh predmetih. V prvem in tretjem nivoju je ena skupina učencev.

V sedmem razredu sta pri slovenščini in angleščini po dve skupini drugega nivoja, pri matematiki pa sta dve skupini učencev tretjega nivoja. V vseh ostalih nivojih je po ena skupina učencev. V šoli imajo namreč tri oddelke sedmega in tri oddelke osmega razreda, kar jim glede na normativ omogoča oblikovanje štirih skupin.

Smisel nivoja se pokaže, če so skupine majhne. Če bi bila razpršenost otrok drugačna, da bi bilo v vseh treh nivojih približno enako število učencev, bi to pomenilo, da so trije "normalni" oddelki. To pa ne bi imelo pravega učinka. Prvi in tretji nivo predstavljajo manjše skupine otrok. In to je tudi bistvo nivojev. Tako učenci z nižjimi kot višjimi sposobnostmi pridejo do izraza oziroma s tako obliko dela več pridobijo.

IZBIRNI PREDMETI.

Tudi izbirni predmeti so eden izmed načinov prilagajanja individualnim razlikam učencev. Učenci si lahko izberejo dva ali tri izbirne predmete. Vsi izbirni predmeti so enakovredni ostalim predmetom in se ocenjujejo številčno. Potekajo eno uro tedensko, izjema so tuji jeziki, ki se odvijajo dve uri tedensko.

Novost v letošnjem šolskem letu je ta, da število učencev ni več odločilno za izvajanje posameznega izbirnega predmeta. Lani je bil normativ najmanj petnajst učencev v skupini, sicer se izbirni predmet ni izvajal. Letos je lahko učencev v skupini tudi manj.

Kako se učenci odločijo za izbirne predmete? Učencem so ponujeni vsi obstoječi izbirni predmeti. Predmete, za katere se ne odloči nihče in za katere se odloči premalo učencev, izbišejo s seznama. Seznam krčijo toliko časa, dokler niso učenci razpršeni na toliko izbirnih predmetov, kot je to normativno dopustno. Lanskoletnim petošolcem osemletkarjem in sedmošolcem devetletkarjem so ob koncu šolskega leta učitelji ustno predstavili posamezne predmete. Učenci so dobili tudi brošuro, v kateri so predstavljeni vsi izbirni predmeti. Napisali so, katere izbirne predmete bi obiskovali. V letošnjem šolskem letu je novost, da si lahko učenci izberejo dva ali tri predmete. Kako so se učenci odločili? Malo manj kot tretjina sedmošolcev in točno polovica osmošolcev se je odločila za samo dva izbirna predmeta. "Učenci, ki izberejo tri izbirne predmete, imajo večjo možnost, da se jim pri končnem uspehu upoštevata dve boljši oceni. Po drugi strani pa pomenijo trije predmeti še večjo obremenitev. Sploh za učenca, ki ima težave pri pouku, ki težko sledi vsem nalogam in zahtevam pouka. Moje mnenje je tako, da je pravilno, da si učenec lahko izbere samo dva predmeta," je odločitev o obiskovanju dveh ali treh izbirnih predmetov komentirala ga. ravnateljica.

Katere predmete so si učenci izbrali? Sedmošolci so se odločili za likovno snovanje 1, računalništvo – urejanje besedil, nemščina 1, izbrani šport – rokomet, obdelava gradiv – les, plesne dejavnosti – ples, biologija – organizmi v naravi in umetnem okolju.

Za izbirni predmet šport za sprostitev, ki poteka v letošnjem šolskem letu prvič, so se odločili tako sedmošolci kot osmošolci.

Učenci osmega razreda nadaljujejo z izbirnimi predmeti, ki so jih obiskovali že v lanskem šolskem letu. Seveda je vsebina drugačna kot lani ali pa gre za nadgradnjo znanja, pridobljenega v lanskem šolskem letu. Ti predmeti so klekljanje – temeljne tehnike klekljanja, astronomija – daljnogled in planeti, nemščina 2, likovno snovanje 2 in obdelava gradiv – umetne snovi. Povsem nov izbirni predmet, ki so ga izbrali osmo-

LETNA ŠOLA V NARAVI V POREČU

Šole v naravi. Letne. Zimske. V letošnjem šolskem letu imajo v osnovni šoli Brinje vsi razredi, v okviru razširjenega programa, načrtovano šolo v naravi. Razen osmega razreda osemletke. Ga. ravnateljica Irena Kogovšek mi je predstavila program po posameznih razredih. Od najmlajših do najstarejših. Učenci prvega razreda bodo ob koncu šolskega leta odšli na tridnevno življenje v naravi v Črmošnjice. Ko se bodo prvošolci vrnili, bodo na njihovo mesto odšli drugošolci devetletkarji. Ravno tako za tri dni. V Črmošnjice bodo istočasno odšli tudi prvošolci in drugošolci devetletkarji podružnične šole Polica. Učenci drugega razreda osemletke bodo odšli na štiridnevno šolo v naravi v Dolenjo vas pri Čatežu. Četrtošolci so v letošnjem letu že bili v letni šoli v naravi. Učenci petega razreda bodo v zimskem času raziskovali lepote Pece. Glavna naloga pa bo vsekakor petdnevno učenje smučanja. Učenci sedmega in osmega razreda devetletke so se udeležili naravoslovnega tedna. Učenci od drugega do četrtega razreda osemletke podružnične šole Polica bodo tudi uživali na Peci, in sicer konec šolskega leta. Osnovnošolci šole s prilagojenim programom in oddelka vzgoje in izobraževanja bodo odšli v COŠD Jurček v Kočevje.

"Samo učenci osmega razreda osemletke nimajo organizirane šole v naravi. Pa seveda naslednje leto učenci devetega razreda devetletke. Za učence zadnjega razreda se mi zdi kar pravilno, da so ves čas v šoli. Njim se pouk prej konča. Za vse ostale pa imamo načrtovano življenje v naravi. Že v lanskem šolskem letu smo izvedli vse imenovane šole v naravi. Seveda v drugih krajih. Lani tudi niso bile vse šole v naravi organizirane preko centrov šolskih in obšolskih dejavnosti," je povedala ga. ravnateljica. Dodala je še: "Vedno starše vprašamo za soglasje. Večina staršev se strinja z udeležbo njihovega otroka v šoli v naravi. Če se otrok ne udeleži šole v naravi, obiskuje pouk. Priključijo se starejšim ali mlajšim učencem."

Kaj pa cena bivanja? Vse šole, razen letne šole v naravi, so v letošnjem šolskem letu organizirane preko centrov šolskih in obšolskih dejavnosti. COŠD. Bivanje v teh centrih je mnogo ceneje, kajti delavci, ki so zaposleni v centrih, so financirani s strani ministrstva za šolstvo in šport. Ga. ravnateljica je pohvalila organizacijo dela v domovih. "Naši učitelji so spremljevalci. Dejavnosti vodijo delavci, zaposleni v centrih. Letos smo uvedli še nekaj svojih dejavnosti. Nekateri dejavnosti bomo izvajali sami, na primer tehniški dan. Naša želja je, da se v okviru šol v naravi izvedejo kulturni, športni, naravoslovni in tehniški dnevi. Pri posameznih šolah v naravi izvajamo tudi nekaj ur pouka. To so predvsem ure, ki se izvajajo zunaj, razne meritve, opazovanja in seveda ure športne vzgoje. Skratka snov, ki se jo lahko izvede v naravi," je vsebino šol v naravi predstavila ga. ravnateljica Irena Kogovšek.

Poreč. Letna šola v naravi. Glavna dejavnost vsekakor plavanje, učenje plavanja. Razne družabne in zabavne igre. Navajanje na samostojno življenje brez staršev. Na prilagajanje, na sprejemanje samostojnih odločitev. Še bi lahko naštevale. Poleg osnovne naloge letne šole v naravi, ki je učenje plavanja, se učenci nevede naučijo še marsikaj drugega.

Septembra se je odpravilo v letno šolo v naravi 72 četrtošolcev osnovne šole Brinje in podružnične šole Polica. Med njimi je bilo tudi šest učencev šole s prilagojenim programom. In devet učiteljev. Trije učitelji športne vzgoje, pet učitelj razrednega pouka in ena spremljevalka deklice s posebnimi potrebami. Vodja šole v naravi je bila ga. Maja Škerjanec, profesorica športne vzgoje v osnovni šoli Brinje. Ga. Maja me je seznanila s celotnim potekom šole v naravi, ki se je odvijala v Poreču. V Poreču so se odpravili v ponedeljek jutraj in se vrnili v soboto. Torej šest dni učenja plavanja, spoznavanja novih krajev in druženja s sošolci, prijatelji.

Nastanitev. Dom VIRC Poreč. Vsi Grosupeljski so bili v eni zgradbi. Učenci so bili nastanjeni v štiri do šest posteljnih sobah. Prvi dan so se razporedili po sobah, odšli na kosilo in po kosilu takoj na plažo, kjer je potekalo preverjanje znanja plavanja posameznih otrok. Glede na znanje plavanja so učitelji otroke razdelili v plavalne skupine. Po opravljenem začetnem preverjanju se je pokazalo, da je 26 učencev neplavalcev. Seveda po kriteriju, ki določa, kdo je neplavalec. Plavalec je namreč tisti, ki osvoji bronastega delfinčka. To pomeni, da mora preplavati 50 metrov in vmes narediti mrtvaka. Nekateri so plaval, vendar manj kot 50 metrov.

Kako je bilo delo v Poreču organizirano? Kako je potekal en dan? 7.45 - bujenje, vstajanje, umivanje, pospravljanje sobe. Za vse to so učenci imeli petinštirideset minut časa, ko so se odpravili na zajtrk. Po zajtrku je sledila učna ura. Do desetih. Temu učnih ur so bile naslednje: raziskovanje morskega okolja, ustvarjalna delavnica, primorski svet, življenje v naravi. Življenje v naravi, delavnica, pri kateri so se učili o orientaciji, uporabi kompasa v naravi. V delavnici raziskovanje morskega okolja so bili učenci razdeljeni v dve skupini. En del skupine je teoretično spoznaval značilnosti morske obale, drugi del skupine pa je odšel do obale, kjer so učenci konkretno spoznavali obalo, rastlinje, živali. Učenci so bili razdeljeni v skupine, ki so se menjavale, tako da so vsi obiskali vse učne ure oziroma delavnice. Ob desetih so odšli na plažo, kjer je potekalo učenje plavanja. V plavalnih skupinah. Učenje plavanja je izvajalo vseh osem učiteljev, kajti vsi imajo opravljene plavalne tečaje. Do kosila. Po kosilu so imeli učenci eno uro, namenjeno počitku. Posamezniki so res počivali, spet drugi so se igrali, plesali, se zabavali. Ob treh zopet v vodo. Učenje plavanja se je odvijalo do šestih oziroma pol sedmih. Odvisno od vremena. Ob sedmih večerja. Po večerji razne aktivnosti. Ob desetih spat. Katere so bile aktivnosti, ki so potekale v večernem času? Prvi večer spoznavni večer. Sledili so sprehod v Poreč, kviz, družabne igre, zadnji večer ples s podelitvami nagrad.

"Petek je bil poseben dan. Malce drugačen. Ta dan nismo imeli učnih ur. Takoj po zajtrku smo šli peš do Poreča. V Poreču smo se vkrcali na ladjico in odpuli v Rovinj in na Crveni otok, kjer smo tudi izvedli plavanje. Nazaj smo se vrnili do večerje," je predstavila malce drugačen potek dneva vodja šole v naravi.

Udeleženci šole v naravi so morali skrbeti za red in čistočo sob. Sobe so namreč vsako jutro pred zajtrkom pospravili, kajti sledil je pregled in ocena urejenosti sob. Vsaka soba je dobila število točk, glede na to, kako je pospravljena. Najbolj skrbne deklice, ki so dosegle najvišje število točk, so dobile zadnji večer nagrado.

Stik z domom. Udeleženci šole v naravi so s seboj lahko imeli mobilne telefone. Vendar so jih lahko uporabljali le v prostem času. Na plažo jih niso nosili s seboj.

šolci, pa je čebelarstvo.

Za kateri predmet se je odločilo največ učencev? 29 sedmošolcev se je odločilo za izbirni predmet biologija – organizmi v naravnem in umetnem okolju. Veliko je tudi zanimanje za likovno snovanje 2. Pr 31 osmošolcev si je izbral omenjeni predmet.

Učenci imajo po enem mesecu obiskovanja izbranega predmeta možnost, da se odločijo za drug izbirni predmet, če ugotovijo, da vsebina ne ustreza njihovim željam in pričakovanjem. Nekaj sprememb je bilo. Ti učenci so se odločili za drug izbirni predmet, ali pa so se odločili, da bodo obiskovali samo dva izbirna predmeta.

ANALIZA UČNEGA USPEHA.

V Osnovni šoli Brinje so želeli ugotoviti, ali obstaja razlika v splošnem učnem uspehu med učenci osemletke in učenci devetletke. Že na prvi pogled ob koncu šolskega leta je bila vidna očitna razlika v splošnem učnem uspehu v korist sedmega razreda. Povprečne ocene sedmošolcev devetletkarjev, ki so junija končali sedmi razred, so primerjalno z ocenami v preteklem letu (5. razredu) povsod višje, razen pri angleščini.

Primerjava učnega uspeha je pokazala, da je v sedmem razredu primerjalno s petim razredom pri slovenščini kar 35 % učencev izboljšalo končno oceno, ostali so končno oceno ohranili. Pri matematiki je 25 % učencev izboljšalo uspeh in 13 % poslabšalo, pri angleščini jih je 10 % izboljšalo, 16 % poslabšalo, ostali so ohranili končno oceno. Ko pa pogledamo splošni učni uspeh, vidimo, da je kar 33 % učencev iz-

Zvečer so morali telefone izklopiti. Je pa telefon tudi v domu, tako da komunikacija s starši ni bila problem.

Pred odhodom domov so učitelji še enkrat preverili znanje plavanja in učencem podelili plavalne delfinčke oziroma konjičke. Kakšen je bil uspeh šole v naravi? "Na koncu je ostalo enajst neplavalcev. S tem, da to niso čisti neplavalci. Ne preplavajo pa zahtevanih petdeset metrov. Mislim, da bi jih bilo še manj, vendar smo imeli malce smole z vremenom. Morje je bilo zelo razburkano in s tem je bilo plavanje otrok, zlasti tistih, ki so v tem tednu začeli na začetku, še oteženo," je uspeh šole v naravi komentirala ga. Maja Škerjanec.

Za konec je še povedala, da je z izvedbo šole v naravi zelo zadovoljna. Imeli so srečo z vremenom, kajti cel teden je bilo bolj ali manj lepo vreme. Tudi otroci so bili zadovoljni. In njihovi starši, za katere so v šolski avli pripravili razstavo o dejavnostih, ki so se odvijale v Poreču. Staršem in vsem ostalim udeležencem so prikazali svoje likovne stvaritve, fotografije in posnet film o poteku življenja v šoli v naravi. Ta predstavitev je bila namenjena staršem otrok, ki so bili v šoli v naravi, in staršem tretješolcev, ki bodo odšli v letno šolo v naravi naslednje šolsko leto.

V letošnjem šolskem letu je bilo v osnovni šoli Brinje izvedenih že nekaj šol v naravi. Veliko različnih in zanimivih dejavnosti, ki potekajo poleg pouka. Vsekakor pestra in zanimiva popestritev vsakodnevnega obiskovanja šole.

mag. Branka Škufca

URNIK POUKA					
	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
RAZISKOVANJE MORSKEGA OKOLJA Verginika, Marlena	MORSKE DEKLICE SKATI	MORSKI LEVI MORSKI PSI	MORSKE KREME MORSKI JEŽKI	IZLET	DELFINI SONČKI
USTVARJALNA DELAVNICA Jale, Sabina	DELFINI SONČKI	MORSKE DEKLICE SKATI	MORSKI LEVI MORSKI PSI	7	MORSKE KREME MORSKI JEŽKI
PRIMORSKI SVET Ksenija, Jelka	MORSKE KREME JEŽKI	DELFINI SONČKI	MORSKE DEKLICE SKATI	LADJICO!	MORSKI LEVI MORSKI PSI
ZIVLJENJE V NARAVI Marko, Maja	MORSKI PSI MORSKI LEVI	MORSKE KREME MORSKI JEŽKI	DELFINI SONČKI		MORSKE DEKLICE SKATI

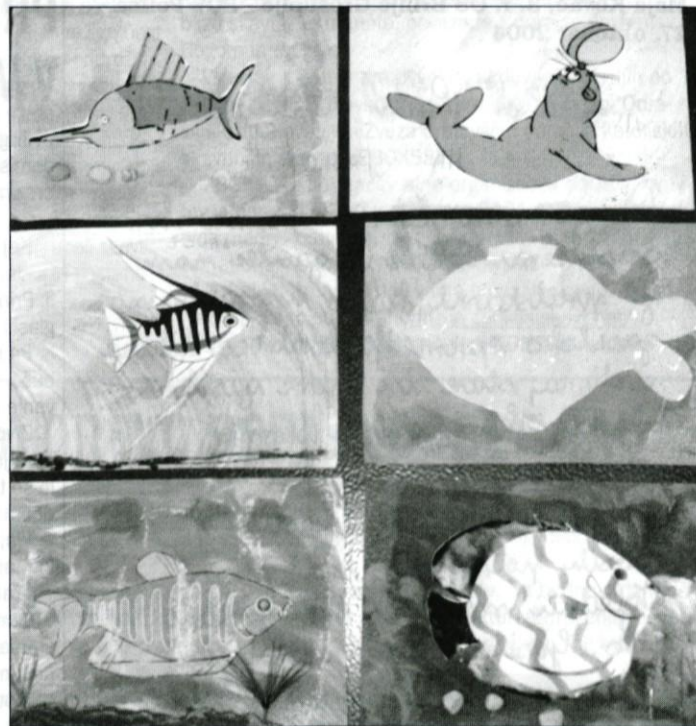
URNIK	
7 ⁴⁵	VSTAJANJE, UMIVANJE, POSPRAVLJANJE
8 ¹⁵	priprava na zajtrk
8 ³⁰	ZAJTRK
9 ⁰⁰ -10 ⁰⁰	POUK
10 ¹⁰ -12 ⁰⁰	ŠOLA PLAVANJA
13 ⁰⁰	KOSILO
13 ³⁰ -14 ⁰⁰	počitek
15 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	ŠOLA PLAVANJA
19 ⁰⁰	VEČERJA
20 ⁰⁰ -21 ⁰⁰	VEČERNE AKTIVNOSTI
21 ⁰⁰	PRIPRAVA NA POČITEK
22 ⁰⁰	SPANJE

SLIKA ZGORAJ:
Organizacija učnih ur po skupinah.

SLIKA DESNO:
Urnik dela udeležencev šole v naravi.

SLIKA SPODAJ:
Nekaj likovnih izdelkov udeležencev šole v naravi.

- Vse foto
mag. Branka Škufca

boljšalo svoj učni uspeh, kar takoj pokaže na to, da so izbirni predmeti in vzgojni predmeti, ki so v devetletki ocenjeni številčno, tisti, ki doprinejo k boljšemu splošnemu učnemu uspehu. Tudi povprečna ocena je višja. Povprečje splošnega učnega uspeha se dvignilo iz 3,7 na 4,0. Povprečna ocena izbirnih predmetov je 4,3, ravno tako je 4,3 tudi povprečna ocena vzgojnih predmetov.

V lanskem šolskem letu je bila v celotni osnovni šoli Brinje povprečna ocena splošnega učnega uspeha 3,9. Šola s prilagojenim učnim programom jim je povprečje malce znižala. 72 % učencev je bilo odličnih in prav dobrih. Zelo dober rezultat. Od petega do osmega razreda osemletke je bilo 31 otrok zadostnih. Od devetletkarjev sedmošolcev je bil zadosten samo en učenec, kar resnično kaže na boljši učni uspeh pri učencih devetletkarjih. "Te analize bomo delali tudi ob koncu naslednjih šolskih let. Kajti na podlagi same enega, to je prvega šolskega leta uvajanja devetletnega učnega programa, ne moremo delati veljavnih zaključkov. Lahko je bila lanskoletna generacija tako dobra. Čeprav ena "slika" se je že pokazala, gotovo je splošni učni uspeh boljši. Na začetku se je kazal strah in odpor do številčnega ocenjevanja vzgojnih predmetov, sedaj se je to pokazalo kot nekaj pozitivnega," je z navdušenjem predstavila pozitivno stran devetletke ga. ravnateljica Irena Kogovšek. Bomo videli, kakšni bodo rezultati letošnjega leta, ko so v devetletnem učnem programu poleg sedmošolcev tudi osmošolci.

mag. Branka Škufca

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE – (SPRO) IN PROSTORSKI RED OBČINE - (PRO)

Uvodne besede o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije - SPRS in Prostorskem redu Slovenije - PRS

Sprejem strategije prostorskega razvoja Slovenije (v nadaljnjem besedilu: prostorska strategija) pomeni prelomnico v urejanju prostora. Gre namreč za prvi strateški prostorski akt iz strukture strateških prostorskih aktov po novem Zakonu o urejanju prostora iz leta 2002, ki je začel veljati 1. 1. 2003. Poleg prostorske strategije so to še prostorski red Slovenije in s tem posledično strategija prostorskega razvoja občine in prostorski red občine.

Prostorska strategija nadomešča 18 let star dolgoročni in srednjeročni družbeni plan Republike Slovenije, ki ga tudi z različnimi spremembami in dopolnitvami ni bilo mogoče spremeniti v sodoben prostorski dokument, ki bi odgovarjal na izlive časa in prostora. Opredelitve prostorskega razvoja so bile zastavljene v kontekstu nekdanje skupne države Jugoslavije in družbenega planiranja ter so izhajale iz skupnega prostorskega razvoja. Z vzpostavitvijo samostojne države Slovenije in z vključitvijo v Evropsko skupnost pa so se spremenile tudi prostorsko razvojne usmeritve naše države.

Nov zakon o urejanju prostora je sicer deloma spremenil vsebinsko zasnovo prostorskih aktov, ni pa spremenil osnovnih principov urejanja prostora, ki temeljijo na integraciji sektorskih politik in njihove uskladitve v okviru procesa priprave zasnove prostorskega razvoja. Zakonodajca z večine delovnih področij resornih ministrstev je v zadnjih nekaj letih šla v smeri utrjevanja sektorskega planiranja, ki v prostorsko načrtovanje prinaša odločitve in ne predlogov. To ne krni toliko celovitosti prostorskih aktov, ki se zagotavlja z vključevanjem različnih sektorskih politik ter okoljskih ciljev, vpliva pa na kvalitetnejše prostorske rešitve ter trajnejše in dolgoročneje reševanje prostorsko razvojnih problemov. Zato se pri pripravi prostorskih dokumentov ob strokovni pomoči prostorskih načrtovalcev stremi k ustvarjalnemu sodelovanju nosilcev priprave prostorskih aktov, nosilcev urejanja prostora ter javnosti.

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE je temeljni strateški prostorski akt in celovit prostorski dokument, ki temelji na konceptu vzdržnega prostorskega razvoja. Skupaj s Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije predstavlja krovni dokument za usmerjanje prostorskega razvoja v državi in je osnova za usklajevanje sektorskih politik. Vključuje izhodišča in usmeritve delovnih področij vseh ministrstev, zlasti pa prostorsko razvojne cilje, cilje varstva okolja, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Prostorski razvoj je zastavljen na osnovi primerjalnih prednosti posameznih območij, na ustvarjanju notranje prostorske kohezije države in na povezovanju v mednarodnem prostoru. Prostorska strategija nima obveznih izhodišč, kot so jih imele prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana, je pa zavezujoča celotna njena vsebina in je kot taka vodilo za vse druge ravni načrtovanja prostorskega razvoja.

Za prostorsko strategijo je bila na osnovi študije ranljivosti prostora pripravljena študija za celovito presojo vplivov na okolje, v kateri so bile podane ugotovitve morebitnih vplivov na okolje. Študija je imela namen predvsem ugotoviti upoštevanje temeljnih okoljskih izhodišč. Zaradi shematičnosti in nenatančnosti lokacijskih opredelitev morebitnih prostorskih neskladij ni bilo mogoče ugotavljati, pač pa so bila podana opozorila, kako morebitna navzkrižja presegati na drugih ravneh načrtovanja.

Nosilno vlogo pri pripravi prostorske strategije je imel na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo Urad RS za prostorsko planiranje, ki je po reorganizaciji ministrstva postal Urad za prostorski razvoj. Zagotovil je študije, v katerih so bile podane temeljne opredelitve prostorskega razvoja, ter vodil strokovne diskusije o podanih izhodiščih. Koordiniral je delo posameznih ministrstev, ki so pripravljala analize razvojnih možnosti in smernice za svoja področja. Vsa njihova najpomembnejša in za prostorski razvoj ključna sektorska izhodišča in usmeritve so bila vključena v prostorsko strategijo. Urad je skrbel za obveščanje in komunikacijo z javnostjo. Pripravil je predlog prostorske strategije in sodeloval pri pripravi gradiv v postopkih parlamentarne obravnave.

Prostorska strategija je po objavi v Uradnem listu RS, št. 76/04 pričela veljati 20. julija 2004 in je dostopna tudi na spletni strani ministrstva, Direktorata za prostor, Urada za prostorski razvoj.

Sprejem Strategije prostorskega razvoja Slovenije sicer pomeni zaključek priprave državnega prostorskega dokumenta, hkrati pa odpira pripravo nove generacije strateških in izvedbenih prostorskih aktov.

VSEBINA

(k tej vsebini gredo štiri karte, tretja – zasnova poselitve, peta – zasnova prometa, šesta – zasnova krajine, sedma – posebna območja)

Strategijo prostorskega razvoja sestavljajo štiri vsebinska poglavja. To so izhodišča in cilji prostorskega razvoja Slovenije, Zasnova prostorskega razvoja Slovenije s prioriteta in usmeritvami za dosegajo ciljev prostorskega razvoja Slovenije, Razvoj prostorskih sistemov z usmeritvami za razvoj na regionalni in lokalni ravni, Ukrepi.

Izhodišča in cilji za prostorsko strategijo predstavljajo usmeritve domačih in mednarodnih dokumentov, predvsem Ocene stanja in teženj v prostoru v Republiki Sloveniji in Politike urejanja prostora v Republiki Sloveniji, Agende Habitat, Evropsko prostorsko razvojnih perspektiv, Vodilnih načel za trajnostni prostorski razvoj evropske celine, Ljubljanske deklaracije in Agende 21. Prostor obravnava kot nenadomestljivo in omejeno nacionalno dobro, ki zagotavlja razvoj naroda, krepitev samobitnosti in suverenost države. Cilji so opredeljeni z namenom razreševanja prostorskih konfliktov, preusmeritev negativnih teženj in doseganja večje stopnje urejenosti v prostoru. Podrobneje so opredeljeni v obliki usmeritev v drugem, tretjem in četrtem poglavju.

Prostorska strategija na novo postavlja zasnovo policentričnega urbane sistema, ki ga tvori dvostopenjsko strukturirano omrežje petnajstih (15) središč nacionalnega in petnajstih (15) središč regionalnega pomena. Med središči nacionalnega pomena imajo Ljubljana, Maribor in Koper mednarodni pomen. Na obmejnih območjih, kjer je močan gravitacijski vpliv sosednjih mest, se krepi funkcije središč. Poselitev se usmerja v urbana naselja, kjer se skrbi za zadostno ponudbo stanovanj, delovnih mest, raznovrstnih dejavnosti ter infrastrukturne opreme. Daje se prednost notranjemu razvoju naselij pred širitvijo na nove površine. Prenova je prednostna razvojna usmeritev, v okviru katere se določijo prostorske cilje, možnosti za gospodarski razvoj, razreševanje socialnih konfliktov ter kvalitetnejše bivanje.

Koncept prostorskega razvoja infrastrukturnega omrežja je zastavljen na medsebojnem povezovanju posameznih prometnih podsistemov tako, da tvori povezan in usklajen sistem, ki podpira policentrični urbani sistem, omogoča povezanost slovenskih regij in njihovo navezavo na osrednjeslovensko območje, dostopnost do funkcij v posameznih središčih ter ustrezne navezave na mednarodno infrastrukturno omrežje in sosednje regije. Poleg razvoja infrastrukturnega omrežja najvišjega pomena v V. in X. infrastrukturnem koridorju, se razvija tudi prečne infrastrukturne povezave. Posebna pozornost je namenjena razvoju javnega potniškega prometa.

V Sloveniji je dobro ohranjena krajina s prepoznavnimi naravnimi in kulturnimi značilnostmi, na katere vplivajo značilnosti glavnih geografsko klimatskih enot, alpske, mediteranske in panonske. Te značilnosti so razvojna prednost v primerjavi z Evropo, zato je cilj zagotavljati ali spodbujati razvoj dejavnosti v krajini tako, da se ohranja obstoječe in ustvarja nove krajinske kvalitete. Opredeljena so nacionalno prepoznavna krajinska območja ter usmeritve za njihov razvoj. Naravne kakovosti so lastnosti območij z veliko naravno ohranjenostjo in raznolikostjo biotske raznovrstnosti. Imajo velik ekološki pomen, njihova ohranjenost pa povečuje kvaliteto okolja. Prostorska strategija poudarja razvoj kmetijstva na območjih z visokim pridelovalnim potencialom ter poudarja njegov pomen za ohranjanje kvalitetnih kulturnih krajin. Poudarjen je pomen voda za oskrbo prebivalstva in za razvoj prstočasnih dejavnosti na vodah. Prostočasne dejavnosti se razvija na celotnem prostoru, in sicer kot koncentracijo dejavnosti in ponudbe v t.i. jedrnih območjih ter z dopolnjevanjem programov v njihovih zaledjih.

Pomembno izhodišče prostorske strategije je prilagoditev prostorskega razvoja v območjih, ki so ogrožena zaradi naravnih ali drugih nesreč, ali umik dejavnosti iz njih. To so predvsem poplavna, plazovita, plazljiva in erozijska območja, kjer je lahko povzročena materialna škoda ali so ogrožena človeška življenja.

Uspešnosti izvajanja prostorske strategije se preverja vsaka štiri leta na osnovi poročila o stanju na področju urejanja prostora.

Strategija prostorskega razvoja občine - SPRO in Prostorski red občine PRO

Z uveljavitvijo državne strategije in prostorskega reda imajo občine zeleno luč za pripravo svojih prostorskih dokumentov.

Z uveljavitvijo prostorske strategije namreč ni mogoče več spreminjati in dopolnjevati prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih planov občin. Tri leta po uveljavitvi prostorske strategije je treba pripraviti strategijo prostorskega razvoja občine in na njeni osnovi prostorski red občine. Za uresničevanje tega je vlada že sprejela podzakonske predpise, ki podrobneje opredeljujejo pripravo občinske prostorske strategije, regionalne zasnove prostorskega razvoja in prostorskega reda občine, v pripravi pa je tudi Prostorski red Slovenije, ki bo sprejet jeseni 2004. Na začetek priprave novih prostorskih dokumentov se bodo morali pripraviti tudi na posameznih ministrstvih in drugih službah. Za pripravo prostorskih aktov bodo namreč lokalnim skupnostim morali posredovati smernice nosilca urejanja prostora in morebitne strokovne podlage.

NA PRIPRAVO NOVIH PROSTORSKIH AKTOV PA SE BOMO MORALE PRIPRAVITI TUDI LOKALNE SKUPNOSTI, KAR VKLJUČUJE POLEG ZAGOTOVITVE FINANČNIH SREDSTEV ZA PRIPRAVO STROKOVNIH PODLAG IN PREDLOGA PROSTORSKEGA AKTA TUDI MEDOBČINSKO SODELOVANJE IN POVEZOVANJE. NAJPOMEMBNEJŠI DEL NOVE STRATEGIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE KOT STRATEŠKEGA PROSTORSKEGA AKTA JE NAMREČ VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA, KI TEMELJI NA PRIMERJALNIH PREDNOSTIH, PROSTORSKIH MOŽNOSTIH IN OMEJITVAH OBČINE V ŠIRŠEM PROSTORU TER IZHODIŠČIH PROSTORSKE STRATEGIJE SLOVENIJE. Za opredelitev vizije prostorskega razvoja se bodo občine morale med seboj bolj povezovati, saj za posamično območje občine ni mogoče opredeliti neodvisne vizije prostorskega razvoja, ki bi imela dolgoročni značaj. Posamezne prostorske opredelitve in rešitve se utemljuje na osnovi strokovnih podlag, predvsem analiz razvojnih možnosti in ranljivosti prostora, pri čemer se upošteva smernice in strokovne podlage posameznih sektorjev. Osnovne strokovne podlage naj bi bile pripravljene tako, da bi jih bilo mogoče dopolniti z novimi podatki in uporabiti tudi pri pripravi drugih prostorskih aktov ali za preverjanje različnih, kasnejših predlogov prostorskega razvoja. Ob vse večjih možnostih sodelovanja v mednarodnih projektih s področja urejanja prostora se tudi za občine odpirajo možnosti, da za določena prostorsko razvojna vprašanja poiščejo odgovore v okviru ustreznega mednarodnega projekta.

Cilj prostorskega razvoja občine mora biti jasno odražen v konceptu razvoja, ki naj odgovori na vprašanja:

- Kaj bomo s posameznim delom občine počeli v prihodnje?
- Kje gradimo, kje zgoščamo naselja, kje ohranjamo in kje spreminjamo v programske in fizične smislu?
- Kje opredeljujemo zelene površine?
- Kako povezujemo prostor?
- Kako izboljšujemo bivalno kakovost?
- In še mnoga druga vprašanja.

Izhodišče za pripravo SPRO in PRO bo poleg Strategije prostorskega razvoja Slovenije, Prostorskega reda Slovenije ter drugih relevantnih prostorskih dokumentov predvsem dobra analiza stanja, problemov in teženj prostorskega razvoja. Najvažneje je, da se preseže logiko »pobudbenega« urbanizma oziroma pasivnega prostorskega planiranja.

ZAGOTOVO BO POTREBNO OBRAVNAVATI ŠTEVILNE POBUDE POSAMEZNIH OBČANOV IN FIZIČNIH OSEB TER POBUDE JAVNEGA SEKTORJA, KI NAJ NE BODO KLJUČNO IZHODIŠČE ZA PROSTORSKO NAČRTOVANJE IN ODLOČANJE, TEMVEČ NAJ SLUŽIJO KOT ORIENTACIJA PRI NAČRTOVANJU OZIROMA KOT PREVERITEV PRAVILNOSTI REŠITEV GLEDE NA PROSTORSKE POTREBE.

Lokacijska informacija

V skladu z novo zakonodajo Zakona o urejanju prostora je novost lokacijska informacija, katero izdajajo občine na vlogo stranke. **Obstajajo tri vrste lokacijskih informacij: za promet z nepremičninami, za gradnjo objektov oziroma izvajanje drugih del na zemljiščih ali objektih in za določitev gradbene parcele k obstoječim objektom.**

Lokacijska informacija ima status potrjena iz uradne evidence in ni odločba. Z lokacijske informacije stranke pridobijo osnovno informacijo o določeni parceli, kako je opredeljena v prostorskem planu in v prostorsko ureditvenih pogojih, in usmeritve za gradnjo, kot so opredeljene v prostorskih aktih, ter podatke o prostorskih ukrepih, ki veljajo na določenem območju.

Za celotno državo Slovenije je predpisan enoten obrazec za lokacijsko informacijo. Vsaka občina pa vpiše vanjo določila, ki veljajo v posamezni občini. Rok za izdajo lokacijske informacije je 14 dni, zaradi velikega števila vlog se izdaja lahko tudi zavleče.

Naj omenimo pomembno definicijo v lokacijski informaciji, ki določa veljavnost lokacijske informacije, kar mnogo strank spregleda. V vsaki lokacijski informaciji je opozorilo, ki določa, da lokacijska informacija velja do sprememb prostorskih aktov. To pomeni, da se prostorski akti občine spre-

njajo in vplivajo tudi na izdajo lokacijske informacije. S spremembo prostorskih aktov občine se spremeni namenska raba parcel ali pogoji za nameravano gradnjo, zato je potrebno pridobiti novo lokacijsko informacijo. **V lokacijski informaciji je posebno opozorilo glede veljavnosti, ki pravi, da lokacijska informacija velja do sprememb prostorskega akta in kateri prostorski akti so v pripravi in v kateri fazi so, s predvidenim rokom sprejema.**

Vse lokacijske informacije, ki so bile izdane pred spremembo prostorskega akta, (vmes se je prostorski akt spremenil) in jo prilagata k vlogi za izdajo gradbenega dovoljenja na UE, so neveljavne in morate pridobiti novo. Na podlagi »stare« lokacijske informacije ne bo mogoče na UE pridobiti gradbenega dovoljenja ali izvesti promet z nepremičnino.

Te vrstice so napisane predvsem zaradi strank, saj so potrebne izdaje novih lokacijskih informacij, s tem povezan čas za ponovno izdajo, kar stranke ne razumejo. Upamo, da bodo te vrstice odpravile slabo voljo zaradi čakanja na novo informacijo.

Pobude občanov

Ponovno naj omenimo, da so pobude občanov, katere smo prejeli od junija 2001, upoštevane kot usmeritev pri načrtovanju prostora in ne bodo edini cilj za pripravo novih prostorskih aktov (Strategija prostorskega razvoja občine Grosuplje, Prostorskega reda občine Grosuplje). Vse občane pozivamo, naj se udeležijo javnih razprav in razgrnitev novih prostorskih aktov občine (Prostorska strategija in red občine) saj bo le tako delo občine v korist občanov in bo plodnejše sodelovanje občina – občan.

Občina Grosuplje je sprejela v mesecu juliju 2004 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje – spremembe 2004, ki je začel veljati 16. 8. 2004. S tem dokumentom je obdobje sprememb in dopolnitev prostorskih aktov občine Grosuplje zaključeno. **Vse pobude, ki smo jih prejeli na občino, so le kot usmeritev za Strategijo in Prostorski red občine. Zagotovo bo potrebno obravnavati številne pobude posameznih občanov in fizičnih oseb ter pobude javnega sektorja, ki naj ne bodo ključno izhodišče za prostorsko načrtovanje in odločanje, temveč naj služijo kot orientacija pri načrtovanju oziroma kot preveritev pravilnosti rešitev glede na prostorske potrebe.**

Priprava za objavo Mojca Lovšin

- Viri:**
- gradivo za novinarje MOPE
 - 4. neformalno srečanje Prostor, graditev, zemljišča, stanovanja z naslovom Priprav nove strategije prostorskega razvoja občine in prostorskega reda občine z dne 3. 6. 04 MOPE
 - Vsem občinam v RS z dne 12. 10. 04, Priporočila in usmeritve za pripravo strategije prostorskega razvoja občine in prostorskega reda občine, MOPE

POPLAVE V KS ŠT.JURIJ

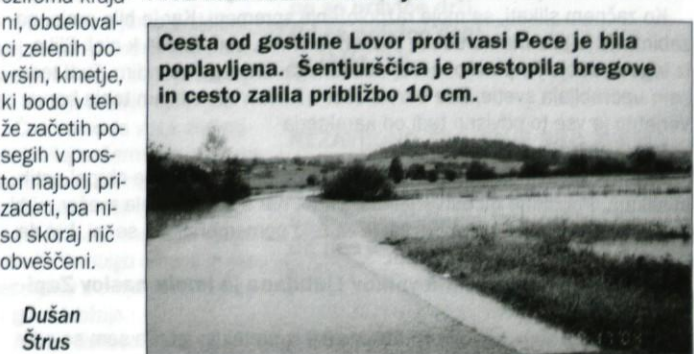
Pogled na poplavljenе travnike zahodno ob Ponovi vasi.

Poplave pred novo šentjursko osnovno šolo.

Proti Mali vasi in Št. Juriju.

Cesta od gostilne Lovor proti vasi Pece je bila poplavljenā. Šentjursčica je prestopila bregove in cesto zalila približno 10 cm.

Dušan Štrus

ZAPISI SVETLOBE SLIKARKE LJUDMILE ŠUKLJE

- nadaljevanje s prve strani

Od kod nagnjenje do slikarstva?

Že učiteljica v osnovni šoli na Ptuju je opazila mojo nadarjenost in me je usmerjala v slikarstvo. Vedela je, da bom šla v Ljubljano na oblikovno šolo. Poklicna pot me je pripeljala v drugo stroko, računalništvo. Skrb za družino in zahtevna služba sta terjali polnega človeka, zato nisem veliko slikala. Naslikala pa sem vse svoje otroke v različnih starostnih obdobjih. Intenzivneje sem se začela ukvarjati s tem svojim konjičkom po letu 1991. Samo kuhati in pospravljati – saj bi se mi zmešalo! Včlanila sem se v Društvo likovnikov Ljubljana in začela slikati.

Računalniška operaterka in umetnost?

Najprej sem delala kot svetovalka za tapete v Supermarketu, potem pa sem šla v Intertrade, ker je bilo delo računalniške operaterke bolj plačano. Slikanje polepša življenje, ne moreš pa preživeti. To je kar drag konjiček. Redki so slikarji, ki znajo svoja dela prodati, ki imajo trgovsko žilico. Reklama drago stane, vendar mora biti. Nič ne pomaga, če si dober slikar, pa nihče ne ve zate. Razstave niso poceni, so pa zato, da se slikar predstavi širši javnosti.

Kako ste se izobraževali, pridobivali nova znanja s slikarskega področja?

Osnovno znanje sem si pridobila v šoli. Kasneje pa na strokovnih izpopolnjevanjih. Spoznala sem različne tehnike in se v njih preizkusila. Še vedno pa se učim in poskušam narediti kaj izvirnega, nekaj, kar ni še nihče.

Kakšne slikarske tehnike so vam blizu?

Najprej sem slikala z oljem, sedaj pa imam raje akril. Hitro se da delati z njim, efekt pa je enak kot pri olju. Če potrebujem debelejši nanos barve, če hočem ustvariti posebne poudarke tudi z materialom, še vedno slikam z oljem. Včasih mešam obe tehniki. Akril je čudovita barva, obstojna, na vsaki podlagi se dobro obnese. Nekoč sem ga poskušala očistiti s platna, pa mi ni čisto uspelo niti s krtačo in čistili. Vpije se v podlago. Sliko potem še presprejam s posebnim medijem. Všeč mi je tudi grafika. V šoli sem jo imela rada. Vendar pa v stanovanju nimam prostora, imeti bi morala svoj atelje.

Kakšne barve imate radi?

Všeč so mi intenzivne barve, tople, žive, nekateri pravijo, da že kar divje barve. Ubitih barv ne maram. Slika mora žareti, četudi je naslikana v hladnih barvah.

Kako izbirate motive?

Pogosto se udeležujem ex tempore. Tedaj dobimo navodila, kaj naj slikamo. Doma izbiram različne motive. Rada tudi portretiram. Naslikala sem svoje otroke, sorodnike.

Premišljam, da bi slikala razne motive na krožnike in vaze. V mislih imam tudi slikanje na keramične ploščice, morda z znaki zodiaka. Predmet naj bi bil originalen in funkcionalen. Ideja je tudi sicer pri slikanju na prvem mestu. Ljudem je všeč realistična slika, vendar sama težim k temu, da moje slike ne bi bile le fotografski posnetek realnosti, ampak nekaj več, kar bi preseglo golo podobo iz narave ali pa človeka. Most na eni mojih zadnjih slik ni zajet v celoti, ujet je s posebnega zornega kota. Narava v ozadju je stilizirana, vendar so še prepoznavne oblike dreves, hribov.

Slikate tudi krajine!

Tudi krajine slikam. Na ex tempore ponavadi slikamo podobe kraja, v

Slikarka Ljudmila Šuklje in miss Slovenije Živa Vadnov na Ex tempore v Podpeči pri Borovnici. Na sliki podpeški železni most.

katerem delamo. Sodelovala sem v slikarski koloniji, ki so jo organizirali ob 1000-letnici Bleda, pa smo slikali prizore iz okolice, prav tako na zadnjem ex tempore v Podpeči pod Krimom. Tu sem letos prejela 3. nagrado za sliko železnega mostu. Tudi nekaj prizorov Grosupljega sem naslikala. Krajina se pojavlja v ozadju slik s konji. Če hočeš dobro naslikati krajino, moraš biti tudi dober fotograf, da vidiš prizor, da izbereš pravi zorni kot, pravo svetlobo.

Omenili ste svetlobo. Kaj vam pomeni in kako jo "uporabljate" pri svojih slikah?

Odločila sem se, da bom sodelovala tudi na fotografskih razstavah. V Beli krajini, kjer živi ena od hčerk, sem čakala, da je sonce všlo in je sončni žarek padel na steklenico za vino in se odbil še na podlago. Ta moment je trajal le nekaj sekund in v tem času sem posnela izreden prizor. Tudi krajine sem slikala ob določenem času in posebni svetlobi. Na razstavi ocenijo fotografijo, povedo, kaj je bilo narejeno prav in kaj narobe. Tako se učim delati bolje. Tudi na sliki je pomembna svetloba in izkušnje s fotografiranjem prenašam tudi na platno.

Ali Vaše razpoloženje kaj vpliva na slikanje?

Ko začnem slikati, se moje razpoloženje spremeni. Kar je bilo preje, pozabim. Ko je bila mama bolna, preden je umrla, sem hodila k njej. Slika iz tega obdobja je, pravijo, nekaj posebnega. Jaz tega ne vidim. Tudi tedaj sem uporabljala svetle, žive barve. Tudi v žalosti uporabljam tople barve. Verjetno je vse to odvisno tudi od karakterja

Kdaj najraje slikate?

Jutro mi je najlepši del dneva. Zgodaj vstajam, najkasneje ob pol petih. In slikam. Popoldne mi ustvarjalnost pade. Kar sem naslikala zvečer, ni bilo dobro, tudi zaradi svetlobe, saj je ta zelo pomembna. Zdi se mi, kot da se zjutraj rodim in zvečer umrem.

Razstava v Društvu likovnikov Ljubljana je imela naslov Zapisi svetlobe.

Razmišljala sem, ali naj razstavim slike iz preteklih let. Pa sem se od-

Ob Grosupeljčici v zgodnjem jutru.

ločila za nove motive in prav za to razstavo naslikala nove slike. Odločila sem se za konje in ženske v narodnih nošah. Konj in ženska. Konj je prispodoba moškosti in zraven sodi ženska. Obrazi žensk in izrazi konj so si podobni.

"Slikarkini konji so spokojni, pa tudi ognjevit, lahko so predani, pa tudi nepredvidljivi. Kadar se ob njih pojavijo mladenke, konji zadobijo že kar antropomorfno, človeškim lastnostim podobno izraznost," je v svoji oceni razstavljenih slik zapisala kritičarka Nuša Podgornik.

Udeležujete se slikarskih kolonij ex tempore!

Rada se odzovem na razpise za ex tempore. Spoznala sem dobršen del Slovenije, ko sem se udeleževala teh slikarskih kolonij. Slikanje je zdravi- lo za dušo. Spoznala sem veliko ljudi, ki so taki kot jaz, ki sorodno razmišljajo. Tako srečanja me obogatijo. Izmenjava izkušenj med slikarji je pomembna, prav tako tudi druženje. Nikoli ni dolgčas, vedno se zgodi kaj novega, zanimivega.

Kako vaša družina sprejema vaše delo in uspehe?

Mož sprva ni bil navdušen, sedaj pa je vesel mojih uspehov. Cela družina je ponosna, če sem uspešna, če prejmem nagrado ali priznanje. Tudi oba sinova imata roko za slikanje.

Prejeli ste že mnoga priznanja in nagrade!

Največ nagrad sem prejela na ex tempore. V letošnjem letu sem prejela tri: v Žetalah, na Pokljuki in v Podpeči. Pomembno priznanje se mi tudi priznanja, ki sem jih dobila na skupinskih razstavah v društvu. Na moji zadnji samostojni razstavi je sodeloval tudi odlični glasbenik Lado Jakša, tako da je na nekaj mojih slik napisal glasbo. Na otvoritvi razstave pa jih je zaigral, da so obiskovalci uživali v slikah in glasbi.

V Grosupljem še niste razstavljali?

Ne, v Grosupljem še nisem razstavljala, ker ni primerne prostora. Nekaj mojih slik lahko vidite v Paladi, kjer so naprodaj. Moja slika visi v avsalonu pri Jerovšku, pa v Lunci v Zagradcu. Rada bi razstavljala doma. Pogrešam tudi stike z drugimi slikarji tega področja. Razmišljam o včlanitvi v šentviški slikarski klub. Novi ljudje, nove ideje in nove prilike za nova spoznanja.

Kaj menite o ideji, da bi Grosuplje postalo mesto kipov?

Ideja mi je všeč. Grosuplje je lep kraj. Najprej mi ni bilo všeč bivati v njem, nekako prehodni kraj se mi je zdel, sedaj pa dobiva podobo mesta. Le centra še nima pravega, to bi bilo treba urediti. S kipi bodo postali posamezni predeli Grosupljega lepši in bolj opazni.

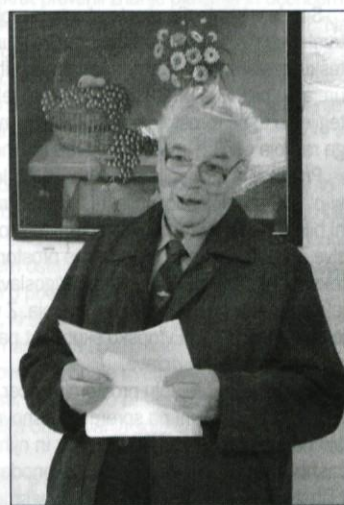
Tudi Grosupeljčani pogrešamo razstaveni prostor, kjer bi si lahko ogledali dela domačih in drugih slikarjev, da bi imeli priložnost spoznati te ljudi, ki ustvarjajo, se z njimi seznaniti in se pogovoriti. Prijetni sogovornici in odlični slikarki pa želimo, da bi se ji uresničile vse njene želje in ideje.

Marija Samec

SLIKA NA NASLOVNICI: Slikarka Ljudmila Šuklje: Konj sredi žitnega polja. Griva mu valovi kot žitno polje.

SLIKAR TONE DRAB RAZSTAVLJA POD BOŠTANJEM

V soorganizaciji območje izpostave javnega sklada iz Ivančne Gorice je v galeriji Grad Boštanj »slike na ogled postavil« slikar Tone Drab, ki zadnja leta živi v Radohovi vasi.

Tone Drab je v naravo zagledan slikar. Izbor njegovih barv je harmoničen in dokaj realističen. Poleg pokrajinskih slik se s čopičem ustavlja ob prepoznavnih kotičkih naše domovine in ožje okolice, na kulturni dediščini, na vaški arhitekturi in ob tihožitjih. V občutenih potezah se zrcalita tudi del njegovega stalgičnega stremjenja po nikoli izpolnjeni popolnosti do transformacij v čustveno doživete in preživete asociacije.

Rojen je bil pred 76 leti v šentviški fari na Dolenjskem, večino življenja pa je preživel na Jesenicah, kjer je že veliko slikal, se ob sodelovanju z znanimi in priznanimi slikarji izobraževal in se tudi aktivno vključeval v tamkajšnje kulturno življenje. Na svoja zrela leta pa se je vrnil med domače ljudi, kjer ga slikanje, kot je sam dejal, gor drži. Od leta 1997 sodeluje tudi v lokalnem likovnem društvu Ferda Vesela.

Tone pa je tudi dober »sestavilec« verzov, ki jih piše ob aktualnih dogodkih ali pa za posebne priložnosti. Ob tej priložnosti je razkril tri: - O sodobni prodajalki, ki mu je prodala dve steklenički, a jih sploh ni potreboval. Kupil jih je menda zgolj zato, ker ga je dobro šarmirala.

- Prebral je tudi pesem o lovcu na medveda, ki ga nikoli ni ujel, pa se je spomnil, da bi ga morda privabil z violino. Ko je začel lovec škripati z violino, se je medved razjokal od žalosti nad lovčevim »glasbenim opusom« in napravil samomor z lovčevu puško. Potem so lovca vsi hvalili, kako dober lovec je.

- O študentu Šlangu, ki se po telefonu pogovarja s svojo vrstnico v današnjem žargonu, pa si priloženo preberite!

Pesmi so igrive, včasih nekoliko hudomušne, a nikoli žaljive.

Je pa tudi pobudnik ustanovitve literarnega kluba v Ivančni Gorici.

Ob odprtju razstave pod Boštanjem so mu njegovi soobčani pripravili krajši kulturni program: dve pevki sta nastopili z ljudskimi napevi, mlajša klaviristka pa je zaigrala nekaj duhovnih in sodobnejših skladb. Program je povezovala ga. Kastelčeva, znana kulturna ustvarjalka v Ivančni Gorici.

Jože Miklič

Tone Drab

Nastopajoče ob odprtju slikarske razstave Toneta Draba.

SLIKA ZGORAJ: Nekdanja stara Jerančeva hiša v Zagradcu (po fotografiji).

SLIKA LEVO: Kapelica sv. Antona pod taborom Cerovo.

DESET KORAKOV ZA BOLJŠI JUTRI

V četrtek, 28. oktobra 2004, zvečer je bilo v Knjižnici Grosuplje v tednu vseživljenjskega učenja zanimivo predavanje o eni izmed metod, kako priti do ciljev, ki si jih postavimo v življenju. Iz sosednje občine so v dvorani knjižnice gostili Andreja Sekirnika, ki svoja svetovanja ponuja prek svoje zasebne agencije Orfeja. Predavanje, namenjeno sicer za posebne večdnevne delavnice, je strnil pod naslov Deset korakov do večje učinkovitosti.

Ravnateljica Knjižnice Grosuplje, ga. Roža Kek, je za iztočnico dejala, da živimo v času mnogih informacij, ki jih večkrat ne znamo razvrstiti po pomenu, pa naj bo to v službi ali doma. Zato se tudi vedno več ljudi odloča, da poiščejo nasvete na raznih področjih. V ta namen je pri nas že ustanovljenih nekaj organizacij - agencij.

Eden izmed ustanoviteljev take agencije je tudi Andrej Sekirnik, nedavni kandidat za državnozbornske volitve v naših krajih. V predavanju je ob desetimi koraki še posebej izpostavil tiste cilje, ki so neobhodno potrebni za čim prejšnjo in kvaliteto dosego ciljev. Naj navedem nekaj njegovih zanimivih ugotovitev, trditev in napotkov:

- Če se bomo spremenili mi, se bodo spremenili tudi drugi okoli nas.
- Navade so tudi take, ki nas lahko pokopljejo. Poskrbimo, da se bodo z nami razvijale predvsem dobre navade!
- Kaj loči uspešne ljudi od neuspešnih? Vztrajnost.

- Uspehi pa niso samo materialni. Navade so: večšine, želje in vedenje.
- Zelo lepa navada je nasmeh.

- Kaj so načela? Če prislunemo (v tišini) svoji vesti, se bomo veliko lažje odločili za dobra načela - pravičnost, človeško dostojanstvo, služenje drugemu (nikoli ne boste tako veseli, kot takrat, ko boste nekomu nekaj dali od srca), upoštevanje in spoštovanje potencialov, rast in razvoj, potrpežljivost, poslanstvo... Ko osvojimo načela, ne reagiramo več s čustvi, temveč z razumom.

- Glejmo na vse okoliščine v življenju s pozitivnim razmišljanjem!
- Prislunite je treba svojemu poslanstvu!

- Ciljati je treba vedno nekoliko višje... Tisto, v čemer se vidimo, bomo slej

ali prej s stalnim prizadevanjem tudi postali.

- Za to je treba imeti vizijo, program, namene, cilje... materialne, duhovne, na področju odnosov, na osebni rasti...

- Vse cilje je treba zapisati!
- Če ne vemo, kaj bi radi, je nemogoče doseči karkoli.

- V enem dnevu ni mogoče veliko premakniti, v enem letu si lahko postavimo vizijo, v enem tednu pa lahko razvrščamo cilje glede na pomembnost posameznih korakov.

- Ciljem je treba dodati prioritete - da jih lahko dosežemo pravočasno. Nekatere je treba doseči prej, druge pozneje, nekateri so stalni, nekateri so nujni, drugi pomembni, nekaterih pa se zaradi trenutnih nejasnosti izoblikujejo in jih lahko »operacionaliziramo« šele s prizadevanjem.

- Cilji morajo biti realni.
- Več kot 60 % ljudi dela vtis, da so zelo zaposleni, nimajo časa za karkoli drugega. Izogibajte se takim izgovorom!

- Kako pozitivni v družbi deluje sočutje! Kako tisti, ki tega nimajo, lahko pridejo do njega? Občutek, da smo lahko vsi zadovoljni, nas pelje proti cilju po veliko lepši poti. Nikoli se ne zadovoljimo z zmagošlavjem nad drugimi, temveč se trudimo, da bomo zadovoljstvo in srečo delili z drugimi!
- Načelo sinergije, sodelovanja in dopolnjevanja pravi, da je ena in ena lahko tudi pet, osem ali tudi več. S sodelovanjem dosežemo veliko več kot s kompromisi, saj pri kompromisih z matematičnim zapisom ena in ena niti dva, temveč vedno nekaj manj.

- Poskrbeti je treba za uravnotežene telesne, duhovne, umske in družbene dejavnosti.

Jože Miklič

POPRAVKA:

- V članku Spet en lep večer na Polici sta se pri naštevanju sodelujočih v Oktetu Polica prikradli dve napaki: namesto Betke Kastelic bi moralo biti zapisano VESNA KASTELIC in namesto Milana Vidica NINA VIDIC.

- V tabeli Rezultati volitev po posameznih voliščih v občini Grosuplje bi v stolpcu volišče OŠ ŠMARJE-SAP III v vrstici GLASOVA-LO NA VOLIŠČU moralo biti postavljeno število 574, in zaradi tega tudi povečano za 100 glasovalcev v skupnem seštevku na 86-12. V stolpcu DRUŽBENI DOM RAČNA pa bi pri stranki SDS moralo biti napisano 128 in prav tako v končnem skupnem seštevku zmanjšano za en glas - torej 4228. Temu primerno se spremenijo tudi decimalna mesta v %.

Prizadetim se opravičujemo za »tipkarske« napake
odgovorni urednik Jože Miklič

FRANC KANDUČ OSEMDESETLETNIK - SKORAJ 50 LET JAMSKI VODIČ

Franc Kanduč se je rodil 20. novembra 1924 v Velikih Lipljenih. Mama Angela, rojena Starc, je bila domačinka, oče Jože Kanduč pa je bil žandar, stražmojster iz Trbiža. Premeščen je bil v Grosuplje in se je tu poročil. V zakonu so se rodili štirje sinovi in dve hčeri. Franc je bil najmlajši, "pometaček", se rad pošali.

Osnovno šolo je obiskoval v Škocjanu. Zgrajena je bila 1933. leta in njegova generacija je bila prva v njej. V osnovno šolo je hodil 8 let, 6 let redno, potem pa so imeli na kmetih še dve leti ponavljalnega razreda. Začeli so 1. novembra in zaključili 31. marca, pa so imeli popoln razred. Malo pred drugo svetovno vojno, leta 1940, je nehal hoditi v šolo. Med vojno je šola pogorela, bela garda je bila v njej. Tako nikoli ni uspel dobiti svojega osnovnošolskega spričevala.

"Med vojno sem bil star 16 let - premlad za vojsko, zato sem delal na železnici in cesti. Brata Jože in Ivan sta bila v konfinaciji, izselili so ju na otok Tremiti, brata Staneta so v Ljubljani zasegli v raciji in poslali v taborišče Treviso, sestra Ema je bila poročena v Moravčah, Anka pa v vasi pri Kraljicu," je povedal Franc Kanduč.

Po vojni je bil vpoklican v vojsko. Fantje so čakali, da jim določijo, koliko časa bodo služili. Po dveh letih so hoteli domov, pa so jim rekli: "Domovina vas traži!" In podaljšali so jim služenje še za pol leta. Večino časa je služil v Slovenj Gradcu. Po vrnitvi domov je začel obnavljati domačo hišo, saj je bil edini, ki je mogel prevzeti kmetijo.

Leta 1953 je začel delati pri jami. Občina je ustanovila Zavod Taborska jama. Točno 6. junija 1953. leta ga je na mesto vodiča postavil občinski tajnik Lojze Pajk, za eno leto. "Letos boš ti vodil, potem bomo pa že videli," je rekel. Pa je skoraj 50 let vodil po jami.

Ves čas je še malo kmetoval, dokupil je 5 ha gozda, par volov je prodal, da ga je plačal. Pa še, ko so nek grunt v vasi razprodajali, je prišel sosed k njemu in mu ponudil kos travnika, ki se je držal njegovega sveta, pa ga je kupil. Tam sedaj vsako leto zakuri kres za 1. maj.

Ves čas je sprejemal v hišo ljudi na prenočevanje. Neka nemška družina prihaja že 35 let vsako leto k njemu. Pokazal jim je bolnico Franjo, gospa je pa medicinska sestra in sedaj vsako leto pripelje skupino iz Nemčije, tako je navdušena. Ker ni v občini razvitega kmečkega turizma, je opremil tri sobe s petimi posteljami, da so lahko pri njem prenočevali pohodniki, ki so hodili po evropski pešpoti E6. Nekaj časa je te vrste pohodništvo zamrlo, sedaj pa so izdali nove knjižice s to potjo, pa so pohodniki zopet začeli prihajati. Markacije so na našem sektorju dobro vzdrževane.

Najbolj pa poznamo Franca Kanduča obiskovalci Županove jame, ko je z dojenjsko obarvano govorico vedno znal navdušiti staro in mlado za lepote podzemnega sveta.

Ali ste Permetove, lastnike jame, poznali?

Permetove sem poznal preko bratov, ki so se družili s Permetovimi fanti, ki so tudi študirali. Starši so bili že nekoliko naveličani vodenja po jami, pa so to opravljali tudi moji bratje. Po vojni so jamo podržavili. Kar nekaj let, od 1945-1952, je bila zaprta. Bil sem na otvoritvi jame leta 1952. Načelnik za gospodarstvo v Grosupljem Dušan Kavčič jo je odprl in takrat so jo tudi preimenovali v Taborsko jamo. Zemljak je bil šef, gostilno je imel, po jami pa sta vodila Janez Trontelj in Franc Gačnik. Potem sem pa jaz začel leta 1953.

Se spomnite prvega obiska v jami?

V Ledenico smo otroci hodili že ves čas, saj je bilo v njej hladno. 99 let star vaščan mi je pripovedoval, da kar pomni, otroci hodijo v Ledenico. Oni da so metalni kamenje v strop jame in čakali, da ba kdo zadel kapnik. Pa se je to redko zgodilo, saj je strop na srečo visoko.

Prvega obiska se dobro spomnim. Župan Perme je na binkoštni ponedeljek vsako leto organiziral nastop godbe. Jaz se spomnim leta 1935. Nas otroke je pa kar v Županovo jamo peljal. Še z vrha smo šli dol po stopnicah. Leta 1937 je bil pa že predor narejen med Ledenico in Permetovo dvorano. To je bilo zame nepozabno doživetje. Leta 1940 pa je župan Josip Perme umrl.

Rad sem šel v jamo. Tedaj je bila razsvetljena s čisto navadnimi žarnicami. Jama je bila trikrat elektrificirana. Najprej je že župan Perme napeljal žice za nekaj žarnic, vendar so te po vojni uporabili, ko so elektrificirali Spodnjo Slivnico. Po vojni so napeljali kabel, ki je tekel pod zemljo, pa je hitro propadal. Kar naprej je zmanjkovalo elektrike in smo klicali električarje. Nov kabel v plastiki pa je boljši, tudi voda mu ne škoduje in vodiči imajo manj težav v jami.

Kako ste se odločili za vodenje po jami?

Domačijo sem prevzel po vojni in malo kmetoval. Ko so odprli jamo, sta nekaj časa vodila še Janez Trontelj in France Gačnik, potem pa mi je občinski tajnik Lojze Pajk rekel, naj prevzamem vodenje za eno leto, potem bomo pa videli. Blizu sem stanoval, nikjer nisem bil v službi, tako da sem bil praktično ves čas na voljo. Pa sem postal vodič in ostal skoraj 50 let.

Tudi sicer sem ves čas delal in živel v jamo. Od prvega do zadnjega dne sem sodeloval tudi pri gradnji gostišča. Imel sem voz in dva konja. S 500-litrskim sodom sem vozil vodo. Dela je vodil delovodja Ivan Ahlin, priznan mojster, gradilo je podjetje Gradbeno podjetje Grosuplje. Tedaj so imeli že kar precej mehanizacije, tako da ni bilo treba toliko človeške delovne sile. Dve leti so ga gradili, od 1959-1961.

Kako ste se "naučili" vodenja? Ste imeli ob prvem samostojnem vodenju kaj treme?

Povedali so mi tisti, ki so že obvladali ta posel, kaj naj rečem. S Trontljem sem šel v jamo, pa mi je vse razložil in povedal. Dober vodnik je bil. Povedal mi je, kako je že Perme poimenoval dvorane. "Tukaj je bilo veliko blata in ko je Perme prišel sem, ni mogel škornja izvleči iz blata. Pa je rekel, naj bo to Blatna dvorana, ker je toliko blata," mi je pripovedoval. Tudi Matjažev prestol je že Perme poimenoval. Komaj se je zrinil skozi ozki prehod, saj je imel kar nekaj trebuha. Take zanimivosti mi je povedal Trontelj, potem sem se pa še samoiniciativno izobraževal. Veliko sem zvedel iz Slovenčevega koledarja za leto 19-42, Hafner je napisal obsežen članek o jami, obiskoval sem še druge jame in poslušal vodiče ter opazoval, kako imajo urejene poti, elektriko. Nič treme nisem imel, ne prvič ne kasneje.

Ali je bila kdaj v jami človeška ribica?

Šiisal sem, da je župan Perme prinesel v jamo človeško ribico od drugod. Dal jo je v ponvice v Blatni dvorani. Tam je bila vedno voda, toda stoječa. Ni bilo pritoka sveže vode s hrano, zato je ribica kmalu preč prišla. Vendar so tudi v naših krajih našli človeško ribico. Pod Železnico je izvir, kjer prihajajo na dan. V jami pa nikoli niso živele.

So bile kdaj kakšne težave, nesreče v jami?

Nesreče pa v jami ni bilo nobene, vsaj večje ne. Povedali so mi, da je župan, ko je jamo odprl, poklical iz Ljubljane stolnega kanonika, da je jamo blagoslovil, da se ne bi dogajale nesreče.

Enkrat si je neka deklica zvila roko, ko je padla 2 m globoko. Zrinili so jo s steze. Kaj hujšega ni bilo. Žegen je zalegal.

Na začetku so bile velike težave z elektriko. Navadil sem se, da smo imeli paket sveč.

V jami sem imel 80 otrok, ko so ugasnile luči. Prižgali smo sveče, jih razdelili med otroke, na vsakih 20 otrok po eno, in se počasi kot v procesiji pomikali proti izhodu iz jame. Poklical sem električarja, da je napeljavo popravil. Ko so prišle baterije, smo jih takoj kupili in nosili s seboj in nekaj časa še vedno tudi sveče.

Ljudje so, kadar je zmanjkalo elektrike, to vzeli kot nekaj, kar se pač lahko zgodi pod zemljo. Vzpodbujal sem jih, da je le še malo do konca, pa smo se vedno srečno rešili. Potem so se le odločili za generalno prenovo napeljave leta 1973.

Spomnim se še turistke, ki je imela fobijo pred zaprtim prostorom. Vstopili smo v Ledenico in vedno sem imel navado zakleniti za sabo. Ko je zaslišala, da je škrtnilo in se zavedla, da sem zaprl vrata, je začela vpiti: "Dajte odpreti!" Kar tresla se je. Ni šla naprej, ven sem jo peljal.

Znani obiskovalci jame

Včasih so radi prihajali politiki in diplomati. Lidija Šentjura in Boris Kraigher sta večkrat prišla, potem pa so šli še na kosilo. Tudi Miha Marinko si je ogledal jamo in Milan Kučan tudi. Iz Beograda sta prišla francoski in japonski veleposlanik. Japonski diplomat je prišel z dvema sinovoma in je bil navdušen nad jamo.

V Ljubljani je bila degustacija vin, enologi z vsega sveta so prišli v jamo. Imeli so prevajalca v angleščino. Po ogledu jame smo si ogledali še Tabor. Pripovedoval sem o zgodovini tabora in o turških napadih. Med njimi je bil tudi Turek. Kar v tla je gledal. Nek Slovenec pa je pripomnil: "Poglejte, po 400 letih ima še vedno težko vest!"

Veliko pa je bilo šolskih in sindikalnih izletov. Ti so nas "gor držali". Ko je Motvoz praznoval 80-letnico, so bili vsi delavci v jami in na veselici pri gostišču.

Velika prireditve je bila tudi ob 60-letnici odkritja jame.

Vaša posebnost je bila klenkanje po kapnikih.

Trkanje po kapnikih sem prevzel od Trontlja in Gačnika. To je bila posebna zanimivost. Odrasli in otroci so radi poslušali. Klenkal sem kot zvonovi. Dve leti, preden sem nehal z vodenjem, pa je bil med obiskovalci nek jamar iz Postojne. Nisem vedel, pa sem zopet klenkal na kapnike. Ko smo prišli ven, me je stopil k meni: "Da vas nikoli več ne vidim kaj takega delati! To se ne dela! Kapnike boste odbili, saj ste jih nekaj že, kot sem videl! Kapniki vibrirajo, lahko cela skala pade s stropa!" Prepovedal mi je in nehal sem klenkati.

Nagrade in priznanja

Kar nekaj priznanj se je nabralo. Leta 1980 je predsednik Turistične zveze Slovenije Leopold Krese podpisal priznanje za 15-letnico delovanja in za dolgoletno prizadevanje in uspešno delo pri pospeševanju turizma v Sloveniji.

Leta 1987 sem prejel Turistični nagelj. Novinarica Danica Zorko je obiskala jamo. Bila je navdušena nad jamo in nad vodenjem. Ko smo prišli ven, me je poklicala k sebi in me izprašala o tem, kako delam, koliko časa že vodim. Edini v občini sem prejel tako priznanje, ki ga je podeljalo televizija.

Tudi Turistično in okoljsko društvo Županova jama Grosuplje me je predlagalo za zlati znak Turistične zveze Slovenije.

Voditi ste nehali po 50 letih dela.

Skoraj 50 let sem živel z jamo in vodil turiste po njej. Zavod Taborska jama, vse tri predsednike turističnega društva in 19 gostilničarjev v gostišču ob jami sem "dal skozi". Postavili ste me celo za jamskega kralja. Enkrat je bilo treba nehati.

Kaj počnete zdaj, ko ste se "upokojili"?

Sem upokojenec. Rad potujem. Malo še obdelujem zemljo, travnike kosim in prodajam seno. Sprejemam tudi ljudi na prenočevanje, oddajam prostore za praznovanje rojstnih dni, novega leta. Tudi v E6 knjižici sem vpisan, da oddajam prenočišča. Pri meni dobijo pohodniki tudi žig. Rad jim postrežem tudi z domačim mlekom od sosedu, pa so tako zadovoljni, da se radi vračajo.

Živahni mož je letos, 20. novembra, dopolnil 80 let. Še vedno rad hodi ali se vozi naokrog, da kaj novega vidi in da pokažem drugim, kar je vredno videti v naši lepi Sloveniji, o kateri govori s tako ljubeznijo in navdušenjem, da vsakega prepriča. Franc Kanduč je tudi dober pevec. V zboru ni nikoli pel, rad pa zapoje kakšno v družbi, rad posluša dobro glasbo.

Spomini na jamo in delo v njej pa so še vedno živi. Ponošen je na delo, ki ga je skoraj 50 let z ljubeznijo opravljal.

Čestitamo za visok življenjski jubilej našemu Francu Kanduču in mu želimo, da bi vitalnost, radoživost in veselje do življenja in spoznavanja vsega novega še dolgo ohranil in razveseljeval s svojo vedrino vse, ki ga obkrožajo.

Marija Samec

Franc Kanduč z darilom turistov s Švice.

RESNICA ŽIVI

Resnica živi, če se pravice drži. Če se pravico dobi, se lažje živi.

NEZAVEDNO ŽIVLJENJE SRC ŽIVIMO

Navezano življenje src živimo. Samo eno življenje imamo. Od nas je odvisno, kako z njim ravnamo!

Karolina Zakrajšek

DOKTOR MIHAEL GLAVAN: HVALNICA ZEMLJI - NOVA PESNIŠKA PRI FAKSIMILIH SMO ŽE ZBIRKA SLAVKA ZAVIRŠKA NEKDAJ BILI V NAJSODOB- NEJŠIH TOKOVIH

Bliža se slovenski knjižni sejem, kjer bomo lahko občudovali na lupo letno produkcijo založniških naporov. Posebno vejo knjižnih izdaj pa je letos obdelal v svoji doktorski disertaciji dr. Mihael Glavan, ki je dolgoletni urednik Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, ki je živel nekaj časa v Šmarju-Sapu ter poučeval tudi v Grosupljem, sedaj pa živi v sosednji občini, v Stični.

Je vodja Rokopisne zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. To mesto pa mu je nalagalo najprej skrb za ohranjanje pisnih dragotin slovenstva, nudilo obilo opravkov s starejšim nacionalnim gradivom, tako z rokopisnimi dokumenti od začetkov do ostalin sodobnih narodno pomembnih osebnosti, kot tudi s knjižnim gradivom, kolikor ga naša najpomembnejša knjižnica hrani, tako z inkunabulami (prvotiski, tiskanimi knjigami do leta 1500), kot s protestantiko in s knjižnimi redkostmi do sodobnega časa.

Ves čas dela je bil vprežen v problematiko izdajanja faksimilov slovenske kulturne zakladnice. In tako je sodeloval pri več izdajah faksimilov. Pa tudi pri reprintih, ponatisih. Da neko publikacijo po prvem natisu še enkrat izdajo, to lahko store na različnih ravneh. Najbolj enostaven je dotis, pa nov natis ali ponatis, reprint se že poskuša držati vsaj deloma predloge, pri faksimilih pa se pahljača možnosti zoži. Tej najbolj zahtevni, kompleksni poti obnavljanja originalov je posvetil svoje delo in raziskovanje ter doktorsko disertacijo.

Za naslov disertacije je izbral Edicijski problemi izdajanja starih knjižničnih fondov v faksimiliranih izdajah, ki jo je obranil pod mentorjem prof. dr. Martinom Žnidaršičem na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za bibliotekarstvo.

V njej se posebej loti obravnave termina faksimile, ki ga po Manfredu Kramerju pojasni, če strnem: 'Faksimile je tehnično-mehanična reprodukcija enkratne predloge, ob največjem možnem ohranjanju notranjih in zunanjih značilnostih originala. Faksimile mora kar se da polnovredno nadomestiti original pri raziskovanju in bibliofiliji.'

Predstavi nam smisel in pomen faksimila, pa vse do različnih načinov hranjenja faksimilov med knjižničnim fondom. Posveti se razvoju faksimilov sploh, nato pa posebej pri nas.

Prikaže nastanek prvega slovenskega faksimila iz leta 1827, Köppen-Vostokovo izdajo Brižinskih spomenikov, izšlo v Sankt Peterburgu. Posebej pa se ustavi pri prvi obravnavi relacij Kopitar in francoski kaligraf Joseph-Balthasar Silvestre in pri nasledku njegovega sodelovanja, pfi Silvestrovi izdaji Paléographie universelle ter posebnem zvezku te izdaje, Paléographie slavonnes, Paris 1843, ki je naš drugi faksimile. To je posebno odkritje te publikacije, zato se zgodbi nastajanja te izdaje posebej posveti in poda jasno sliko tedanjih povezav, ki doslej sploh ni bila znana. To tudi dokazuje, da smo Slovenci bili v evropskih povezavah že nekdanj prisotni in v ospredju.

Nato se loti po vrsti še vseh dosedanjih faksimilov, seveda do natisa publikacije. Tako je dotle, po njegovih izsledkih, samo v okviru slovenike izšlo imponantnih 355 faksimilov, ki jih nato podrobneje specifikira.

Loteva se vseh segmentov problematike faksimilov, od nastankov do hranjenja med knjižničnim fondom, njihovega pomena, pa preko reprodukcije rokopisnega gradiva na novih medijih, digitalizaciji fondov, pa vse do avtorskih pravic.

Drugi del sestavlja popolna kronološko urejena bibliografija naših faksimilov rokopisov in tiskov vse od začetkov do danes. Na koncu pa je kar enajst (11) strani literature.

Disertacija predstavlja tudi v svetu redko temo, ki pa je tu še nacionalno zaključena.

Kot rečeno, vseskozi se pa z uredništvu faksimilov ukvarja že več kot dvajset let in v tem času se mu je nabralo tudi že več kot dvajset (20) pravih faksimilov, nekaterih tudi v več izdajah. Prav zadnji nakazuje ves razpon, ki je kdaj potreben, da pripelje do izida faksimila. Za rokopis Kocbekove pesniške zbirke Zemlja je vedel, da je v privatni lasti, zato je poskrbel, da je lastnik omogočil reprodukcijo izvirnika, nato je – ob spremni besedi – prišlo do faksimila, še pred izidom pa je lastnik izvirnik rokopisa podaril rokopisni zbirki v NUK-u. Za vsa dejanja je poskrbel dr. Mihael Glavan in zaporedja kažejo, čemu vse se mora skrbnik narodne kulturne zakladnice in urednik faksimilov (tu posrečeno ujeta v eni osebi) posvečati.

Dr. Mihael Glavan je tako pri nas v združbi večkratnih izdajateljev faksimilov, preko Silvestra Škerla, dr. Mirka Rupla, Bogomila Gerlanca, dr. Branka Reipa do dr. Martina Žnidaršiča, kar samo potrjuje njegovo težo.

Skupaj z njim smo letos tudi lahko tudi uživali v NUK-u v enkratni razstavi originalov štirih prvih zapisov v slovenskem jeziku, originalnih Brižinskih spomenikih, pa Celovškem (ali Rateškem), Čedadskem in Stiškem rokopisu, razstavi, ki je bila poimenovana Rojstni list slovenske kulture. Dogodek, ki ga bomo nosili v srcu in predajali znanamcem.

Vse njegovo delo pa ga je vpreglo še v posebno razstavno dejavnost, v prilagodljivo razstavo Rastoča knjiga, ki je začela rasti v Kostanjevici na Krki, sedaj pa bo gostovala še v belgijskem Gentu.

Druga njegova ljubezen pa je Edvard Kocbek, saj je doslej izdal že kar nekaj njegovih Dnevnikov. Iz rokopisnih zvezčičev, ki jih imajo v Rokopisni zbirki, je uspel razbrati in izdati dnevnike za leta od 1945 pa do 1952, pripravlja pa izbor iz let 1954 pa vse do 1977.

Pridružujemo se čestitkam doktorju Mihaelu Glavanu ob doseženi tituli. Bibliofili in sploh ljubitelji knjig bi bili zadovoljni, če bi njegova doktorska disertacija izšla v knjižni, bolj dostopni obliki.

Drago Samec

Slavko Zaviršek s Cikave, rojen leta 1948, pravnik po poklicu, je svojo pesniško pot začel leta 1995 s pesniško zbirko Utrinki, leta 2001 je izšla Duša poeta, 2002 Močvirna roža, okoli njegovega 56. rojstnega dne pa še četrta zbirka pesmi Hvalnica zemlji.

Že v prvi, naslovni pesmi, izpove svoj odnos do zemlje, ki mu nudi vsakršno zadovoljstvo, primerja jo z materjo in očetom, ki delita kruh in ljubezen. Poseben ljubeč odnos izkazuje tudi do družine, žene in otrok.

Zemlja, delo na njej in zanjo, oče, mati, družina – to so stalne teme njegove poezije, ki se pojavljajo v različnih variantah in razpoloženjih. Zavzeto spremlja menjavanje letnih časov, saj skozi okno svoje hiše opazuje močvirnat svet, zanimiv habitat za občutljivega opazovalca, človeka, ki živi in čuti z naravo.

Nekoč je pesnik izjavil: "Poezija je vrednota, za razliko od dobrin, kot so hiša, avto. Je kot ljubezen, kot zdravje. Človeka bogati. Pesnik s svojo poezijo bogati sebe, bralca in materni jezik z novimi metaforami, besedami. Beseda je tudi vrednota, bila je na začetku, pravi Sveto pismo, zato je pomembna, spoštovanja vredna."

To ljubezen do besede in jezika pesnik in pisec krajših leposlovnih črtic še vedno uresničuje. Piše v prostih verzih, s posebnim ritmom, ki se sklada z razpoloženjem pesmi. Verzi so kratki, rime v glavnem ni, pogosta stopnjevanja vtisov skuša na koncu strniti v nek zaključek ali poudarek. Izhaja iz sebe. Ozira se nazaj, v preteklost, ki je ni več, ko sta še živela oče in mati. Toži se mu po teh časih, ko je bil brezskrben in srečen, zato so ostali v njegovi zavesti lepi in svetli. V njih išče oporo za svoje življenje danes, ko sam rešuje podobne probleme, kot sta jih oče in mati nekoč, le njemu so bili tedaj skriti. Zato pogosto idealizira preteklost. Razmišlja tudi o besedi in poeziji (Pe-

VEČERNI AVE

**Večerni ave
zvenel je zvonko
čez dobrave,
se prellil
čez potok,
pobožal trave
v dolini
in kot opuščen mliln
utonil v pozabo.**

sem, str. 17), o trpečem pesniku, ki mu iz bolečine duše vstaja pesem (Besede, str. 19, Peti začetki, str. 27)), o naravi, ki ga obkroža (Utrujene poljane, str. 10, Šel sem, str. 39), o usodi človekovega bivanja v svetu, ki ne zna prislunhtiti lepemu (Kje je?, str. 42), išče poti do človeka – prijatelja (Pesem, str. 16, Nasmehni se, str. 48).

Lepo naslovnico, podoba zelene pokrajine, izžarevajoče neko posebno energijo, ki človeka pritegne, da ne more odvrniti pogleda, je naslikala pesnikova žena Danica Zaviršek in tako še bolj nazorno podčrtala naslov zbirke.

Iz zbirke Hvalnica zemlji sem izbrala blaglasno pesem Večerni ave. S stopnjevanjem pospremi glas zvona preko njemu tako znane pokrajine, dokler ne izzveni v daljavi in pozabimo nanj, kot na stari zapuščeni mlin na koncu doline. Zvočnost pesmi podkrepijo rime (ave – dobrave – trave), onomatopojia (zvenel, zvonko). Kar čutimo, kako se, kot zven zvona, umirja tudi večerna narava, se ravna k počitku in tudi človeka kliče, da zaključi svoj delovni dan.

Marija Samec

ORGANIZIRANJE FESTIVALA STIČNA! KAJ? ZAKAJ? KAKO? KJE? ...

Festival Stična postaja in je postal stalnica v kulturni ponudbi našega kraja, kraja Stična. Ne samo to, mirne vesti lahko rečemo, da je postal kulturni dogodek, ki je po svojem kvalitetnem programu že daleč prerasel mejo Stične, ne nazadnje tudi mejo občine Ivančna Gorica. Organizatorji bi celo dejali, da je sem ter tja prerasel meje naše države in s tem sam sebe. V mislim imamo gostovanje nekaterih uveljavljenih domačih in tujih kulturnih ustvarjalcev.

Zakaj smo se odločili in zakaj se vsako leto znova odločimo organizirati Festival, je vprašanje, ki nam ga vedno znova postavijo nekateri in roko na srce si ga včasih postavimo tudi sami. Še posebej takrat, ko nas utrujenost, nespečnost ali pretirana nervoza spomnijo, da je potrebno poskrbeti tudi zase. Pa vendar je organiziranje Festivala tista pika na i, ki nas vleče skupaj. Je tudi razlog, povod in posledica, da so se naša prijateljstva še poglobila. Ne družita nas samo mladost, idealizem, ljubezen do kulture, ampak tudi projekt, ki je skupen vsem nam, ki je naš in smo nanj ponosni.

Kako se lotimo projekta, kot je Festival? Začne se s prvimi »sramežljivimi« srečanja ob kozarčku, nadaljuje se z idejami, pa pogovori, sledijo daljše razprave, žolčna razmišljanja, pa vroče debate, dolgi sestanki do sklepčnosti, skratka bližanje vrelišču. Vse to v roku dveh ali treh mesecev. Potem so na vrsti telefonski klici, pa sestanki, srečanja, izjave, reportaže... Pa vendar smo iz leta v leto boljši, bolj utečeni in bolj sproščeni ob delu, ki ga opravljamo.

Kultura nam pomeni nenavadno veliko. Zakaj bi se sicer tako trudili nam samim in vsem Vam približati kulturo, v vsej svoji lepoti in raznolikosti. Vabimo Vas, da se nam pridružite, pa najsi bo razlog za obisk takšen ali drugačen. Morda ste radovedni, morda pa Vas mika glasba ali gledališče. Lahko pripeljete svoje otroke na lutkovne predstave. Ali pa si ogledate vrhunski Trio Lorenz v reprezentančni dvorani opatove kapele samostana Stična.

Vabi vas Kulturno društvo Stična in organizacijski odbor Festivala Stična.

GLAVNI PROGRAM

**OPOMBA UREDNIŠTVU
GROSUPELSKIH ODMEVOV:**

**FESTIVAL SE JE ZAČEL ŽE V SOBOTO 20.
IN NADALJEVAL V NEDELJO, 21. NOVEMBRA.**

**ZATO OBJAVLJAMO SAMO PRIREDITVE, KI SE
BODO ZVRSTILE OD PETKA, 26. NOVEMBRA
2004 DALJE.**

**Petek, 26. 11. 2004
19:00 Terra folk, koncert etno glasbe
(Dvorana KD Stična)**

**Sobota, 27. 11. 2004 KAVARNIŠKI
VEČER
19:00 Rekviziter, Moje gledališče,
monokomedija
21:00 Jure Ivanušič, večer šansonov
(Dvorana KD Stična)**

**Nedelja, 28. 11. 2004
16:00 Lutkovno gledališče tri, Kužek in
muca,
lutkovna predstava (Dvorana KD
Stična)**

**Petek, 3. 12. 2004
18:00 Otvoritev razstave svetovnih
jaslic (galerija Slovenskega verskega
muzeja Stična)
19:00 Trio Lorenz, klasični koncert
(opatova kapela Cistercijske opatiije
Stična)
20:00 Ta kratke, Tearer Marobov,
improvizacijsko gledališče (Dvorana
KD Stična)**

**Sobota, 4. 12. 2004
19:00 Sen kresne noči, Gledališče
Toneta Čufarja Jesenice
gledališka predstava (Dvorana KD
Stična)**

V ŽUPANOVI JAMI LETOS KOMAJ DVA TISOČ OBISKOVALCEV

Županova jama v Občini Grosuplje nikakor ne more ujeti uspeha preteklih let, ko je jama obiskalo tudi deset tisoč obiskovalcev na leto. Od osamosvojitvene vojne je število obiskovalcev vztrajno upadalo, se ustalilo na polovici, letos pa so zabeležili komaj petino obiska. Marija Kralj pojasnjuje: »Padec obiska Županove jame se je začel pred petimi leti. Kaj je temu vzrok, je težko reči. Vsako leto jih je kakšnih 600 do tisoč manj. Letošnje leto pa je sploh porazno, ker smo bili zaradi obnove stopnic sedem mesecev zaprti. Zaprtje je bilo za nas velik minus, čeprav bi bilo lahko še manj obiskovalcev.« Ali bi bila rešitev v popestritvi dejavnosti v sami jami ali zagonu gostinske ponudbe ob jami, Marija Kralj odgovarja: »Ta trenutek ne vidim kakšne dobre rešitve. V jami ne smemo izvajati koncertov, ker je premajhna in so tresljaji premočni. Naša jama ni taka kot Postojnska jama, na kar so nas opozorila tudi jamarska društva in naravovarstveniki. Dobro bi bilo nekaj narediti okoli stavbe in obiskovalcem kaj ponuditi. Ampak, žal, v tem trenutku ne vidim perspektive, da bi bilo to rešljivo.«

Barbara Pance

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

**PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA**

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

MSGR. ALOJZ URAN - NOVI LJUBLJANSKI NADŠKOF IN METROPOLIT

V ponedeljek opoldne, 25. oktobra 2004, so zvonovi slovesno naznanili, da je papež Janez Pavel II. dosedanjega ljubljanskega pomožnega škofa msgr. Alojza Urana imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita.

ŽIVLJENJEPIS

Msgr. Alojz Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gamelnjah v župniji Šmartno pod Šmarno goro v kmečki družini kot zadnji od treh otrok. Maturiral je leta 1964 na bežigradski gimnaziji. Po študiju na Teološki fakulteti v Ljubljani ga je nadškof Jožef Pogačnik na praznik apostolov sv. Petra in Pavla 29. junija 1970 posvetil v duhovnika. Novo mašo je imel 12. julija 1970 v domači župniji Šmartno pod Šmarno goro.

Svojo prvo duhovniško službo je kot stolni vikar (kaplan) nastopil v stolni župniji sv. Nikolaja v Ljubljani, kjer je ostal do leta 1973. Od leta 1973 do 1977 je bil na študiju v Rimu. Na katehetskem institutu pedagoške fakultete Papeške salezijanske univerze je opravil katehetsko pedagoško specializacijo in leta 1977 študij zaključil z magisterijem o katehezi odraslih. Po vrnitvi v Ljubljano je istega leta postal rektor malega semenišča pri sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za župnika velike župnije Ljubljana - Šentvid in jo upravljal vse do škofovskega imenovanja. To so bila leta intenzivnega in zelo uspešnega pastoralnega dela, ko se je seznanil s problemi sodobnega usmerjanja ljudi k zveličanju. Poleg tega je bil od leta 1981 prodekan zahodnega dela ljubljanske dekanije in pozneje dekan nanovo ustanovljene dekanije Ljubljana - Šentvid.

16. decembra 1992 ga je sveti oče papež Janez Pavel II. imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa. 31. decembra 1992 je bil imenovan za kanonika in dekana stolnega kapitlja ter prvega škofovega namestnika arhidiakona. Na praznik Gospodovega razglasenja 6. januarja 1993 ga je papež posvetil v škofa. Msgr. Alojz Uran je 34. škof ljubljanske nadškofije in četrti metropolit po obnovi ljubljanske metropolije leta 1969 ali peti metropolit v zgodovini ljubljanske (nad)škofije.

Bil je član Škofijskega in Medškofijskega katehetskega sveta, član in voditelj komisije za duhovne poklice ter predavatelj na Teološko-pastoralni šoli, ki deluje v okviru Teološke fakultete v Ljubljani, v Novem mestu, v Kopru in v Novi Gorici. Bil je tudi voditelj Škofijskega odbora za duhovne poklice in odgovoren za duhovne poklice pri Slovenski škofovski konferenci. Leta 1996 je pripravil in koordiniral prvi papežev obisk v Sloveniji. Od leta 2000 je delegat SSK za pastoralno med Slovenci po svetu.

Kot je ob tem dodal, ima na tem področju precej izkušenj. Da je bil imenovan za novega nadškofa, je po njegovem mnenju vplivalo tudi prepričanje, da se je treba poudarjeno usmeriti v pastoralno, v življenje Cerkve, ki je v službi človeka.

PAPEŽEVA ODLOČITEV

Nadškof Alojzij, kot ga je ob objavi imenoval nuncij Santos Abril y Castelló, 34. rezidenčni škof (šesti nadškof) v Ljubljani in četrti metropolit po letu 1969, je edini med škofi slovenske škofovske konference, ki ga je posvetil papež Janez Pavel II. Papež ga pozna. Pri tem ne gre samo za bežen spomin na srečanja, ki so se zvrstila po njegovem škofovskem posvečenju ali npr. ob organizaciji prvega papeževega obiska leta 1996, ko je bil novi nadškof predsednik organizacijskega odbora, ampak za dosti bolj osebno odnos. To nam potrjuje tudi drobna dogodivščina z njegovim rojstnim krajem, kot lahko preberemo v pogovoru z nadškofom Uranom. Osebna povezanost in sinovska vdanost do Janeza Pavla II. je tisto, kar posebej odlikuje novega nadškofa, in to ni brez pomena ob njegovem imenovanju. Prepričani smo, da Cerkev na Slovenskem ob nadškofu prefektu dr. Francu Rodetu tudi po msgr. Alojzu Uranu sedaj postaja še bolj razpoznavna v središču katoliške Cerkve v Rimu. Konec koncev to razodeva tudi njegovo imenovanje, ki je bilo prijetno presenečenje, saj se njegovo ime ni neposredno omenjalo med kandidati.

NADALJEVANJE IN DOPOLNJEVANJE DELA SVOJEGA PREDHODNIKA

Novi nadškof je prepričan, da bo nadaljeval in dopolnjeval delo svojega predhodnika dr. Franca Rodeta, saj meni, da v življenju ni mogoče skakati iz ene v drugo skrajnost. Prepričan je tudi, da so vsi njegovi predhodniki, vsak v svojem času in na svoj način, izpolnili določeno nalogo, njihova vloga pa je zato nezamenljiva. "Dobro je, da je nadškof Rode na način, ki ga mnogi niso mogli sprejeti, povedal določene stvari, da so se duhovi razčistili," meni Uran.

NADŠKOFOVO MNENJE O POLITIKI

Po mnenju nadškofa in metropolita Urana je preteklo politično dogajanje, ko je bila na oblasti drugačna smer, kakor jo kristjani iščejo in želijo, pustilo naveličanost in nejevoljo, da ni mogoče ničesar spremeniti. V precej vase obrnjenem slovenskem človeku so domači in globalni problemi naselili nelagodje in žalost, ocenjuje novi ljubljanski nadškof. Na nedavnih volitvah pa so ljudje izbrali drugačno usmeritev, meni novi nadškof. Ker se bo šele pod novo vlado izkazalo, kako se bo prvi sporazum s Svetim sedežem udejanjal, Uran pričakuje v prihodnje lažjo pot. Vendar je to tudi stvar politične volje.

Cerkev ima tako med drugim dve možnosti, in sicer, ali bo Cerkev še naprej poceni sredstvo za nabiranje političnih točk ali pa, tako Uran, se bo do stvari uredile, da bi se nato lahko lotili bistvenega, to je človeka in družin. Ob tem je treba odgovoriti na vprašanje, kako ustaviti veliko število samomorov. Psihiatrične klinike so namreč nabito polne, zato je treba življenje usmerjati tako, da bo človeku prijaznejše, je prepričan Uran.

ZUNAJSDODNI POBOJI SO DELO REVOLUCIJE

Na vprašanje, ali je napis na obeležjih v spomin na po vojni zunajsodno pobite, da so žrtve usmrtni in ne revolucije, pa je Uran odgovoril, da če ni laž, je pa zmanjšana resnica. Besede po njegovem namreč ne spreminijo dejstev, da so bili zunajsodni poboji del revolucionarnega boja. V Šentvidu, kjer je nadškof Uran do škofovskega posvečenja v začetku devetdesetih vodil župnijo, smo postavili eno prvih obeležij medvojnimi civilnim žrtvam, je spomnil Uran. Medvojne civilne žrtve so bili po njegovem popolnoma nedolžni, saj so bili samo potencialni nasprotniki revolucije in so bili zato pobiti. "Ni normalno, da država po vsem tem času še ni uspela izdati vsaj mrliških listov in ljudem, ki so tudi umrli za domovino, vrniti ime," je prepričan Uran.

EVROPA SI NE UPA PRIZNATI KRŠČANSKIH KORENIN

Novi ljubljanski nadškof se je v pogovoru dotaknil tudi odločitve, da v evropski ustavi ni izrecne omenbe krščanstva. Da si evropski kontinent, ki je zibelka krščanstva, ne upa priznati svojih korenin, je po njegovem mnenju

nekoliko boleče. Vendar pa tudi ustava ni za večno zacementirana, lahko se spremenijo. "Predvsem pa imamo modro evropsko zastavo z dvanajstimi zvezdami, ki je Marijina zastava," je še dejal Uran.

SLOVENSKA ŠOLA, VEROUK IN KULTURA

Glede slovenskega šolskega sistema meni, da "vsi čutijo, da je s to šolo nekaj narobe". S skupnimi močmi si bomo morali prizadevati, da ne bo samo tlačila z znanjem, vzgoje bo pa manjkalo. Otroke pa je treba tudi zavaruovati pred vdorom mamil v šolo. Ob tem je zagotovil, da si Cerkev nikakor ne prizadeva za verouk v šoli. Verouk kot kateheza je namreč stvar župnije oz. vsake verske skupnosti. V šoli pa naj bi po njegovem mnenju moral potekati verski pouk, katerega osnova bi bila odkrivanje fenomena vere skozi zgodovino. Kot je povedal Uran, ne moreš razumeti svoje kulture, če ne upoštevaš navzočnosti krščanstva.

VEDRO ČELO IN TOPLO SRCE

Nadškof mag. Alojz Uran je človeško topel, neposreden in vesel človek. Že ko je postal ljubljanski pomožni škof, je zaradi teh lastnosti naletelo njegovo takratno imenovanje na splošno odobravanje in dober sprejem v nadškofiji. In tokrat ni bilo nič drugače. Njegova vedrina in optimizem, ki se ju človek v njegovi družbi preprosto naleze, sta sprožila val navdušenja med verniki v Cerkvi na Slovenskem, posebno pa v ljubljanski nadškofiji, ki jo bo odslej vodil. Posebej so tega veseli Slovenci po svetu, ker so ga v štirih letih, kar je prihajal mednje, dobro spoznali in vzeli za svojega.

Vse gleda v luči vere v Jezusa Kristusa, od mrtvih vstalega. In to oznanja z besedo in življenjsko držo. V njegovih nagovorih, ob srečanjih z različnimi ljudmi in osebni pobožnosti odsevata pristna vera in predanost Bogu. Tako lahko razumemo, zakaj si je za življenjsko in škofovsko vodilo izbral besede »Da, Oče«.

Skoraj enajst let je ob številnih birmah in slovesnostih ter na pastoralnih obiskih dobro spoznal župnije v nadškofiji. V župnije je vedno prinašal vedrino in utrjeval vernike v veri in v trdnem upanju v zmago dobrote in pravičnosti.

Msgr. Alojz Uran ob blagoslovu obeležja 500 letnice šole v Šmarju.

NADŠKOFA PRECEJ DOBRO POZNA MO TUDI GROSUPELJČANI

Občani Grosupljega dokaj dobro poznajo novega nadškofa in ljubljanskega metropolita msgr. Alojza Urana. Z njim smo se srečevali predvsem ob birmah v različnih župnijah. Leta 1996 s(m)o se z njim prijetno srečali tudi na gasilski prireditvi ob odprtju in blagoslovu novega gasilskega doma v Po-novi vasi. Letos pa smo se z njim srečali že dvakrat v župniji Šmarje-Sap: prvič ob podelitvi škofijskega priznanja ge. Alojziji Goršič ob visokem življenjskem jubileju za dolgoletno sodelovanje v pevskem zboru (nato je birmoval v Št. Juriju in na Kopanju) in drugič ob odkritju plošče na Turenčku v spomin na 500-letnico šole v kraju, ko je nagovoril in blagoslovil zbrane ob tej slovesnosti. Še posebej pa smo si ga zapomnili vsi pevci in ostali, ko je prav on z Zdravljico vzpodbudil zbrano družbo, da so na trgu pred cerkvijo še pozno v noč odmevale ubrane slovenske ljudske, cerkvene in tudi nekatere druge narodne pesmi.

**NADŠKOFIJO BO
MSGR. ALOJZ URAN
PREVZEL V POSEST NA
MIKLAVŽEVO NEDELJO,
5. DECEMBRA, OB 16.
URI V LJUBLJANSKI
STOLNICI, KO BO TUDI
ZUNANJI PRAZNIK
ZAVETNIKA NJEGOVE
STOLNICE.**

Iz prispevkov

- Slovenske škofovske konference
Rimokatoliške cerkve,
- Slovenske tiskovne agencije,
- Družine in lastnih virov

zbral in zapisal Jože Miklič

SLOMŠEK RAZGLAŠEN ZA ZAVETNIKA KMETOV

PONIKVA PRI ŠENTJURJU - Na Ponikvi pri Šentjurju so se v nedeljo 7. novembra 2004, zbrali kmetje, čebelarji in verniki iz vse Slovenije k slav-nostni maši, ki jo je točno opoldne v tamkajšnji farni cerkvi vodil pomožni škof dr. Anton Stres. Na njej je blaženega škofa Antona Martina Slomška razglasil za zavetnika kmetov, kmetijstva in kmetijskega slovstva. Na prvem vseslovenskem zboru kmetov, ki je sledil maši in je potekal pred Slomškovo rojstno hišo, je predsednik SLS Janez Podobnik povedal, da je danes priložnost, da se spomnimo na preteklost, sedanjost in prihodnost slovenskega kmeta, podeželja, avtentičnega kroga slovenskega narodnega občinstva, ki je ostal zvest slovenstvu, slovenski zemlji, slovenski besedi in krščanstvu. Zbor sta pripravili SLS in KGZS. Mnogi so obisk Ponikve izrabili za prijeten družinski izlet, več sto pa je bilo tudi takih, ki so se pripeljali kar z avtobusi. Med njimi so bili navzoči tudi člani raznih Čebelarških društev, pa žene iz aktiva kmečkih žena.

Ponikva je bila že drugič letos zbirališče velikega števila vernikov, saj je bil Slomšek pred tem razglašen tudi za zavetnika učiteljev, vzgojiteljev in katehetov. Prvi, ki se mu je utrnila zamisel, da bi Slomšek postal zavetnik kmetov, je bil Jože Ramšak iz Kamnika, ki ima doma kmetijo, veliko okoli 20 hektarov. Menil je, da so bile napovedi za slovensko podeželje ob vstopu v EU slabe, zato se mu je zdelo, da bi kmetje potrebovali svojega zavetnika, in Slomšek kot najstarejši sin trdne slovenske kmetije, ki je bil pred kratkim razglašen za prvega blaženega med Slovenci, se mu je zdel najbolj primeren. Njegovi ideji je prisluhnila tudi žena slovenskega veleposlanika v Švici dr. Marta Ciraj in v dogovoru z mariborsko škofijo so skupaj ustanovili iniciativni odbor. V dveh mesecih so jo tudi realizirali in pričakovali je, da se bo ta dan zares zapisal v zgodovino slovenskega podeželja kot tradicionalen, saj zahvalni dan za kmeta pomeni konec enega leta in začetek drugega, in je torej zahvala zemlji za nazaj in priprošnja me-ni Ramšak.

Matjaž Trontelj

ŠE SO POŠTENJAKI

Kamorkoli se danes obrnemo, povsod naletimo na znake propadanja etičnosti. Skoraj petdesetletno obdobje, v katerem je vladala predvsem ena resnica, je posledično drugo za drugo izrinjalo tudi verske vrednote, saj so bile nesprejemljive že zato, ker so bile vezane na vero in so ogrožale prvobitnost komunizma. Namesto njih se je počasi, a vztrajno začela širiti bolezen dvajsetega stoletja, ko so vsi stremeli le k temu, da preživijo za vsako ceno. Ob tem sredstva in pota niso bila pomembna, saj na koncu koncev nihče nikomur za nič ne odgovarja. Moralnih, etičnih zadržkov pa tudi ni. Tabuji padajo. Etično vedenje je povezano z dobrim mnenjem o sebi, ki ga običajno imajo tisti, ki najbolj kršijo vsa moralna načela, zato je govoriti o poštenosti, kot da bi poskusili odmotati zapleteno ribiško mrežo.

K temu veliko pripomorejo tudi mediji. Saj zaradi aktualizacije in nenehne tekmovalnosti na tržišču pošiljajo v eter tisto, kar ljudje najraje slišijo: škandali, afere, umori, posilstva, kraje... Tako nastaja začaran krog, v katerem le s težavo ugotovimo, da v podzavesti pa vendarle iščemo tudi nekaj dobrega, pozitivnega. Toda ali je med Slovenci tega res tako malo, ali pa tega enostavno ne opazimo, saj ni IN.- Osebo menim, da temu ni tako, zato želim, da bi preko tega medija, lokalnega časopisa, vsaj del javnosti seznanila, da med nami še vedno živi poštenost, vrednota, za katero se je nekaterim vredno truditi. V to naj vas prepriča dogodek, ki se je zgodil na bankomatu v Grosupljem. Dvignila sem določeno vsoto, zame in še za mnoge, visoko vsoto denarja. V času dvigovanja denarja me je zmotil klic mobitela. Po opravljeni storitvi sem vzela bančno kartico, se še vedno pogovarjala po mobitelu in odšla. Denar sem pustila na bankomatu. Za mano pa ni nihče čakal na dvig. Po nekaj minutah, ko sem ugotovila, da denarja nimam, sem se vrnila, vendar prepozno. Prva misel ob tem mi je bila: No, nekdo bo pa le vesel! Jaz pa bom že kako.

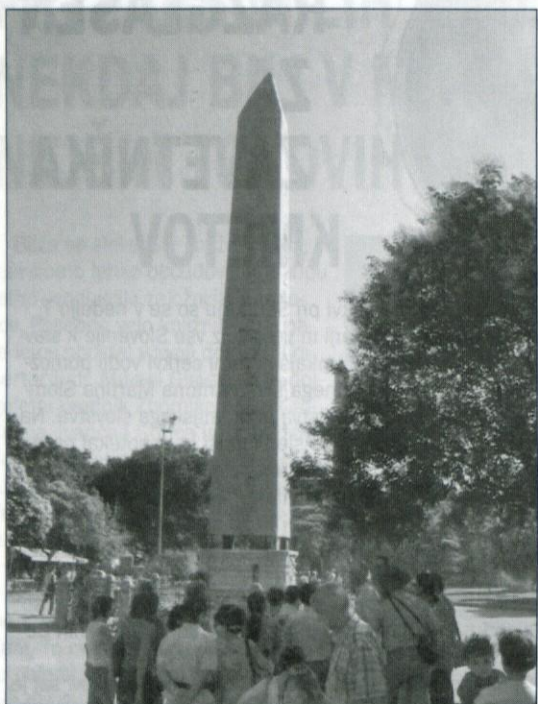
Čez dva dni pa so me klicali iz policijske postaje Grosuplje in me povprašali o dvigu na bankomatu. Seveda najprej sploh nisem dojela, da je res, kar slišim, saj je neka oseba prinesla najden denar na policijo. Prizadevni policisti so se oglasili na ljubljanski banki, kjer so jim uslužbenke povedale, kdo je ob določenem času dvignil določen znesek na omenjenem bankomatu. In denar, ki je bil že odpisan, je našel lastnika. Kako zapleteno, pa vendar enostavno, če so ljudje pripravljeni pomagati.

Bila sem vidno presenečena in hkrati vesela. Vesela iz dveh razlogov: prvi je bil ta, da sem dobila denar nazaj, drugi in bistveno pomembnejši pa ta, da so med nami ljudje, ki jim poštenost še pomeni vrednoto. Policista sem poprosila, da mi pove, kdo je bila ta oseba. Še isti dan sem jo poiskala in se ji zahvalila. Našla sem mlado, prikupno dekle Hano Kličič, ki je bila zaradi zahvale skoraj tako presenečena kot sem bila sama, ko sem izvedela, da je izgubljeni denar vrnjen. Kako malo je potrebno, da izkažemo prijaznost ali naredimo kakšno dobro delo. In ker bomo živeli le enkrat, storimo to sedaj, ne odlašajmo, saj ne bomo šli več po tej poti. In tudi za to spoznanje se Hani še enkrat zahvaljujem.

Grosupeljčanka
(naslov je v uredništvu)

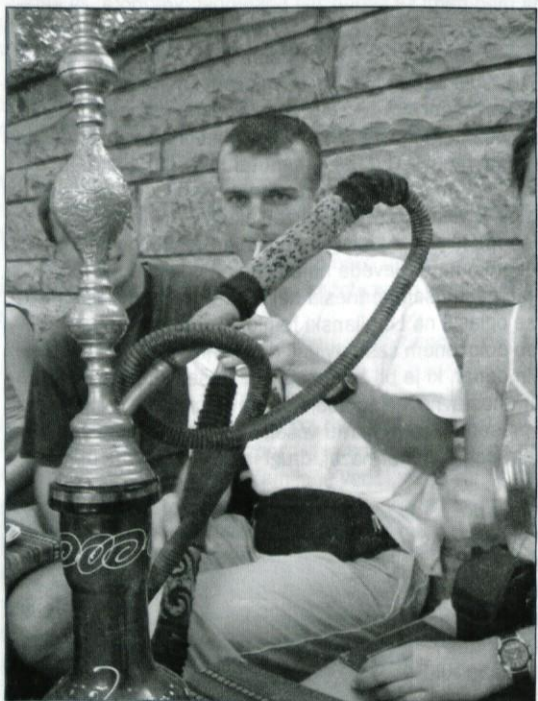
V DEŽELI SULTANOV - (2. del)

Egiptčanski obelisk na hipodromu.

Trebušna plesalka je poskrbela za prijetno vzdušje ob večerji

Poskus kajenja vodne pipe.

UKRADENA (oropana) ŠALA
Možakar pride v parlament do vratarja in ga vpraša, če bi lahko govoril s predsednikom Ropom. Ta mu odgovori, da Rop ni več predsednik. Drugi dan pride znova in vpraša, če bi lahko govoril s predsednikom Ropom. Ta mu odgovori, da Rop ni več predsednik. Tretji dan pride in spet vpraša po Ropu. Vrtar jezno odgovori, da Rop ni več predsednik in vpraša možakarja, če je gluhi. »Nisem gluhi, ampak se to tako lepo sliši,« odvrne možakar.

Hagia Sophia. Cerkev božje modrosti. Mogočna mošeja. Danes muzej. Preden smo vstopili na dvorišče mogočne zgradbe, smo kupili vstopnice in ponovno mimo strogih paznikov. V preteklosti je bila carigradska Hagia Sophia največja cerkev krščanskega sveta. Zgraditi jo je dal cesar Justinijan leta 537 n. š. Cerkev je služila krščanskim obredom, dokler jo leta 1453 niso zavzeli Turki in jo spremenili v mošejo. Dozidali so ji štiri minarete in tako je do leta 1935 služila verskim obredom muslimanov.

Na dvorišču je vodnjak za umivanje pred obredi. Nekaj metrov naprej smo vstopili v mošejo. Marmor. Beli in rumeni. Zeleni granit. Škratni porfir. Stvaritev, ki te prevzame s svojo lepoto. Brezmejne količine omenjenega materiala so tvorili iz cele države. Mozaiki. Prvotno je bilo za dva hektara zlatih mozaičnih kamenčkov, ki pa so kasneje izginili. Mogočna kupola. Apsida oziroma polkrožni zaključek. V apsi mozaik device z detetom. Na vsaki strani apside sta dve otomanski plošči, na katerih sta v arabščini napisani imeni Alah in Mohamed.

Ko smo izstopili in prečkali cesto, smo v daljavi že zagledali modro mošejo. Ampak ura je bila že pet popoldne. Torej ne bomo mogli v modro mošejo, ker v času obredov obiskovalcem vstop ni dovoljen. Obred traja malo manj kot eno uro. Si jo bomo pa jutri ogledali. Sprehodili smo se do mošeje. Pred mošejo krasen vodomet. Park. Vse polno ljudi. Nekateri so klepetali, sedeli na klopcih, jedli. Mimo so hodili prodajalci raznih prigrizkov in ti hoteli vse prodati. Koruza. Razni oreški in semena. Vsake toliko čas je mimo prišel prodajalec iz bližnjega lokala in kričal, čaj, čaj, čaj. Seveda si lahko poleg čaja naročil tudi kaj drugega.

Hipodrom. 400 metrov dolg in 120 metrov širok prostor. Današnji park. Skozi stoletja je imel več funkcij. Že leta 203 je bilo tukaj dirkališče za vozove. Okrog dirkališča je bilo v obliki črke U 30.000 sedežev za obiskovalce. Od 16. stoletja dalje je trg znan kot Konjski trg, poimenovan po igri, ki je bila podobna polu in se je tukaj odvijala. Na trgu so potekali tudi gladiatorski boji. Uporabljal se je kot politična arena in neke vrste muzej na prostem. Na hipodromu še danes stoji egiptčanski obelisk, prinešen iz Karnaka v Egiptu. Dvajset metrov visok kamnit spomenik, ki se na vrhu piramidasto zaključuje. Star 3.500 let. Poleg obeliska sta na trgu kačji steber, prinešen iz Grčije, in steber Konstantina Porfirogeneta.

Nadaljevali smo pot proti največjemu in najstarejšemu pokritemu bazarju na svetu. Na tisoče trgovin. 65 ulic in uličic. 18 vhodov. Mošeje. Vodnjaki. Restavracije. Kavarni. Dve banki. Poštni urad. Bazar se razteza na 30 hektarjih površine. Labirint neskončnih obokanih arkad, prehodov in trgovcev. Lahko bi rekla mesto v mestu. Stari. Baker. Zlato. Usnje. Nakit. Bižuterija. Svila. Preproge. Keramika. Izdelki iz stekla. Porcelan. Okraski. Spominki. Skratka, najdeš lahko vse, kar si zaželiš. Posamezne ulice so specializirane za prodajo določenih stvari. Razkropili smo se. S prijateljico in prijateljem smo skupaj raziskovali trgovine. Zelo prijazni prodajalci. Mimogrede se zapleteš v pogovor z njimi. Vse jih zanima, od kod pri-

hajamo, koliko časa bomo v Turčiji, kaj smo že videli, kam še gremo. Če si se pripravljen pogovarjati, so zelo veseli. Večina jih dobro obvlada angleščino, tako da komunikacija ni problem. Skuhajo ti čaj. Njihov značilni jabolčni čaj. Običajno na koncu sledi nakup.

Tokrat smo se samo sprehodili skozi bazar. Nismo hoteli še nakupovati, ker bi bilo potrebno kupljeno nositi nadaljnjih osem najst dni po celotni vzhodni Turčiji. Torej zadnji dan bo namenjen nakupom.

Na poti proti hotelu se nas je skupinica Slovencev ustavila v lokalčku, kjer smo poskusili vodno pipo ali šiš. Usedli smo se. Najprej smo si naročili pijačo. Večina od nas je pila jabolčni čaj. In kako ti ga postrežejo. V majhnih steklenih kozarčkih. Zelo lepih, lepo oblikovanih kozarčkih. Postavljeni so na krožniček in na krožničku je majcena žlička. Vse tako majhno. Čaj je zelo vroč. Kozarec pa steklen, tako da moraš počakati, da se ohladi. Sladkor smo dobili v posebni pokriti posodi. Sladkor v kockah. Medtem, ko smo se "ukvarjali" s čajem, nam je natakar prinesel vodno pipo. Tudi vodna pipa je imela okus po jabolku. Poskusili smo. Drug za drugim. Potegnili sem. Prijeten vonj po jabolku. Po prijetnem klepetu ob srkanju jabolčnega čaja in kajenju vodne pipe smo se odpravili nazaj v hotel. Ko smo šli mimo slaščičarne, je prijateljica zamikala baklava. Prava turška baklava. Gremo, da poskusimo. Kako je bila dobra! Baklavo smo pojedli v slaščičarni. Prostor z nekaj preprostimi mizami in stoli. Ko smo naročili, so nam jo prinesli na plastičnem krožniku na mizo.

V hotel. Stuširati in se pripraviti za večerjo s trebušno plesalko. Skupaj z vodičem smo se peš odpravili do sosednjega hotela. Posegli smo. Za predjed burek. Zelo dobro. Solata, riž, krompir in piščančji zrezek. Kar malo sem bila razočarana. Pričakovala sem pravo turško hrano. Ko smo pojedli, so nam odnesli krožnike. Glasba. Na plesišču se je pojavila trebušna plesalka. Zaplesala je. Nato je hotela, da plešemo z njo. Najprej punce. Nato še fantje. Na koncu pa je sledil bakšiš. Napitnina. Hodila je od mize do mize, malo zamigala z boki, nato pa smo ji dali denar. Zatlačili smo ji ga za oblacilo. Ob koncu plesa ji je vsepovsod izza obleke visel denar. Po končanem plesu poobede. Lubenica.

Na poti proti našemu hotelu sem opazovala Istanbul ponoči. Kar živahno, kljub pozni uri, ki je kazala že nekaj čez polnoč. Ulice polne smeti. Kupi smeti, na katerih so se sprehajali mački. Za vogalom ženska, ki je na ulici prala perilo. Majhna pipa. Pod pipo kamnito korito, v katerega se je stekala voda. Ženska je drgnila perilo. Pot smo nadaljevali mimo brivca in frizerja. Kljub pozni uri je delal. Videl je, da ga opazujemo in prav z veseljem se je slikal z nami. Naprej na ulici še vedno odprti lokali. Moški so sedeli pred lokalom in igrali igro podobno naši "dami". Samo moški. Tudi oni so se radi slikali. Ni jih motilo, da jih opazujemo. V hotel. Spat.

Bujenje ob osmih. Zajtrk. Odhod v pristanišče v Golden Hornu. Do pristanišča smo imeli pol ure hoje. Mimogrede sem opazovala dogajanje na ulicah. Na posameznih predelih so že sedeli moški in igrali družab-

Hagia Sophia

Dogajanje pred modro mošejo.

Most, ki povezuje Evropo in Azijo (vse foto Branka Škufca).

ne igre. Spet drugje so sedeli, klepetali in kadili vodno pipo. V pristanišču gneča. Domačini. Turisti. Prodajalci. Vse polno ladij. Mi smo počakali "našo" ladjo. Vkrkali smo se. Zapluli smo v Bosporsko ožino. Zapihljalo je. Krasen razgled. Na obeh bregovih tradicionalne turške hiše. Kmalu smo v daljavi zagledali Bosporski most. Most, ki povezuje Evropo in Azijo. Četrtri najdaljši most v Evropi. Zgrajen leta 1973. Dolg 1560 metrov, širok 33 metrov. 64 metrov nad morjem. Po dvourni vožnji smo pristali v vasici Anadolui Kavađi. Prvič sem stopila v Azijo. Kajti pristali smo na azijskem delu Bosporske ožine. Sprehodili smo se na hribček nad vasico, kjer so ostanki utrdbe Sultana Otomana. Utrdba je bila namenjena obrambi in nadzoru Bosporja. Z vrha hriba krasen pogled na Bosporsko ožino in Črno morje v ozadju.

Po sprehodu in ogledu ribiške vasice povratek v Istanbul. Zopet prijetna vožnja skozi Bosporsko ožino.

mag. Branka Škufca
(se nadaljuje)

KLJUB JESENSKIM POČITNICAM V ŠOLI BRINJE ŽIVAHNO

Prvega tedna v novembru so bili najbolj veseli osnovnošolci in srednješolci, saj so po dveh mesecih učenja imeli prve – jesenske počitnice.

V OŠ Brinje Grosuplje pa smo za učence, ki si želijo aktivnosti tudi v počitniških dneh in predvsem tudi za mlajše, za katere starši nimajo urejenega varstva, dopusta pa si ne morejo »privoščiti«, organizirali nekaj dejavnosti tudi v teh dneh.

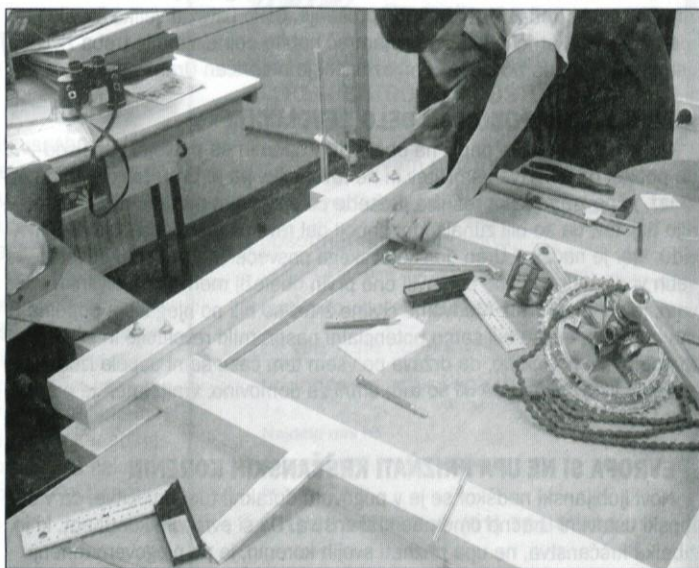
Tako so se učenci preizkušali v kuhanju in pečenju slaščic, se odpeljali na plavanje v toplice, ustvarjali v likovnih delavnicah, kar dva dni so imeli možnost plezanja na plezalni steni, seveda pod budnim vodstvom, za kar se zahvaljujemo prizadevnim članom grosupeljskega planinskega društva, ki nam v takšnih primerih vedno priskoči na pomoč. Z zanimanjem so se udeležili uric tujega jezika, ki jih je vodil asistent pri urah angleščine, Američan. Prijetno je bilo tudi tistim, za katere je bil organiziran ples, drugim so veselje predstavljale igre z žogo. Nič manj zanimiv pa ni bil pogled v računalniško učilnico, kjer so se mladi nadebudneži preizkušali v svojih znanjih in zvedavo povedali, da so prišli zato, da bi se še česa novega naučili.

Naši prizadevni modelarji pa so se pod vodstvom svojega mentorja lotili novega projekta: po barki Brina in vesoljskem plovilu kanijo izdelati pravi šolski gokard. Začeli so v teh počitniških dneh, nadaljevali pa bodo pri modelarskem krožku...

V teh štirih dneh se je aktivnosti udeležilo skoraj 130 učencev in čeprav so bile počitnice krajše tudi za tiste učitelje, ki so aktivnosti vodili, je bilo vsem lepo.

Skratka, čeprav samo štirje dnevi, bilo je živahno, prijetno in tudi koristno.

A. A.

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL – AMPAK PES!

Že na prvi pogled, ko si ogledamo psa, lahko po stanju dlake in kože ocenimo njegovo zdravstveno stanje.

KOŽA

je največji organ pasjega (pa tudi človeškega) telesa, zato skupaj z dlako povešta veliko ne le o pasjem zdravju, pač pa tudi o pasjem skrbniku. Kuža s svetlečo, počesano in negovano dlako bo običajno tudi navajen človeške in pasje družbe, prilagodljiv, vodljiv, učljiv in zaupljiv. Ko vidimo zanemarjenega psa s kožuham brez leska in s staro dlako, ki visi v čopih, si prav z lahkoto predstavljamo tudi sliko njegovega lastnika...

Koža pri psu je sestavljena iz dveh plasti: vrhnjice in usnjice. Vrhnjica je bistveno tanjša kot pri človeku, v usnjici pa so krvne žile, žleze in dlačni mešički, iz katerih rastejo dlake. Ena je glavna dlaka, ostale, ki rastejo iz istega mešička, pa so privesne dlake, ki tvorijo podlanko. Ob dlačnih mešičkih so tudi žleze lojnice, ki s svojim izločkom mastijo pasji kožuh in ščitijo psa pred vodo in temperaturnimi spremembami.

Ko se dnevne temperature vztrajno spuščajo, se temu prilagaja tudi pasja »obлека«. Pes dobiva gostejšo spodnjo dlako – podlanko. Izpadanje dlake se pri večini psov običajno pojavi spomladi in jeseni, traja pa od štiri do šest tednov. Izjema so kodri, ki jim dlaka sploh ne izpada. Ritem izpadanja in rasti dlake je vezan tudi na hormonalne spremembe pri psih, zato psice, ki niso sterilizirane, intenzivne izgubljajo dlako med vsako gonitvijo, brejostjo, med dojenjem. Strokovnjaki priporočajo, da v času izpadanja dlake psa negujemo vsak dan in z odstranjevanjem odvečne izpadle dlake omogočimo zdravo rast nove dlake, hkrati pa poskrbimo tudi za čistočo in odpravljanje zunanjih zajedalcev. Nega dlake pomeni tudi tesen stik s psom, komunikacijo in dokazovanje medsebojnega zaupanja.

Psi imajo znojnice prav tako kot ljudje, vendar se potijo iz drugačnih razlogov. Ko se izločki iz teh žlez razkrojijo, nastane značilna, nekaterim nadležna »pasja vonjava«. Z odstranjevanjem stare dlake in prezračevanjem kože s kvalitetnim glavnikom značilnega pasjega duha ne bo več. Psi izločajo vodo tudi preko šap, osnovni namen pa je vlaženje njihove površine. Trenje in hoja po grobi podlagi bi sicer šape tako izsušila, da bi razpokale in se poškodovale. V izjemnih razmerah (v vročem poletju, ko pes veliko hodi po asfaltu ali ostrem kamenju) in v sneženih zimah (ko pes hodi po soljenih cestnih površinah) pa je nujno potrebno misliti tudi na zaščito pasjih šap in pravočasno ukrepati. Poškodbe so namreč zelo boleče in se zaradi stalnega obremenjevanja počasi celijo.

KOPANJE IN KRTAČENJE

Kopanju mladičev se načeloma izogibamo. Prvi stik z vodo naj bo za mladiča po možnosti v naravi, ob čistem potoku, reki ali ob morju, v družbi drugih psov ali članov družine. Psa nikdar ne silimo v vodo in srečanje z njo naj bo prijetno opravilo. Za pridnost in pogum naj bo mlad kuža izdatno pohvaljen oz. nagrajen. Tako kasneje ne bomo imeli težav, ko bo psa nujno okopati. Pes, ki je umazan, ima vse polno bolh in smrdi, je seveda kandidat za kopalno kad. Pred kopanjem je potrebno psa temeljito počesati, odstraniti volne, odmrlo dlako, sprijete čope pa enostavno odstranimo s škarjami z zaobljeno konico. Psa kopamo poleti lahko zunaj, sicer pa v ogretem prostoru in dokler ni popolnoma suh, ga ne spuščamo na prosto. Najvažnejši del kopanja je izpiranje šampona. Posebno pozornost namenimo uhljem – pazimo namreč, da jih ne zalije voda in jih po kopanju popolnoma osušimo. Za kopanje psa je potrebno uporabiti šampon, namenjen psom, ki hkrati odpravlja tudi bolhe, klope, uši..., kože pa ne izsuši toliko kot šamponi za humano uporabo. Agresivna sredstva za kopanje namreč pri psu povzročijo prhljaj, srbenje in posledično močno praskanje, s čimer se pes lahko celo rani in namesto da bi porabili za nakup pasjega šampona nekaj sto tolarjev, lahko zapravimo za

ali: »Pravljice«, ki so se zapisovale ne samo na moji duši, ampak številnim sodelujočim in srečujočim se v gasilstvu, kulturi, glasbi, v krajevnih skupnostih, v občini, pa pri delu v geodeziji, gradbeništvu, urbanizmu in založništvu ter nenazadnje tudi v občinski politiki. Če vas zanimajo, jim prislusnite!

Z brniškega letališča smo v januarju 1983 odleteli prek jordanskega letališča v Amanu, kjer smo imeli večji postanek. Sicer pa sem v predhodnih potovanjih šel tudi z drugačnimi letalskimi linijami, ki so jih pretežno določali razni letalski prevozniki – ljubljanska Adria, beograjski JAT, jordanska Al Alia in iraška Iraqi Airlines. Spomnim se, da smo enkrat potovali skozi Lamaco na Cipru, drugič smo imeli postanek na Rodosu, pa spet neposredno iz Bagdada z JATovim DC 10 v Beograd, en polet pa nam je preskrbela jordanska kraljeva letalska družba Al Alia z izredno velikim boeingom 747 neposredno iz Bagdada na Brnik.

V Amanu pa sem pri tem, »predzadnjim poletom« na liniji Slovenija – Irak, v prosti carinski coni kupil nekaj viskija, tistega z ročajem in z oznako J&B, ki smo ga »tam dol« sodelavci hitro »prekrstili« z imenom Jože Brodnik po direktorju projekta P 202 D. Poimenovanje je bilo narejeno s precej hudomušnosti in cinizma, saj je bilo vsem znano, da je bil prav vodja projekta in nekdanji deseterobojec velik nasprotnik alkohola. Priznati je treba, da je bilo velikokrat to njegovo nasprotovanje upravičeno, saj se je med drugim zgodilo kar nekaj delovnih in prometnih nesreč, nekaj celo s smrtnim izidom. Res pa je tudi, da je vpliv alkohola v iraškem podnebjju ob neznosni vročini še nekoliko hujši.

Da pa so nekateri delavci na gradbišču prišli do alkohola, so bili nekateri med njimi pravi inovatorji. Prav nalašč so šli na primer pobirat datelje v Babilon in jih pripeljali cele vreče na gradbišče, kjer so jih nato v laboratorijskih prostorih namočili in po fermentaciji tudi skuhali v žganje. Okus je bil podoben mešanici riževega žganja in mastike. Drugi so našli kakšnega prevoznika, ki je pripeljal neposredno iz Jugoslavije slivkovo, sadjavec ali podobne žgane pijače. Tretji so pijačo prinesli v raznih medicinskih posodah z oznako razkužil in drugih zdravil, pa tudi z oznakami navadne destilirane vode. Zelo izviren je bil tudi moj sodelavec, ki je imel mammo zaposleno v Saturnusu. Tam so natočili sadjavec v konzerve od kilogramskih kumaric, fiziola ali kompotov in jih zapakirali z vsemi deklaracijami in nalepkami. »Iznajditelj« za švercanje alkohola pa je bilo najbrž še mnogo več.

Večkrat pa ostri Brodnikovi postopki glede alkohola niso bili upravičeni in so bili v nekaterih trenutkih že močno smešni, saj je v »mrežo za preprečevanje alkohola« vpletel tudi nekaj visokih sodelavcev. Najbolj neumna poteza pa je bila ta, ko je na primer v svojo akcijo vključil enega od vodilnih delavcev, ki je bil nam vsem znan kot ozdravljen alkoholik. V to mrežo je vpletel tudi sekretarja partije Franca Rajnerja in očeta našega vrhunskega plavalca Nestorja Mankoča ter še nekatere druge, ki bi morali opravljati popolnoma druge naloge. Nekateri med njimi so na primer hodili ob večernih špegat pod okna, kaj se dogaja v sobah, kjer se nas je včasih zbralo nekaj več sodelavcev na praznovanju rojstnega dne, »odhodnice« posameznih sodelavcev z gradbišča, praznovanja kakšnega domačega slovenskega praznika ali druge pomembne priložnosti.

Ti »ogleduhi« so hodili tudi v Mercatorjev klub na gradbišču, kjer se je prodajalo pivo ali špricer z belim vinom, v katerem je bilo 0.5 belega vina, ostalo je bila radeška. V njihovi družbi smo včasih nalašč naročili »meter špricarjev«. Na tem mestu bi se dalo celo polemizirati, na katerem segmentu je Mercator bolje zaslužil – ali s prehranjevanjem delavcev ali z gašenjem žeje. Menim pa, da je bil za Merca-

KOŽA IN DLAKA – OGLEDALO ZDRAVJA NAŠEGA PSA

odpravljanje opisanih posledic celo premoženje. Psa je potrebno okopati tudi, če ste predhodno uporabili kakšnega od posipov proti bolham, ki ni namenjen posebej za pse. Suhi šampon je izhod v sili, ki odstrani maščobo z malo umazane dlake, pomaga odstraniti smrdeč vonj in osveži barvo dlake. Po uporabi posipa in po kopanju je potrebno dlako temeljito okrtati.

Krtačenje dlake je za dolgodlake pse zelo pomembno. Če skrbnik neguje dlako le s krtačo ali negovalno rokavico, pri tem pa zanemarija spodnjo dlako – podlanko, je naredil svojemu kosmatincu kaj slabo uslugo. Krovna dlaka je videti lepa in počesana, spodnja pa se sčasoma zgnete skupaj z zgornjo in nastane plast, podobna klobučevini, ki jo lahko odstranimo le z britjem. Zamudno, zapleteno, tvegano in drago opravilo je to, ki se mu lahko izognemo z redno uporabo pravih pripomočkov – glavnikov oz. krtač, nasvet pa lahko dobimo v večini dobrih trgovin za male živali oz. v veterinarskih ambulantah.

PRASKANJE

Če se kuža vztrajno praska na istem mestu, je to za skrbnika jasen znak, da se na koži nekaj dogaja. Prvi pregled lahko izključi ali potrdi sum na prisotnost klopa. Kot smo že velikokrat pisali, je odstranjevanje klopa nujno v najkrajšem možnem času, in sicer z uporabo pincete, ki prepreči izločanje okužene klopove vsebine v kri gostitelja. Če se pes praska po ušesih, je lahko krivo ušesno maslo. Sluhovodi, polni ušesnega masla, so idealno gojišče za bakterije, zato je do vnetja le še korak. Zamudni in dragi antibiotični terapiji se lahko izognemo s preprostim rednim čiščenjem ušesnih kanalov, zunanjega sluhovoda in uhlja. Za dobre tisočake je mogoče nabaviti tekočino za čiščenje, ki jo – vedno ogreto na telesno temperaturo psa! – vlijemo v ušesni kanal, rahlo masiramo in po nekaj minutah obrišemo notranjost s čisto mehko tkanino.

Če med dlako zasledite žuželke ali iztrebke bolh, je čas za odpravljanje zunanjih zajedalcev. Bolhe, pršice, uši in klope, pa tudi krvosesne glistice je potrebno obravnavati resno, saj so prvi prenašalci – tudi za človeka – nevarnih bolezni, slednji pa povzročijo slabokrvnost, krvavo drisko in druge bolezni. Najenostavnejša je uporaba preparatov, ki jih psu vsaka dva meseca (po navodilih proizvajalca) nakapljam na vrat. Na kakršen koli že način se skrbnik loti nezaželenih pasjih gostov, je vedno potrebno obravnavati tudi okolico, kjer pes živi: pasje ležišče, odeje, preproge, špranje v tleh. Po vsem naštetem je potrebno nekajkrat popršiti insekticidno sredstvo, da odpravimo tudi vse razvojne oblike zajedalcev. Ko je stanovanje očiščeno s sesalcem za prah, je priporočljivo takoj odstraniti tudi vrečko s smetmi iz njega, saj se tam prav gotovo zadržujejo boljše jajčeca. Pes se večkrat praska po bokih in liže vneto kožo ob zadnjiku, če sta vnetja obzadnjična mešička. Zanesljiv znak te težave je tudi drsanje z zadkom po tleh. Obzadnjična mešička – strokovno jim pravimo paraanale žleze – se praznijo samodejno z izločanjem blata, če pa je to izločanje moteno, se lahko žleze masijo in povzročajo različne težave. Žleze izprazni veterinar s preprostim posegom, pri kroničnem vnetju pa je zelo učinkovito homeopatsko zdravljenje in ga uspešno uporabljamo večkrat tudi v primerih, ki bi jih sicer reševali z zapletenim kirurškim posegom. Praskanje ob izpadanju dlake lahko pomeni tudi bakterijsko vnetje, hormonalne motnje, alergično reakcijo na boljši pik ali na snovi v hrani. Če je koža zelo prizadeta, pordela, vroča, dlake pa zlepljene, je nujen takojšen posvet pri veterinarju! Prav tako se je potrebno zgledati pri veterinarju čimprej, če dlaka izpada brez srbenja. Morda ima kuža katero od zoonoz, trdovratnih bolezni, ki se prenašajo na človeka in zahtevajo zdravljenje. Otekline in bule naj preveri veterinar – večinoma gre za neškodljive maščobne tumorje, pri nesteriliziranih psih pa je potrebno izključiti možnost tumorja seskov. Ti so najpogostejša oblika raka pri psih, ker se »hranijo« s hormoni, pa vsaka gonitev poveča možnost za njihov razvoj. Sterilizacija v prvih dveh letih življenja to tveganje znatno zmanjša.

tor dober zaslužek tudi na tistih špricerjih, saj s(m)o pili po tistem, ko so alkohol začeli preprečevati, morda še nekoliko bolj. Vse pvice tistih osiromašenih in dragih špricerjev bi prav zato lahko razglasili za Mercatorjeve delničarje.

Najbolj boso in nedoraslo pa je dogajanje v zvezi s preprečevanjem alkohola razumel in zapisal Jože Volfand v iraških srečanjih, ki je gradbišče morda le bežno obiskal. Zapisalo se mu je, da so bili iz »ljublanske Varnosti« poslani čuvaji, ki naj bi preprečevali pitje. Za te varnostnike (in upokojene miličnike) bi bilo še najbolj primerno reklo, da žabe v vodo ni treba riniti. So pa nekateri posamezniki težili z

Praznovanje odhodnic avtorja zapisa in Bojana Pečnika z iraškega gradbišča v februarju 1982. Na fotografiji so: (vsi, ki nimajo posebej navedenega naziva, so geometri) v sredini sedeči avtor zapisa, Bojan Pečnik (zdaj Grosupeljčan), Marjan Boljše (zdaj že pokojni brat Jožice Boljše Brus, donedavne državne tožilke za posebne zadeve), Aljoša Brus (dipl. gradbeni inženir in mož Jožice Boljše Brus), Janez Martinčič iz Ajdovščine, Tone Milharčič iz Portoroža (vodja geometrov), Jože Umek iz Ljubljane (delno zakrit), nadzorna iraška vojaka-geometra Hamed in Samir, Toni Beganovič z Medvod, Jože Zdravec iz Šentjaka pri Ljubljani (obrnjen s hrbtom), Stane Vidmar iz Vipavskega Križa, Judita Nollal iz Laz pri Kresnicah (delno zakrita), Jože Vidmar iz Predmeje, inženir geodezije Vojteh Holtz iz Gornje Radgone, Radko Jovanovič iz Črne Gore, neznan geometer, Janez Rozman iz Maribora, Vojko »Čebelica« iz Ljubljane, Hugo Špetič iz Ljubljane. Fotografiral geometer Janez Grlic z Male Illove Gore. Ker si na fotografijo nisem napisal imen, sem se lahko pri tistih, ki se na fotografiji ne vidijo dobro, tudi zmotil.

RANE

Rane na pasji koži so dokaj nevhvaležen problem, saj velikokrat skrbnik opazi poškodbo, ko se ta že razvije iz osnovnega, doma obvladljivega stadija, v okuženo obliko, ki zahteva poseg veterinarja. Vsako vztrajno lizanje na enem in istem mestu (morda ob hkratnem šepanju), naj bo za skrbnika psa to jasno opozorilo, da je nujen temeljit pregled. Če lastnik opazi novo krasto, preluknjano kožo, sledove krvi, mora ukrepati takoj. Pri pasjih pretepih je večkrat ugrizna rana videti povsem nenevarna, vendar se lahko v globini skrivajo resne notranje poškodbe in je obisk veterinarja nujen. Takoj je treba na pot, če je mesto poškodbe oteklo, če je koža spremenila barvo zaradi poškodbe pod njo, če je predel toplejši in boleč, še posebej pa, če nam pogled na sluznice (oči, dlesni) potrjuje sum, da gre za izgubo krvi. Sam skrbnik lahko manjšo rano očisti, izpere z vodo, pazljivo odstrani okoliško dlako in razkuži ter sterilno prekrije.

PREHRANA

Že naše babice so vedele, da je jajčni rumenjaki pravi balzam za lase, zato dodajanje jajčnih rumenjakov pasjemu jedilniku ni nobena skrivnost. Svetleča dlaka je odraz kvalitetne hrane in s tem posledično zdravja psa, zato naj bo hrana pestra in primerna velikosti, starosti, pasmi psa. Dodatki, ki bodo ugodno vplivali na zdravje in izgled dlake ter preprečevali nekatere nadloge, so: sončnično olje (1 žlica na dan v hrano), jajčni rumenjaki (lahko surov 1x tedensko, beljak pa le kuhani!), skuta (proti prhljaju), ribje konzerve (brez zelenjave), česnov prah ali tablete (dobite v dobro založenih trgovinah za male živali – odganja zunanje zajedalce in zvišuje naravno odpornost organizma), multivitaminski preparati po posvetu z veterinarjem.

Da bomo lahko vzdrževali lepo in zdravo dlako svojega psa, je nujno potrebno navajanje na česanje in nego že v rani mladosti. Mladič naj bo navajen dotikanja celega telesa, naj mu bo prijetno božanje in pregledovanje celotne površine kože, šap in še posebej uhljev. Vsaka pasja potpežljivost naj bo nagrajena s priboljškom. Nega naj bo ločena od igre, zato je smiselno uporabiti za česanje primerno mizico. Kuža naj ve, da gre za prijeten obred, za katerega si njegov skrbnik vzame čas. Tako bo tudi ob morebitnih posegih kuža miren, pripravljen na sodelovanje in uspeh bo zagotovljen.

Moja Sajovic

Vir: Dr. Bruce Fogle: Kaj se dogaja z mojim psom?, David Taylor: Vaš pes

nekimi ukrepi, ki pa so spravljali ljudi v še nekoliko večjo nejevoljo. Zato je z njimi prihajalo tudi do odprtih konfliktov in celo fizičnih obračunov.

To zgodbo je novinar in takratni odgovorni urednik Dela Jože Volfand zapisal takole: »Izmislil si je (Jože Brodnik – o.p.) nov izviren prijem. Ponoči je hodil špicljat pod okna delavskih barak. Kjer so pili, si je grešnike zapisal, zjutraj pa jih hru-lil. Najel je tudi ljubljansko Varnost – dokler se ni z delavci resno usekal. Kljub temu si ni dal miru. Protialkoholno ponočevanje tudi zanj ni bilo zabavno, pa čeprav je moral ravnati kot kaka stara pedagoška mrha. Je že dobro vedel, v kakšen la-zaret bi se lahko spremenilo gradbišče. – Poskusil je, no, kot se temu reče, bolj diskretno. Vsako noč je ugotavljal popito količino alkohola po odvrženih steklenicah v smetnjakih. Toda kaj! Delavci so ga pretentali. Neko jutro je Janez (Volfandova napaka - Brodniku je ime Jože) Brodnik našel pred svojo barako goro praznih steklenic. Rezultat očiščevalne akcije po vsem naselju. Sladko maščevanje. Kakor da bi za psom klobaso metal, tako so mu jo zagodli.«

Kaj se je zgodilo zares tudi tiste noči? Okoli polnoči so me prišli v sobo buditi sodelavci iz vodstveno-tehničnega sektorja. Že zgodaj zvečer so namreč začeli s praznovanjem rojstnih dneov nekaterih svojih ožjih sodelavcev. Kar precej okajeni so me na silo zbudili. Ko sem na pol odprl oči, zagledam Borisa Kovačiča (pозneje je postal direktor nizkih gradenj v SCT), Aljoša Brusa (enega od vodilnih gradbenih inženirjev v SCT in moža Jožice, donedavne tožilke za posebne zadeve), Janeza Božiča (sedanjega direktorja DARSa) in še nekatere druge. Božič je igral na frajtonerico, Kovačič pa je v moji sobi z omare že vlekel kitaro in mi jo rinil v posteljo: »Pejt, gremo v akcijo!« Preveč me ni bilo treba prepričevati, saj je bilo vsako druženje dobrodošlja popestritev monotoni dni in noči. Razbral sem, da so me v družbo povabili zato, ker smo bili v dobrih osebnih in službenih odnosih, vedeli pa so tudi, da se ukvarjam z glasbo.

Kar sredi noči smo »ustanovili ansambel« Puščavski lisjaki. Pa kar sredi delavskega naselja! Zaigrali in zapeli smo z vso silovitostjo. Sicer smo peli morda malo bolj s poudarjenim »kvaritonom«, a smo bili enkratni in neponovljivi.

Bilo je le nekaj hišic stran od hišice, v kateri je stanoval »asket« in alkoholni nasprotnik Jože Brodnik. Poleg njegove hišice je živel tudi Petovar, ki je zasedal praktično drugo odgovorno mesto za visoke gradnje na tem gradbišču. Pri njem je »stanovala« njegova Ljubica (po imenu – in najbrž tudi v dejanjih?), ki sem jo poznal še iz srednje šole. Ona pa se me zdaj, ko je »splezala na tako pomembno mesto«, ni več spomnila. Zato je bilo petje »Ljubica, lahko noč« še nekoliko bolj poudarjeno...

Veseli se puščavskim ansamblom je po spominu trajalo okoli dve uri. Na koncu pa smo pobrali vse steklenice in plastične kozarce – najprej na ožjem območju, kjer smo stanovali inženirsko-tehnični kader, nato pa še nekoliko širše. Pobuda o čiščenju naselja pa se ni začela iz ne vem kako visokih ekoloških ali moralnih vzgibov, temveč je »nekdo« (danes se zares ne spomnim, kdo) odnesel prve velike polivinilaste vreče s steklenicami in pločevinkami še nekoliko bližje k omenjenima hišicama, kjer je na pol spalo vodstvo gradbišča. Tej pobudi smo sledili tudi ostali in kmalu se je na velikem kupu zbralo kar nekaj kubičnih metrov steklenic, pločevink in plastičnih kozarcev, ki smo jih pobirali tudi iz precej oddaljenih kontejnerjev in jih navlekli skupaj. Zjutraj je bilo presenečenje vodstva gradbišča še toliko večje.

Na letališču v Amanu pa se je to pot prav meni začela zapletati zgodba z alkoholom, ki bi me na iraškem letališču pripeljala skoraj do zavora. O tem pa v prihodnjem prispevku.

Jože Miklič

GLIKEMIČNI INDEKS ŽIVIL

Pojem "glikemični indeks" v zadnjem času postaja vse bolj popularen zaradi svoje uporabnosti pri zdravljenju sladkorne bolezni, zmanjševanju telesne mase in oblikovanju telesa nasploh, upoštevanje vrednosti GI za izboljševanje telesnih zmogljivosti pa je še v fazi raziskav. Kaj glikemični indeks nekega živila pravzaprav pomeni? Večja kot je vrednost GI, hitrejši je porast krvnega sladkorja, kar posledično pomeni nenadno in večjo izločitev hormona inzulina, ki znižuje krvni sladkor. Ker gre za relativno hiter proces, se glukoza iz krvi pretvarja v maščobo, saj je naš organizem ne more tako hitro porabljati, poleg tega pa zaradi nizkega krvnega sladkorja postanemo razdražljivi, utrujeni, brezvoljni in kar je najhuje, zopet smo lačni in ker želimo na hitro potešiti svojo lakoto, bomo seveda posegli po nečem sladkem in začaran krog se ponovi. Sladko je torej tisto, kar najbolj vpliva na visok GI nekega živila. Od tod tudi dejstvo, zakaj naj ne bi uživali sladkih živil sladkorni bolniki. Na višji GI vplivajo tudi suha (smoki, keksi, čips in podobno) ter razkuhana ogljikohidratna živila, znižujejo pa ga beljakovine, maščobe in vlaknine, seveda pa to ne sme biti razlog, da uživamo bogato maščobna živila. Za dobro počutje in vitko linijo uživamo torej živila v vrednostih od 0 do 60, čimbolj pa se poskušamo izogibati živil, ki imajo vrednost GI višjo od 60. Vrednost glikemičnega indeksa živil je torej eden izmed odličnih pripomočkov oz. orodij, katerih se oprimemo, ko želimo izgubiti telesno maso, vendar nikakor ne smemo pozabiti na količino zaužitih živil, ki je za hujšanje še vedno najpomembnejša. Vrednosti GI nekatere živil so prikazane v spodnji tabeli, ki pa se v različnih literaturah lahko nekoliko razlikujejo.

Matej Urbanija

Tabela:
GI vrednost različnih živil

Glukoza	100
Francoski kruh	95
Pečen krompir	85
Corn flakes	84
Krof	76
Slani keksi	74
Med	73
Smoki	72
Korenček	71
Bel kruh	70
Lešniki	67
Ananas	66
Kuhinjski sladkor	65
Rozine	64
Rdeča pesa	64
Sladoled	61
Otrobi	60
Pomarančni sok	57
Kuhan krompir	56
Bel riž	56
Rjav riž	55
Marmelada	55
Koruza	55
Grobo polnozrnat kruh	53
Banana	52
Ovseni kosmiči	49
Čokolada	49
Laktoza	46
Polnozrnat muesli	42
Polnozrnat kruh	41
Jabolčni sok	41
Jabolko	36
Čokoladno mleko	34
Jogurt, sladkan	33
Posneto mleko	32
Sojino mleko	32
Suhe marelice	31
Polnomastno mleko	27
Grenivke	25
Breskve	25
Slive	24
Fruktoza	23
Češnje	22
Soja	18
Arašidi	14
Jogurt, 0,1% mm	14

IZ SLOVENSKEH MEDIJEV

VLAGANJE V LJUDI IN OHRANITEV OKOLJA

"Najpomembnejši točki dogovora o prihodnosti sta vlaganje v ljudi in ohranitev zdravega življenjskega okolja," je na petem plenarnem zasedanju strokovnega sveta SDS 15. julija 2004, na katerem so predstavili program stranke za prihodnje mandatno obdobje, dejal predsednik strokovnega sveta in stranke Janez Janša. Da bodo zagotovili sredstva za ti dve strateški naložbi, v središče svojega programa postavljajo pospeševanje dolgoročne gospodarske rasti, ki je glavni temelj blaginje. Rast bodo dosegli z izboljšanjem kakovosti izobraževanja, zmanjšanjem deleža javnih financ v BDP, zagotovitvijo stabilnega sistema zdravstvenega in pokojninskega varstva, poenostavitvijo davčnega sistema, povečanjem učinkovitosti javne uprave, privabljanjem tujih naložb in odpravo preobremenjenosti podjetništva z birokracijo.

Po članku Marka Jakopca, Delo - 16. 7. 2004

STRATEGIJA SLOVENSKEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA

Najšibkejša točka strategije naj bi bila prometna ureditev. Po mnenju Stranke ekoloških gibanj Slovenije je najšibkejša točka strategije prometna ureditev. Na področju zagotavljanja prometne infrastrukture se strategija usmerja predvsem v izgradnjo avtocest, ki je, kot je zapisano v besedilu dokumenta, pomembna tudi zaradi razvoja koprškega pristanišča. Kot je povedal Leo Šešerko, se strategija v celoti osredotoča le na razvoj avtocestnega prometa, ki je ekološko izredno neprijazna oblika prometa, obenem pa obstoječi sistem cestnin subvencionira težki tovorni promet. "S takšnimi usmeritvami v strategiji se ustvarja eksplozivno stanje za prihodnost," je prepirčan Šešerko.

Kritika smernic za razvoj mest in naselij

Šešerko je kritičen tudi do smernic za razvoj mest in naselij. Strategija namreč predvideva prioriteten razvoj nekaterih mest nacionalnega pomena, prestolnica pa naj bi se na državni ravni razvijala kot državno središče in najpomembnejše državno prometno vozlišče, kjer so osredotočene najvišje funkcije, vrhunske ustanove, osrednje poslovne, kulturne, storitvene in oskrbne dejavnosti ter institucije, pomembne za vso državo. Šešerko opozarja, da se bo zaradi v strategiji predvidenih smernic za razvoj mest in naselij "podežele ekonomsko sesulo, Ljubljana pa se bo dolgoročno začela spreminjati v center urbanizacije".

Šešerko: Brez ustreznih odgovorov na pojav naftne krize

Kot je še opozoril Šešerko, strategija tudi ne ponuja ustreznih odgovorov na morebiten pojav naftne krize. Skladno s strategijo naj bi Slovenija zadoštno zmogljivosti za skladiščenje nafte in njenih derivatov zagotovila tudi z najemom skladiščnih prostorov v sosednjih državah, do večjih skladišč nafte in naftnih derivatov pa bo zagotovljen prevoz po železnici. Če se transportne količine znatno povečajo, daje strategija prednost gradnji produktovoda.

STA - 21. JULIJA 2004

UTAPLJANJE V BIROKRACIJO

Slovenija ena najbolj birokratskih držav na svetu. Slovenija sodi med najmlajše svetovne države. Sodeč po poročilu Svetovne banke pa ima birokratski sistem, s kakršnim se ne morejo pohvaliti niti naj-

Bila je kot sončni žarek,
ki ni imel časa popiti jutranje rose.
Rodil se je in grel..., grel..., grel...,
in izgorel.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in
nenadomestljivi izgubi
drage hčerke in sestre

ANDREJE RAČKI

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Zahvaljujemo se Andrejinim sošolcem in profesorjem, ki so še vedno bili z njo, kot da je šele minilo šolsko leto.

Hvala njenim sodelavcem iz podjetja Allied Domecq, ki so cenili njeno življenje in njen nasme, sodelavcem župnijske Karitas, pevskemu zboru Magnificat za slovesno petje pri sveti maši, župniku g. Šuštarju ter g. Glasu za prelep obred svete maše, pevskemu zboru LPP Ljubljana za pesmi slovesa, ge. Nadi Rovšek za spomine na njeno življenje, g. Mirku za spomine na njene prijatelje ter g. Igorju iz podjetja Allied Domecq.

Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, ki ga je imela tako zelo rada, za sveče in sv. maše ter darove cerkvi.

Hvala, ker ste jo imeli radi.

Hvala ti Brane, ker si jo imel rad.

Občutek, da ste z nami, nam daje moč za življenje.

Družina Rački

Ni smrt tista,
ki bi nas ločila.
Močnejše so vezi.
Za nas pomembna nista
ne čas, ne kraj...

A.D.

Ob prerani in boleči izgubi
ljubljenega brata, strica in svaka

FRANCETA ŠTRUSA

s Police pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam izrazili sožalje, darovali sveče, za svete maše in darove cerkvi.

Posebna zahvala Domu starejših občanov Grosuplje, ge.

Bernardi Hribar, župniku Antonu Pahuljetu za izredno lepo opravljen obred, društvoma upokojencev in invalidov iz Grosupljega. Hvala tudi PGD Polica, govornikoma Franciju in Ivanu, pevcem za lepo zapete pesmi ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Brat Marjan z družino

starejše ali največje svetovne države z zastarelimi in okorelimi birokracijami. In to kljub temu, da je Slovenija postala samostojna, ko je svet že vkorakal v informacijsko dobo, ki omogoča precej bolj fleksibilno javno upravo. Raziskava Svetovne banke Doing Bussines o prijaznosti držav do podjetnikov je za Slovenijo precej neprijetna, saj slovenski podjetniki v primerjavi z drugimi svetovnimi državami doživljajo pravi križev pot. Za registracijo lastnine, mišljeni so različni postopki, od notarja do kolekov, naj bi bilo v Sloveniji potrebnih kar 6 postopkov in 391 dni.

JANEZ JANŠA

"Ne obljubljam sto tisoč delovnih mest in zelo visoke gospodarske rasti, tudi ne hitrega povečanja plač ali pokojnin. Tega in podobnega v danem položaju enostavno ni mogoče narediti, še posebno ne čez noč. Lahko pa obljubim, da bom vložil vse svoje napore v to, da se bo z državo upravljalo skladno z ustavo, da bo upravljanje učinkovito, pravično in pošteno ter da se bodo pogoj za vsestranski razvoj posameznikov, podjetništva in kulture izboljšali."

Državni zbor - Iz mandatarjevega nagovora poslancem v Državnem zboru pred izvolitvijo za predsednika slovenske vlade

POUK EVROPI

Volitve v Združenih državah Amerike močno odmevajo po vsem svetu. Pa ne le zato, ker gre za svetovno velesilo in najstarejšo demokratično državo. Razlog je neke drugje, globlje. Odločitev ameriških volivcev je koristna in poučna lekcija organiziranim družbam sveta. Za vse, ki mislijo na prihodnost, posebej pa za Evropsko zvezo, ki javno napoveduje, da hoče biti v prihodnjih desetletjih najbolj razvita gospodarska in demokratična skupnost, prinašajo namreč nekaj zelo dobrih nauk, ki jih bo glede na močno razširjeno protiameriško razpoloženje sicer težko, a vendarle morala znova premisliti. To pa velja tudi za pokomunistično slovensko družbo.

Angleški televizijski komentatorji so povzeli razlog očitne zmage republikancev v tri »F«: family, faith, flag (družina, vera, zastava). Republikanci in njihov kandidat George W. Bush so gradili svojo kampanjo na zavemanju za družino, verske vrednote in domovino. Že prvi komentarji po zmagi so poudarjali, da se večina ameriških volivcev ni odločala za ime stranke ali predsedniškega kandidata, ampak za vrednote. V ospredju odločanja tudi ni bila vojna v Iraku ali boj proti terorizmu, ni odločal nepričakovani Bin Lادنov televizijski nastop niti ne mediji. Ne, vse to ni odločalo. Odločilno je bilo nekaj drugega, takega, kar je v Evropi načrtno potisnjeno v ozadje: to so nespremenljive moralne vrednote...

Če družbo gradimo na zdravih temeljih, kot so družina, domovina in vera, ni strahu pred prihodnostjo, manj bo nestrpnosti in veliko več optimizma. Prav to pa potrebujemo tudi v Sloveniji.

Franci Petrič, Družina - 14. 11. 2004

Ljubezen moja,
na nebu iščem sledi
ko te ni

ZAHVALA

Ob izgubi moje ljubljene

ANDREJE

V težkih trenutkih mi stojite ob strani, mi pomagajte in sočustvujete z menoj.

Dragi domači, sosede, prijatelji, sorodniki in sodelavci, iskreno se vam zahvaljujem za vse.

Posebna zahvala Andrejini mami, očetu ter bratu za vso podporo in razumevanje.

Njen Brane

V 94. letu starosti je tiho in mirno za vedno zaspala
mama, tašča, babica in prababica

MARIJA MOHAR

iz Male Loke pri Višnji Gori.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki ste darovali cvetje, sveče, za svete maše in darove za cerkev ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. župniku Boštjanu Modicu za opravljen pogrebni obred in cerkvenim pevcem iz Višnje Gore za lepo petje.

Posebej pa se za vso pomoč in požrtvovalnost zahvaljujemo njenim sosedom iz Male Loke.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta,
starega očeta, brata in strica

ALOJZIJA ZAJCA

iz Luč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sovaščanom, znancem in zlasti še faranom Ambrusa za izraze sožalja, vance, sveče, za darove cerkvi in svete maše.

Lepo se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka KC v Ljubljani za ves trud, ki so mu ga posvetili. Iskrena hvala g. Miru Šlibarju in g. Franciju Mikliču za obiske in molitve pri njem. Prisrčna hvala vsem duhovnikom, ki ste ga v tako lepem številu kropili, molili zanj in somaševali, zlasti g. kanoniku Vinku Veglju za vodenje somaševanja in pogrebne obreda ter za dragocene besede in misli.

Zahvaljujemo se Moškemu pevskemu zboru Samorastnik in drugim pevcem za ubrano petje in polepšanje slovesa.

Prav posebej pa se zahvaljujemo domačemu g. župniku Andreju Šinku za vsestransko oporo in pomoč ter nenazadnje za tako lepe besede o pokojniku.

Vsi njegovi

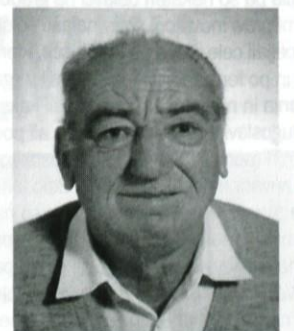

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega dragega
moža, ata in starega ata

JANEZA TRONTLJA,

Ančnikovega z Gatine
(1929 - 2004).

Iskreno se zahvaljujemo g. kaplanu Urbanu Kokalju za darovano sveto mašo in opravljen pogrebni obred, pevcem Okteta Polica za sodelovanje pri bogoslužju in čustveno zapete pesmi, vsem gasilcem, še posebno članom domačega Prostovoljnega gasilskega društva Gatina, ki so organizirali in opravili pogreb, predsedniku društva g. Tonetu Lampretu za ganljiv govor ter vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žena Albina ter hčerki Majda in Janja z družinama.

OBISKI PO NAŠIH KRAJIH

V Gorniškem klubu Limberk se trudimo slediti smernicam našega delovanja, ki smo si jih zastavili ob ustanovitvi. Eden izmed ciljev je tudi: spoznati naš kraj in ga pokazati še drugim. Letos smo poleg drugih gorniških aktivnosti, vodili po naši okolici tri akcije.

Zgodaj spomladi, še v snegu, smo peljali skupino pohodnikov od zbirališča pri ribniku Boštanj, mimo obnovljenega dvorca Zavrha na Limberk in Stari grad. Tu smo prestopili občinsko mejo in nadaljevali mimo Vodic v dobropoljsko dolino ter na Kamni vrh in se spustili v vas Podgoro. Ogljedali smo si podružnično cerkev sv. Miklavža in se srečali s člani Turištnega društva Podgora, ki skrbijo za razpoznavnost svojega kraja. Mimogrede smo si ogledali še farni cerkvi na Vidmu in Kopanju.

V času, ko so cvetele češnje, smo organizirali pohod po Lavričevi poti v sosednji občini Ivančna Gorica. Po ogledu Stične in trga Šentvid smo sledili znakom poti mimo Velikih Češnjic, ob potoku Bukovica in mimo cerkvice sv. Lamberta na Pristavo nad Stično in dalje do Lavričeve koče.

Dr drugega oktobra, dan pred državnoborskimi volitvami, smo spet pohajali po naši občini.

Na željo udeležencev skupnega desetdnevnega potepanja po Kornatih smo grosupeljski člani te skupine priredili ponovno enodnevno srečanje v našem kraju.

S številčno, kar 55-člansko skupino smo šli peš mimo Zavrha v Županovo jamo. Po ogledu Županove jame smo se podali še na Tabor nad Cerovim k cerkvi sv. Miklavža. Šentjurski župnik gospod Tone Hostnik je lepo orisal zgodovino kraja, cerkve in taborskega obzidja. Za lepši zaključek dneva je bil v Grajskem vrtu na Boštanju pripravljen prigrizek za vse udeležence. Ob vrnitvi proti domu smo udeležence popeljali še na ogled umetniškega mozaika patra Marka Rupnika v naši farni cerkvi na Grosupljem.

Obiskovalci iz drugi delov Slovenije so bili navdušeni nad mehkobo dolenskih gričkov.

Letos imamo v planu razen nekaj gorniških tur še dve lažji poti:

18. DECEMBRA GREMO NA SLAVNIK IN OBIŠČEMO KOČO DR. HENRIKA TUME,

26. DECEMBRA VABIMO V POČASTITEV OSAMOSVOJITVE NA TRADICIONALNI POHOD NA SV. JAKOBA NAD MEDVODAMI.

Vse informacije na tel. 031 35 20 46 – Marjan, Gorniški klub Limberk

KUŽELJSKO OKNO

Obisk kočevskih hribov je vedno nekaj posebne, že zato, ker se to dogaja bolj poredko. Snežnik še obiščemo, ostali hribi pa so za nekatere še vedno nekakšna siva lisa na zemljevidu planinskih pohodov. Vendar se razmere po osamosvojitvi Slovenije naglo izboljšujejo. Kočevski planinci so uredili in markirali že precej poti, nekatere so postale že kar tradicionalne, npr. Kočevska pot, Kostelska pot itd.

Na pohod in doživetje po grebenih nad kolpsko dolino smo na predzadnjo soboto v oktobru šli skupaj s Slovenskim gorniškim klubom Skala. Organizacija in vodenje izleta je bila prepuščena GK Limberk iz Grosupljega, ki naj bi kot nekakšen domačin te poti najbolje poznal.

Naša skupina dvajsetih udeležencev se je odpeljala mimo Kočevske Reke do vasi Borovec, kjer smo na obronku gozda poiskali markacijo in pričeli pešpot. Vzpon do sedla Inlauf in Krempe, prve višinske točke (942 m) s planinskim žigom nam je bil znan že iz prejšnjih let, ko smo bili na ogledu lepo ohranjenega pragozda na Krokariju. Vrh Krempe je greben, ki nudi pogled severovzhodno na kočevsko stran, jugozahodno pa na dolino Kolpe. Razgled na Kolpo ni bil preveč dober, ker ga je ovirala gosta megla, ki je ležala prav po vsej dolini, do koder je seglo oko.

Po uri in pol hoje po lepi gozdni stezi, deloma izpostavljeni na rob stene, smo prispeli na naslednjo točko poti, na vrh Borič. Po počitku in malici smo z veseljem ugotovili, da se je megla tudi v dolini že umaknila sončnim žarkom, ki so nas na robovih gozda že prej ogrevali. Vrh ni preveč razgleden, je pa prijetno počivališče in križišče poti, ki vodijo naprej po robu nad stenami in v dolino proti Zgornji Brigi. V nadaljevanju poti smo dosegli naslednjo vzpetino, kjer je razgledišče, ki je nad strmimi stenami lepo varovano z jeklenico. Pogled je segel enako na obe strani, na kočevski del proti obrem Brigam (Spodnji in Zgornji) ter Štalcarjem in na drugi strani na reko Kolpo in vasice na obeh straneh

meje, od Osilnice, Ribjeka, Bosiljive Loke (zanimiva Loška stena) pa vse do mejnega prehoda Petrina (Brod na Kolpi) in vasi Fara.

Zopet spust po gozdu in mimo naselja Rake (dve nenaseljeni hiši) po dobri makadamski cesti dva kilometra do smerne table za Kuželjsko steno. Kažipot je obetal samo še pol ure zmerne hoje do 874 metrov visokega vrha. Dostop na vrh je (razen nekaj blatnih traktorskih kolesnic) še kar hribovsko zmeren.

Na vrhu je bil čudovit razgled. Sončno vreme je prijetno vzdusje še popestrilo. Pogled na dolino Kolpe je spominjal na letalske posnetke s kakšnih turističnih prospektov. Stena se skoraj navpično spušča več kot petsto metrov globoko do vasi Kuželj ob Kolpi. Šele tik pred vasio se teren malo položi. Področje je bilo nekdanje znano po bogati naseljenosti s kačami, vendar mi nismo bili deležni srečanja z njimi. Nekaj je k temu prispeval tudi pozni jesenski čas našega obiska.

Ob povratku smo občudovali veliko naravno okno v steni, ki je nastalo nekoč v davni s podori mehkejših kamenin, trši vrhni rob pa še kar kljubuje času in privablja poglede obiskovalcev. Skozi okno se vidi na Kolpo in vas Kuželj. Okno je lepo vidno tudi spodaj s ceste pred vasio.

Kmalu smo zapustili markirano Kočevsko pot in se spustili strmo navzdol proti cesti na nadmorsko višino samo 234 metrov, kjer se Rački potok izliva v mejno reko Kolpo.

Tu smo pot zaključili in s pomočjo dobrih prijateljev organizirali prevoz na izhodišče.

Namen, da bi obiskali še domačijo Petra Klepca in rojstno hišo akademskega kiparja Staneta Jarma (kipari v lesu - kip Kristusa pri grosupeljski farni cerkvi) v Osilnici, se nam je izjalovil zaradi pomankanja časa in pozne jeseni, ko dnevi postanejo prekratki.

V deželo Petra Klepca se bomo še vračali. Narava je tu še zelo pristna.

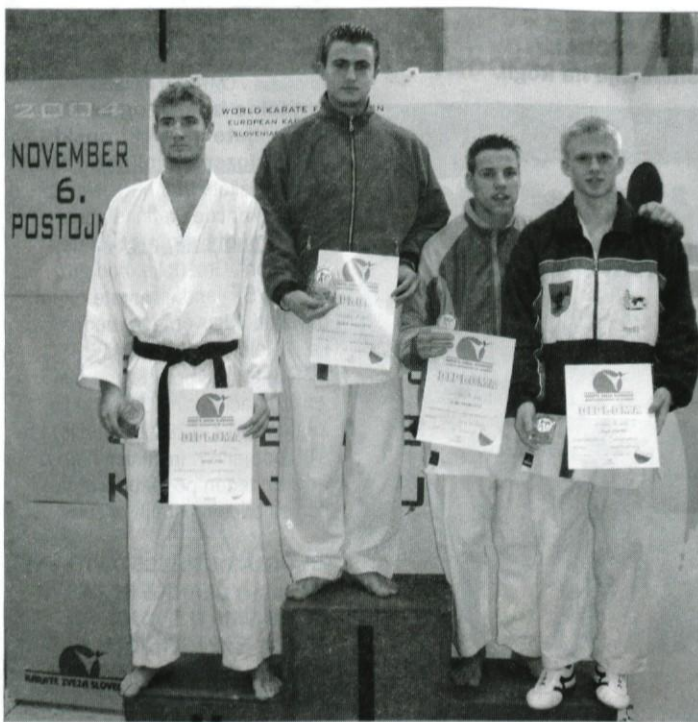
Marjan Perme

ODPRTO PRVENSTVO HRVAŠKE (CROATIA OPEN)

Sliki sta iz državnega prvenstva v Postojni:
- DP mladinke 2004 – državne prvakinja v kategoriji kate-ekipno (iz leve): Nina, Tadeja in Petra
- DP mladinci 2004 – v sredini Ado Bogaljevič

Zadnji vikend v oktobru je v hrvaškem mestu Samobor potekala največja mednarodna tekma v naši bližnji okolici. Na dvodnevem tekmovanju je nastopilo 1320 tekmovalcev iz 15 držav. Član Shotokan karate kluba Grosuplje, Ado Bogaljevič, je nastopil za državno reprezentanco Slovenije in osvojil 2. mesto v kategoriji borb nad 80 kg. Odličan uspeh, prvo, dve drugi in eno tretje mesto je dosegla tudi kata reprezentanca Slovenije, ki jo vodi selektor Esad Bogaljevič, ki je glavni trener Shotokan karate kluba Grosuplje.

Mladinsko državno prvenstvo v karateju

V soboto, 6. novembra, je v Postojni potekalo državno prvenstvo v karateju za mladince in mladinke. Shotokan karate klub Grosuplje je ponovno dokazal, da je eden izmed najboljših karate klubov v državi. Za dobro promocijo kluba in občine Grosuplje so poskrbeli naši tekmovalci, ki so osvojili 10 odličij, med katerimi izstopajo 4 naslovi državnih prvakov.

Med kadeti sta v različnih kategorijah borb na tretjo stopničko stopila Aleš Keršmanc in Matej Selan. Prav tako so se v borbah odlično odrezale mladinke: Nina Mehlin je zasedla tretje mesto, Tadeja Petrovič in Petra Keršmanc sta vsaka v svoji kategoriji osvojili drugo mesto, Maša Gala pa je zasedla prvo mesto in s tem naslov državne prvakinja. Maša je nastopila tudi v katah, kjer je osvojila drugo mesto. Najboljše uvrstitve je dosegel Ado Bogaljevič z osvojitvijo dveh naslovov državnih prvakov, tako v katah kot v borbah. Odlično je nastopila tudi ekipa mladink Shotokan karate kluba Grosuplje v sestavi: Tadeja Petrovič, Nina Mehlin in Petra Keršmanc, ki je v kategoriji kate-ekipno osvojila prvo mesto.

Pokal Istre (CUP ISTRE)

Le dan po mladinskem državnem prvenstvu, v nedeljo, 7. novembra, se je v Poreču odvijalo prvenstvo Istre. Med 210 tekmovalci iz 6 držav je nastopila tudi ekipa Shotokan karate kluba Grosuplje, ki je dosegla pohvale vreden rezultat. Tekmovanje je potekalo samo v borbah. Miha Trampuž in Aleš Keršmanc sta vsak v svoji kategoriji zasedla peto mesto. Tini Križman se je prvi povzpел na zmagovalni oder z osvojenim tretjim mestom. Sledila sta mu še Maja Köhler in Matej Selan, ki sta zasedla drugo mesto. Najboljše uvrstitve Shotokan karate kluba Grosuplje pa so z zmagami v svojih kategorijah dosegli Urša Trampuž, Tadeja Petrovič in Ado Bogaljevič. Slednji je z atraktivno borbo v finalu požel tudi ovacije občinstva.

Čestitamo vsem za njihove odlične uvrstitve.
Shotokan karate klub Grosuplje
Uroš Perme

POČITNICE ...

... so že mimo. Bile so kratke, pri enih standardno dolgočasne, pri nekaterih pa kar »dejavne«. Tu se bom dotaknil le tistih, ki so si dajali dva dni po 3 ure duška, privezani na plezalno vrh.

Bilo je nekaj novih »plezalcev«, pa tistih, ki steno že obvladujejo. Imeli smo se fino, na vsak način pa so si krepili tudi moči.

KER TI OTROCI ŽELIJO S PLEZANJEM ŠE NADALJEVATI, NAJ JIH SPOMNIM, DA JE REKREACIJSKO PLEZANJE V BRINJSKI TELOVADNICI ZANJE VSAKO SREDO IN ČETRTEK OD 18.00 DO 19.30.

Tudi mi: Franc, Sandi, Aljoša in jaz, ki smo jih varovali, smo bili zadovoljni!
Marjan Trobec

POROČILO AK ŠPELA O DELU IN REZULTATIH V LETU 2004

Zopet se vam po dolgem času oglašamo iz našega mladega kolektiva.

Atletski klub „ŠPELA“, s sedežem v Grosupljem je bil ustanovljen z namenom prikazati mladim atletiko kot kraljico športov v zdravem športnem duhu. Začetki razvoja atletske šole v Atletskem klubu Špela segajo v leto 1993, ko smo na občnem zboru potrdili ustanovitev kluba. Veliko zanimanje za atletiko in pobuda staršev je pripomogla, da smo aktivni in polni energije postorili veliko za razvoj atletike v naši občini.

Atletski klub „ŠPELA“, se ukvarja predvsem z vadbo in razvojem mladih športnikov, pri čemer v začetni fazi ne opredeljujemo njihovo specializacijo. Pri tem mislimo predšolsko mladino in otroke do desetega leta starosti. V obdobju med desetim letom in starejšim preidemo na specialno vadbo atletike, pri čemer se trudimo, da ne bi zanemarili ostalih športnih panog.

V klubu je včlanjenih cca 35 predšolskih otrok, vendar pa se s treningi število članov povečuje. Atletika za starejšo skupino poteka že enajsto leto in se lahko pohvalimo, da redno vadbo obiskuje cca 40 atletov, ki aktivno trenirajo in dosegajo zelo odmevne rezultate. Atletiko v AK „ŠPELA“, poučujemo trije trenerji, in sicer: trenerka Špela Dizdarevič, absolventka Fakultete za šport Nataša Čebokli - še pred kratkim aktivna skakalka skoka v daljino v vrhu slovenske atletike, in vaditeljica Barbara Buh.

Treninki potekajo štirikrat tedensko, od tega trikrat na OŠ Louis Adamič na Adamičevi cesti, ostale treninge naredimo v Ljubljani na atletskem stadionu (pokrita dvorana). Želimo si, da bi lahko kakšen trening opravili tudi v športni dvorani Brinje - vendar tam za atletiko ni posluha.

V letu 2004 so naši mladi upi nastopili na številnih tekmovanjih in izkazali so se prav vsi, od najmlajših do najstarejših članov.

NAJODMEVNEJŠI REZULTATI AK „ŠPELA“, v sodelovanju s ŠDM ŠPELA

Tekmovalac GREGOR MIŠMAŠ		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	18. 1. 2004	1.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	1. 2. 2004	1.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	15. 2. 2004	1.
Medklubski miting Brigita Bukovec	28. 2. 2004	2.
Finale mednarodnega krosa	29. 2. 2004	2.
Skupna razvrstitev mednarodnega krosa	29. 2. 2004	2.
3. tek sotočja	14. 4. 2004	1.
Državno prvenstvo Dnevnikov šolski kros	8. 5. 2004	1.
Maraton Treh src	15. 5. 2004	1.
Cros country	22. 5. 2004	1.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	1.
Ulični tek za pokal Sevnice	3. 10. 2004	1.
Barjanski kros	9. 10. 2004	1.

Tekmovalac TIMOTEJ MRZELJ		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	18. 1. 2004	1.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	1. 2. 2004	1.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	15. 2. 2004	1.
Medklubski miting Brigita Bukovec	28. 2. 2004	10.
Finale mednarodnega krosa	29. 2. 2004	1.
Skupna razvrstitev mednarodnega krosa	29. 2. 2004	1.
Atletski mnogoboj Brežice	20. 3. 2004	5.
7. novomeški tek	4. 4. 2004	1.
3. tek sotočja	14. 4. 2004	3.
Državno prvenstvo Dnevnikov šolski kros	8. 5. 2004	2.
Cross country	22. 5. 2004	1.
Ulični tek za pokal Sevnice	3. 10. 2004	2.

Tekmovalac NIKA FERLIN		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	18. 1. 2004	3.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	1. 2. 2004	2.
Mednarodni kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	15. 2. 2004	1.
Medklubski miting Brigita Bukovec	28. 2. 2004	17.
Finale mednarodnega krosa	29. 2. 2004	5.
Skupna razvrstitev mednarodnega krosa	29. 2. 2004	5.
7. novomeški tek	4. 4. 2004	2.
Državno prvenstvo Dnevnikov šolski kros	8. 5. 2004	2.
Cros country	22. 5. 2004	3.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	57.

Tekmovalac MATIC NERED		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Atletski mnogoboj Brežice	20. 3. 2004	11.
Maraton Treh src	15. 5. 2004	25.
Cross country	22. 5. 2004	3.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	1.
Državno prvenstvo za pionirje 60m	12. 9. 2004	31.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	38.

Tekmovalka KAJA MAVEC		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Maraton Treh src	15. 5. 2004	3.
Cros country	22. 5. 2004	4.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	1.
Barjanski kros	9. 10. 2004	1.
Državno prvenstvo za pionirje 60m	12. 9. 2004	71.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	66.
Ulični tek za pokal Sevnice	3. 10. 2004	4.

Tekmovalac DENIS FURLANI		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Atletski mnogoboj Brežice	20. 3. 2004	3.
3. tek sotočja	14. 4. 2004	3.
Cros country	22. 5. 2004	4.
Tek sreče	5. 6. 2004	1.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	3.
Barjanski kros	9. 10. 2004	2.
Državno prvenstvo za pionirje 60m	12. 9. 2004	33.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	37.

Tekmovalka MAJA RECEK		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Atletski mnogoboj Brežice	20. 3. 2004	12.
3. Tek sotočja	14. 4. 2004	4.
Cros country	22. 5. 2004	2.
Tek sreče	5. 6. 2004	5.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	1.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	65.
Državno prvenstvo za pionirje 600m	12. 9. 2004	32.

Tekmovalka ŠPELA ZORKO		
TEKMOVANJE	DATUM	MESTO
Mednar. kros: Laufprofi-Mc Donald kros pokal	15. 2. 2004	5.
Medklubski miting Brigita Bukovec	28. 2. 2004	6.
Finale mednarodnega krosa	29. 2. 2004	4.
Atletski mnogoboj Brežice	20. 3. 2004	2.
3. Tek sotočja	14. 4. 2004	1.
Državno prvenstvo Dnevnikov šolski kros	8. 5. 2004	7.
Cros country	22. 5. 2004	2.
Kros in rolanje	25. 9. 2004	1.
Državno prvenstvo za pionirje 300m	12. 9. 2004	48.
Državno prvenstvo za pionirje 600m	12. 9. 2004	28.
Ulični tek za pokal Sevnice	3. 10. 2004	8.
Barjanski kros	9. 10. 2004	1.

Vse ostale tekmovalce, ki jih nismo omenili, pa so nastopili za društvo, si lahko ogledate na spletni strani: atletskiklubspela.si

Lep pozdrav do prihodnjic!

AK ŠPELA

SLIKA LEVO SPODAJ: Slika z državnega pionirskega prvenstva. Kaja Mavec na progi 6.

SLIKA SPODAJ: Utrinek iz Sevnškega teka. Člani AK ŠPELA skupaj z Jolando Čeplak.

AKTIVNE POČITNICE V ZREČAH

Če boste ob prebiranju besedila še kaj pogrešali in boste želeli vedeti, pokličite na telefon 7871-362, 041-604-185 Špela.

NEKAJ POMEMBNIH OBVESTIL ZA STARŠE!

V imenu atletskega kluba „ŠPELA“, vas lepo pozdravljamo in vas hkrati obveščamo, da bomo tudi letos izvedli aktivne počitnice v zimskem času, kjer bo naš poudarek na smučanju. Počitnice bodo potekale v vilah Terme Zreče na Rogli, in sicer od 12. 1. 2005 do 16. 1. 2005. Aktivne počitnice bodo potekale v času, ko imajo otroci redni pouk v šoli.

ZAKAJ?

Vsi vemo, da so počitnice za otroke zelo pozno in sicer konec februarja, kar pomeni, da je velika verjetnost, da takrat snega ne bo, in ravno zato smo se odločili, da priprave izvedemo v imenovanem terminu.

Program zimovanja v Zrečah/Rogli je sestavljen iz različnih aktivnosti, največ pozornosti pa namenjamo smučanju in sami šoli smučanja, športnim igram na prostem, plavalnem tečaju in še in še....

Otroke začetnike smučanja poskušamo v petih dneh naučiti osnovnih zavojev smučanja, ostalim, ki pa že znajo, pa jim omogočimo nadaljevalni tečaj smučanja. Veliko prostega časa posvetimo raznim športnim igram in seveda tudi atletike ne zane-marimo.

Da bo bivanje v Zrečah prijetno in res igra, naj imajo otroci s seboj tudi razne razvedrilne igre.

KAJ VSE JE VKLJUČENO V CENO PETDNEVNEGA BIVANJA V VILAH TERME ZREČE NA ROGLI

4* polni penzion

4* celodnevne smučarske vozovnice

4* bazen v Termah

4* dnevna uporaba video sobe

Ena ura na dan športne telovadnice

Planinski izlet z baklami

Avtobusni prevoz Zreče-Rogla-Zreče

Presenečenje ob zaključku

OSTALE INFORMACIJE

Zimovanje oziroma aktivne počitnice so namenjene našim najmlajšim kot tudi starejšim otrokom. Torej se vidimo na zimskih aktivnih počitnicah v Vilah Terme Zreče na Rogli.

AK ŠPELA

SLIKI SPODAJ: Smučanje na Rogli.

OGLASNO TRŽENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm ²	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5,0 x 10,0	50	1549	77
6,0 x 10,0	60	1468	88
8,0 x 10,0	80	1306	104
10,0 x 10,0	100	1152	115
15,0 x 10,0	150	1066	160
10,0 x 20,0	200	1017	203
15,0 x 20,0	300	961	288
20,0 x 20,0	400	930	372
25,0 x 20,0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30,0 x 20,0	600	907	544
40,0 x 20,0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivednost 0,511229

EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRAČUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17. 1. 2004	neto vrednost oglasa	končni znesek z DDV
5,0 x 10,0	237,03	9387	11264
6,0 x 10,0	237,03	10675	12810
8,0 x 10,0	237,03	12662	15195
10,0 x 10,0	237,03	13962	16754
15,0 x 10,0	237,03	19379	23255
10,0 x 20,0	237,03	24651	29581
15,0 x 20,0	237,03	34941	41929
20,0 x 20,0	237,03	45085	54102
25,0 x 20,0	237,03	55689	66827
20,0 x 27,7	237,03	61234	73481
30,0 x 20,0	237,03	65955	79145
40,0 x 20,0	237,03	85128	102153
40,0 x 27,7	237,03	116022	139228

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglase na črno-belih straneh. Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %.

Če se stranka odloči za celotno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu.

Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglas.

Če boste oddali digitalno oblikovan oglas, mora biti zapisan v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spreminiti v krivulje), JPG (brez stiskanja) ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov lozem@siol.net.

Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavke amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom IV/5), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegovo domačo naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (plar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo
nepremičnino VARNO prodati,
podariti, izročiti ali jo pridobiti,
vam priporočamo,
da se o svoji nameri prej
POSVETUJETE PRI NAS!

BARVE V NO

MEŠALNICA BARV
AVTOLAKI
INDUSTRIJSKI LAKI
BARVE ZA LES IN KOVINO
BARVE ZA NOTRANJE PROSTORE
BARVE ZA OMETE IN FASADE
VSE NA ENEM MESTU
V 9300 BARVNIH OD TENKIH

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

PRODAJA IN IZPOSOJA
GRELCEV IN RAZVLAŽILCEV PROSTORA

V MESECU DECEMBRU
VELIKA IZBIRA
PIROTEHNIKE

DARILNI BON PRI NAKUPU NAD 10.000 SIT

Ane Galetove 6 Tel.: 01/78 60 160
GROSUPLJE GSM: 041/621 236

KOZMETIČNI SALON THALGO CENTER - SPA

Presenetite vaše
najbližje za blizajoče
se praznike z
DARILNIM BONOM.

Izvirnost izbranega
darila označuje vaše
osebne lastnosti.

Poskrbite, da bo vaše darilo nekaj
posebnega. V našem Thalgo centru lahko
izberete darilni bon za nego obraza, telesa,
telesno masažo, wellness nego, manikuro,
solarij ali pa vrsto drugih osebnih storitev.

Zahvaljujemo se vam za izkazano zaupanje!

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

Pivnica in Pivovarna

Antony

EPGO 1956 instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbenne servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdela vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstala-terjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinskih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

Miklavževa pošta

Punudba velja
od 18.11. do 6.12.
v blagovnici
Tabor Grosuplje

Miklavževa cena
2.990,- 3D kolesje

Miklavževa cena
3.990,- Harmonika
Bontempi

Miklavževa cena
4.690,- Chap Mei Reševalca
z vozilom

Miklavževa cena
999,- Avto na daljinsko
upravljanje

Miklavževa cena
6.990,- Action Man
misija Kongo

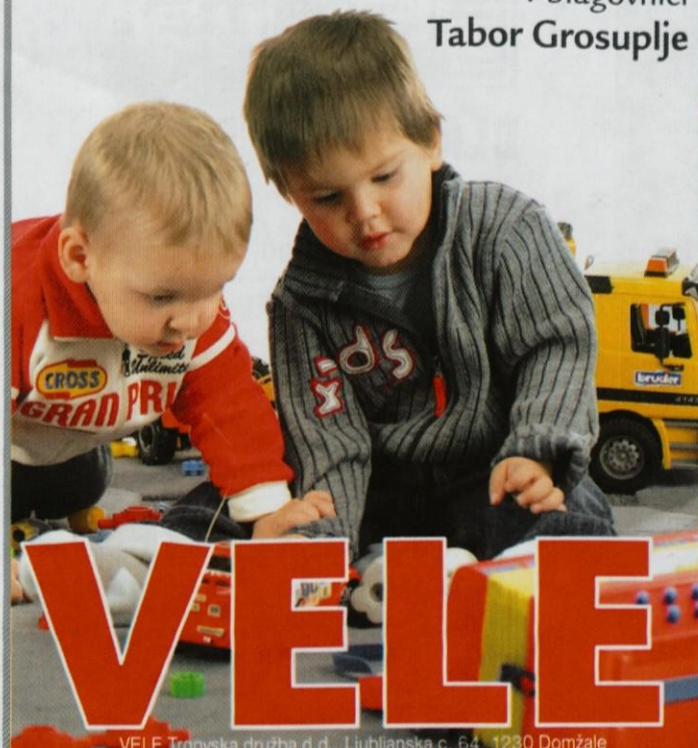
Miklavževa cena
8.990,- Carrera
avtocesta

Miklavževa cena
5.990,- Punčka
Bratz

Miklavževa cena
9.990,- Baby born,
43cm

VELE

VELE Trgovska družba d.d., Ljubljanska c. 64, 1230 Domžale

GALERIJA GRAD BOŠTANJ vabi na ADVENTNA SREČANJA:

27. novembra 2004

ob 19. uri

- Odprtje razstave akademskega kiparja EDA DOLINARJA
- gost PAVLE RAVNOHRIB - dramski in filmski igralec
- nastop vokalne skupine STELLA pod vodstvom Barbare Pance

4. decembra 2004

ob 19. uri - Pogovor in nastop pevca, kitarista in voditelja na Radiu Ognjišče IVANA HUDNIKA

11. decembra 2004

ob 17. uri - Otroške božične delavnice

ob 18. uri - Obisk Božička

ob 19. uri - POPRTNIK STARE MAME, PREDSTAVITEV TEPEŽKANJA, gostje DR. BORIS KUCHAR in OTROCI OŠ KOPANJ

18. decembra 2004

ob 19. uri

- umetnik JOŽE TRONTELJ (izdelovalec Križevih potov v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici in v cerkvi sv. Mihaela v Grosupljem ter rezbarjenih miz v samostanski jedilnici - refektoriju v samostanu Stična),
- SONJA KROPEC teologinja - meditativni ples: Moliti s telesom.

ON, LJUBEZEN - PRIHAJA

ZA VSE LJUDI.

Ustavimo se drug ob drugem!

Prepustimo se trenutkom,

ki nas bogatijo!

Organizacijski odbor

DRAGI PRIJATELJI

Vabim te, da skupaj s starši prideš 11. 12. 2004 v telovadnico OŠ Škofljica, kamor bom poskušal s svojimi prijatelji in pomagači prispeti točno ob 14. uri. Lahko se boš družil s sovrstniki iz drugih občin, klubov, društev, s prijatelji spil kakšno pijačko, skratka si polepšal dan v prijetni družbi. Naj bo to dan za vesele ljudi.

Pripravil sem ti presenečenje, zato s svojo prijavnico potrdi svoj prihod.
Informacije: AK ŠPELA - tel: 041-604-185

Tvoj Dedek Mrav

IZVAJAMO

VELUX

STREŠNA OKNA

MONTAŽO

Ugodni
nakupi
izdelkov
VELUX!

Pri nakupu z vgradnjo še prihranek pri DDV:
namesto 20% plačate le 8,5% DDV!

Brezplačno svetovanje na domu!

**Gramat
Gril** d.o.o.

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

HRANILNICA

LON

d.d., Kranj

ZLATA LONOVA JESEN

• NAJBOLJŠE OBRETNOSTNE MERE
ZA VARČEVANJA NA SLOVENSKEM TRGU

- OBIŠČITE NAS IN PREDSTAVILI VAM BOMO VARČEVALNE PRODUKTE V MESECU VARČEVANJA
- MILIJONAR • ZLATI LON • RENTNO VARČEVANJE • ZLATA REZERVA • VARČEVANJE PLUS

• OSEBNI RAČUNI

(plačilne kartice, limiti, brezplačni trajniki)

• TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA PRAVNE OSEBE

(elektronsko bančništvo, plačilni promet, limiti)

• POTROŠNIŠKI KREDITI V ENEM DNEVU

• OBRATNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

Obiščite nas in z veseljem vam bomo svetovali!

PE Grosuplje, Kolodvorska 3, telefon: 01/7862-925, e-mail: info@lon.si, http://www.lon.si

POSLOVNA

ENOTA

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon:

01/78 62 925

Faks:

01/78 61 719